

**UCHWAŁA NR XXI/152/2016
RADY GMINY OBROWO**

z dnia 25 listopada 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo
na lata 2016-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 oraz 1579)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023 stanowiący załącznik do uchwały.

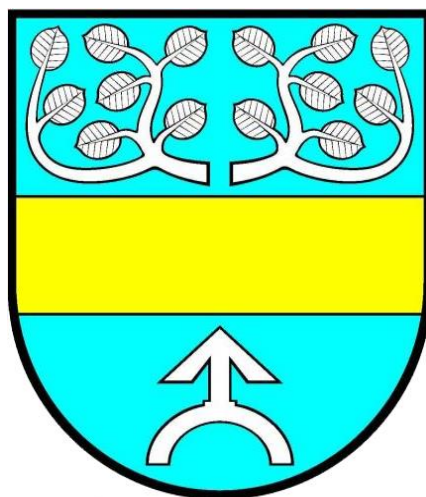
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obrowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

Lokalny Program Rewitalizacji

Gminy Obrowo

na lata 2016-2023

Listopad 2016 r.

Dokument: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023

Zamawiający: Gmina Obrowo
ul. Aleja Lipowa 27
87-126 Obrowo

Wykonawca: Dorfin Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k.
ul. Głowackiego 20
87-100 Toruń
T +48 56 657 55 91
F +48 56 475 45 47
www.GrantThornton.pl
Member of Grant Thornton International Ltd

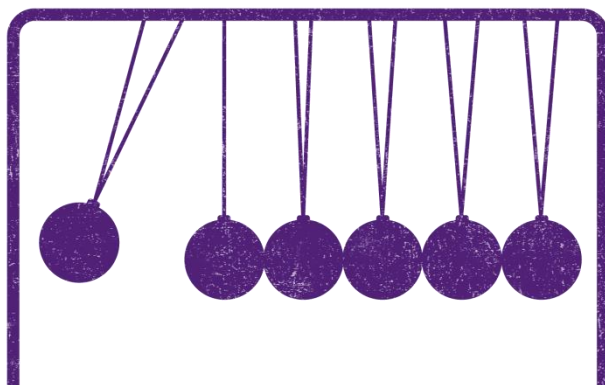
Spis treści

Wstęp.....	6
Rozdział 1.	11
Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	11
1.1. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami krajowymi.....	13
1.2. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi	15
1.3. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi	17
Rozdział 2.	18
Uproszczona diagnoza gminy Obrowo.....	18
2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny.....	19
2.2. Sfera społeczna.....	20
2.3. Sfera gospodarcza	22
2.4. Sfera środowiskowa	23
2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna	23
2.6. Infrastruktura społeczna.....	24
Rozdział 3.	26
Obszar zdegradowany gminy.....	26
3.1. Analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych.....	27
3.2. Analiza miejscowości, w których zdiagnozowano problemy społeczne, pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach	38
3.3. Obszar zdegradowany – podsumowanie analizy.....	40
Rozdział 4.	42
Obszar rewitalizacji gminy	42
4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji	43
4.2. Cele rewitalizacji.....	44
Rozdział 5.	49
Diagnoza obszaru rewitalizacji	49
5.1. Skrzypkowo	50
5.2. Sąsiedzko.....	55
5.3. Kawęczyn.....	61
5.4. Osiek nad Wisłą.....	66
5.5. Obrowo	73

Rozdział 6.	81
Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	81
Rozdział 7.	84
Cele rewitalizacji i kierunki działań	84
7.1. Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia	85
7.2. Wskaźniki	86
Rozdział 8.	87
Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych	87
Rozdział 9.	96
Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	96
9.1. Formuła projektów zintegrowanych	97
9.2. Komplementarność przestrzenna i problemowa	98
9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	102
9.4. Komplementarność źródeł finansowania	102
Rozdział 10.	103
Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji	103
10.1. Interesariusze rewitalizacji	104
10.2. Formy partycypacji społecznej	105
10.3. Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	105
10.4. Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji	107
10.5. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania	110
Rozdział 11.	111
Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	111
Rozdział 12.	116
System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	116
12.1. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji i ich zadania	117
12.2. Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji	118
12.3. System informacji i promocji	119
12.4. Ramowy harmonogram realizacji programu	121

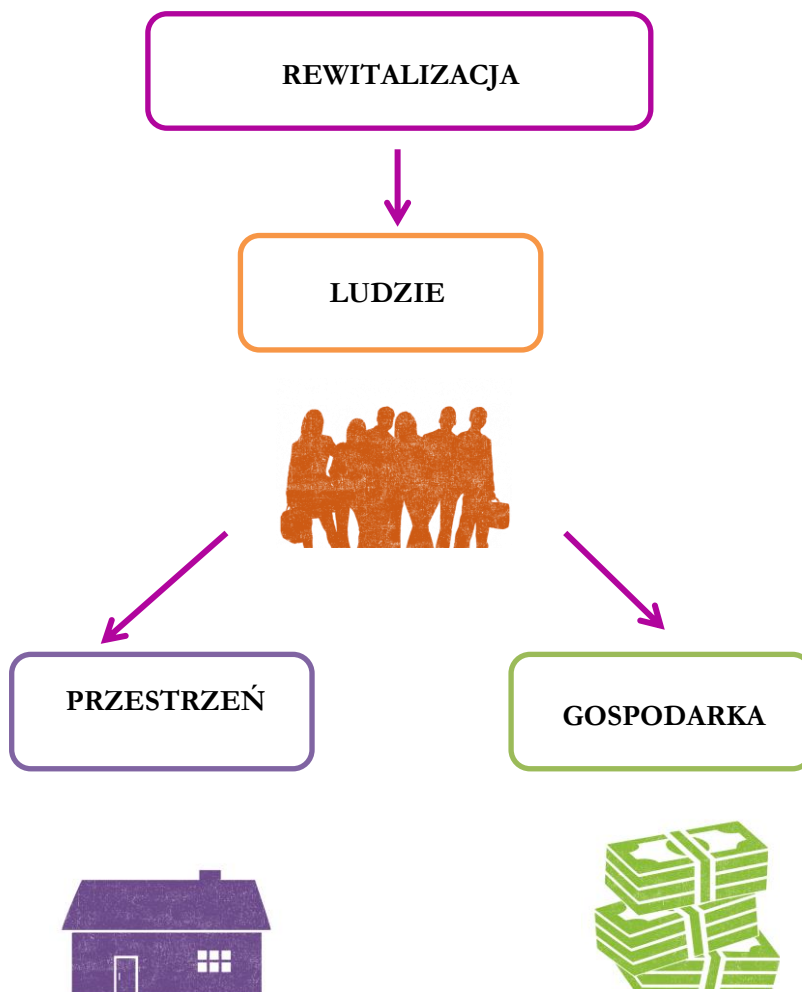
Rozdział 13.	122
System monitoringu, oceny skuteczności działań i system wprowadzania zmian.....	122
13.1. System monitoringu i oceny skuteczności działań.....	123
13.2. System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.....	124
Rozdział 14.	125
Wykaz niezbędnych zmian, ocen i opinii.....	125
14.1. Opinia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.....	126
14.2. Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.....	126
Załączniki	127

Wstęp

W okresie programowania 2014-2020 rewitalizacja jest rozumiana jako **kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych**. Działania rewitalizacyjne powinny być prowadzone na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki oraz skoncentrowane terytorialnie. Koniecznym elementem właściwej rewitalizacji jest włączenie społeczności lokalnej w procesy rewitalizacyjne. Aktywny udział interesariuszy, poprzez których rozumie się mieszkańców gminy, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego, w tworzenie i wdrażanie programów rewitalizacji ma duży wpływ na skuteczność i powodzenie planowanych do realizacji działań rewitalizacyjnych.

Schemat 1. Proces rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Działania rewitalizacyjne prowadzone są na podstawie **programu rewitalizacji**, czyli wieloletniego programu działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz infrastrukturalnej. Program jest podstawą do ubiegania się o środki na rewitalizację, m. in. z funduszy unijnych. Taką funkcję spełnia niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023.

W perspektywie finansowej 2014-2020 rewitalizacja dotyczy zarówno **terenów miejskich, jak i wiejskich**. Głównym jej celem jest trwale podniesienie **jakości życia** na obszarze zdegradowanym. Kierunki działań rewitalizacyjnych wyznacza Krajowa Polityka Miejska 2023, która wskazuje, że w obecnym okresie programowania rewitalizacja nie może być postrzegana, tak jak do tej pory, jedynie

jako remont, modernizacja czy odbudowa. Powinna ona **łączyć działania w sposób kompleksowy** tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

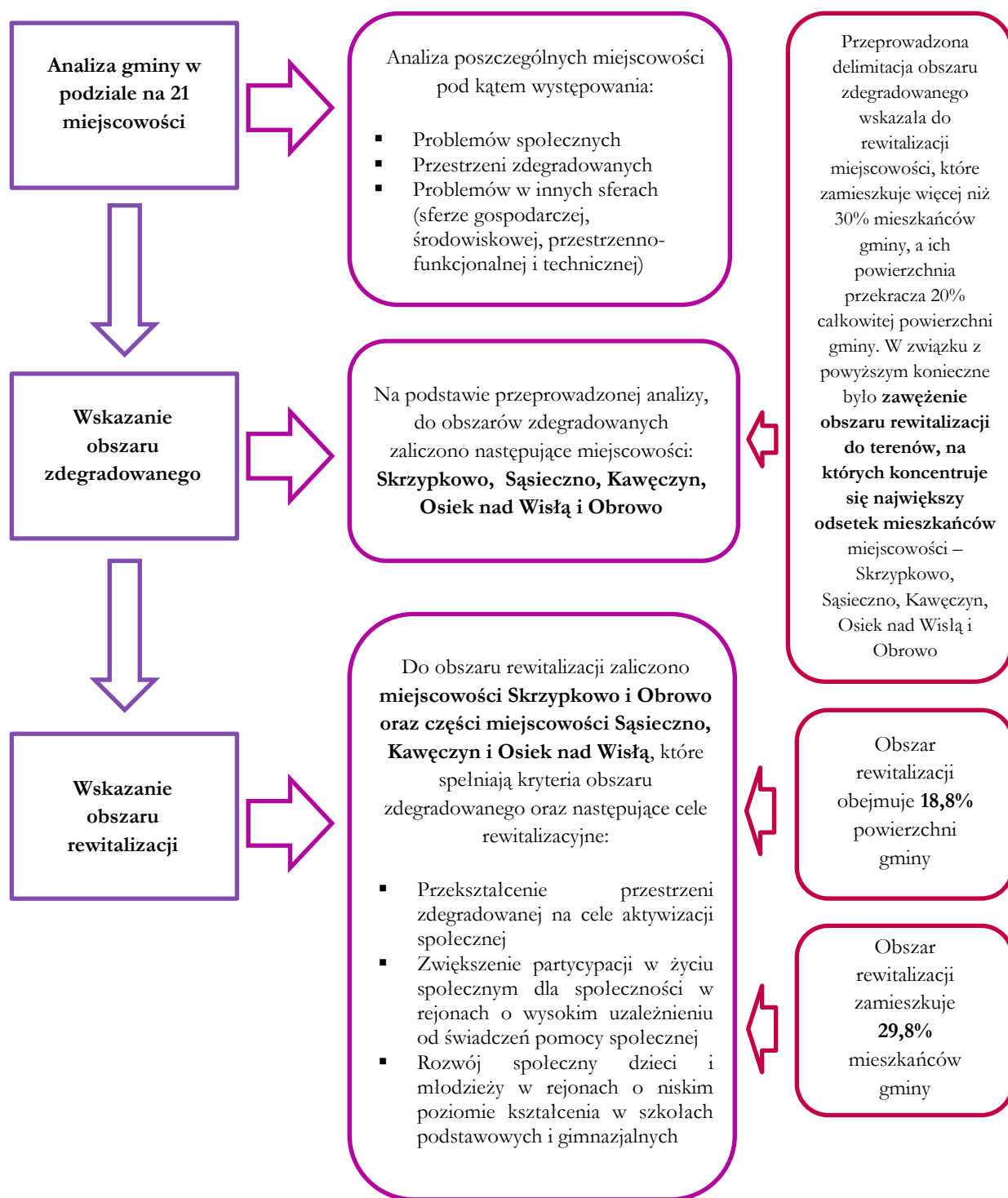
Istotne jest, aby **projekty społeczne stanowiły punkt wyjścia i były nieodłącznym elementem procesów rewitalizacyjnych**. W obecnej perspektywie finansowej nie dopuszcza się realizacji tylko i wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Projekty te będą mogły zostać zrealizowane w ramach szerszej koncepcji, uzupełniająco do działań społecznych tzw. „miękkich”.

Prowadzenie procesu rewitalizacji wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego w gminie wiejskiej odbywa się poprzez podział jej obszaru na miejscowości, a następnie zdiagnozowanie ich sytuacji za pomocą wskaźników społecznych, których wartości są porównywane do **średniej dla gminy**. Za obszar zdegradowany uznane zostaje miejscowość, w którym zdiagnozowano co najmniej dwa problemy społeczne oraz dodatkowo co najmniej jedno negatywne zjawisko w sferze: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Sposób wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w Gminie Obrowo przedstawia poniższy schemat.

Schemat 2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze gminy Obrowo

Źródło: Opracowanie własne.

Dla potrzeb niniejszego dokumentu przeprowadzono dokładną analizę sytuacji społeczno-gospodarczej, która pozwoliła na zdiagnozowanie problemów i potencjałów występujących na poszczególnych obszarach. Pozwoliło to na określenie kierunków rozwoju na najbliższe lata i zaplanowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które pozwolą na osiągnięcie postawionych celów.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023 charakteryzuje się następującymi cechami:

- **Kompleksowością** – gdyż ujmuje działania w sposób kompleksowy, tj. planuje realizację przedsięwzięć współfinansowanych z różnych środków (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych i prywatnych), nie pomija aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Program składa się z różnorodnych działań, które zapewniają, że zostanie osiągnięta kompleksowość interwencji.
- **Koncentracją** – ponieważ program koncentruje swoją interwencję na tych obszarach gminy, które są dotknięte koncentracją problemów oraz negatywnych zjawisk, a dodatkowo ogranicza się do obszarów faktycznie zamieszkiwanych.
- **Komplementarnością projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych** – pomiędzy zaplanowanymi projektami i przedsięwzięciami zachodzi efekt synergii w następujących wymiarach:
 - przestrzennym
 - problemowym
 - proceduralno-instytucjonalnym
 - źródeł finansowania
- **Realizacją zasady partnerstwa i partycypacji** – program został wypracowany we współpracy z lokalną społecznością. Konsultacje społeczne nie tylko towarzyszyły procesowi wyznaczenia obszaru rewitalizacji i przygotowaniu programu, ale też były jednym z elementów współtworzących program. Prace nad programem były prowadzone w ścisłej współpracy z interesariuszami rewitalizacji tj. lokalną społecznością, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 1.

Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

- 1.1. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami krajowymi
- 1.2. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi
- 1.3. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi

Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany na podstawie **art. 18 ust.2 pkt. 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym** i jest zgodny z:

- Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
- Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Program wykazuje powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, które zostały wskazane na poniższym schemacie.

Schemat 3. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Poziom krajowy	Poziom regionalny	Poziom lokalny
Narodowy Plan rewitalizacji 2022 Założenia	Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obrowo
Krajowa Polityka Miejska 2023	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwoju Gminy Obrowo na lata 2016-2023
Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Obrowo na lata 2014-2020
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Lokalne Grupy Działania „Podgrodzie Toruńskie”
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Terytorialnego	
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Studium Uwarunkowań Rozwoju Przestrzennego Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Terytorialnego	
Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020	Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 Obszaru Terytorialnego	
Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społ. i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społ. i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020		

Źródło: Opracowanie własne

1.1. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami krajowymi

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 Założenia	Zapisy zawarte w Narodowym Planie Rewitalizacji definiują rewitalizację jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji. Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z powyższym celem.
Krajowa Polityka Miejska 2023	Polityka miejska jest adresowana do wszystkich polskich miast i ich obszarów funkcjonalnych. Wyznacza ona kierunki działań rewitalizacyjnych i wskazuje, że najbardziej zaawansowanym procesem przemian jest kompleksowa rewitalizacja, realizowana na obszarach zdegradowanych, odnosząca się do konkretnego, wyznaczonego w oparciu o obiektywne kryteria, terytorium i łącząca wysiłki różnych podmiotów, których suma ma spowodować trwale ożywienie społeczne i gospodarcze obszaru, zwiększenie jego atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorców oraz poprawę jakości życia. W ten sposób należy wypracować przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i powstające we współpracy z lokalną społecznością. Lokalny Program Rewitalizacji wykazuje spójność z opisanymi wyżej kierunkami działań.
Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju to dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie, jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Lokalny Program Rewitalizacja jest zgodny z następującymi celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju: ▪ Cel 3 Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki ▪ Cel 6 Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” ▪ Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych ▪ Cel 11 Wzrost społecznego kapitału rozwoju
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Dokument wyznacza najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju i poprawy jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy obszary: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjną gospodarkę oraz spójność społeczną i gospodarczą. Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące obszary i cele: ▪ Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo, Cel 3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego ▪ Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka, Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego ▪ Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna, Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach

	najbardziej zagrożonych.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 to kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny, odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Głównym celem dokumentu jest: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Lokalny Program Rewitalizacji jest spójny z Celem 2 Strategii: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z następującymi celami określonymi w dokumencie: ▪ Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności ▪ Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów ▪ Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski ▪ Przywrócenie i utrwalanie ład przestrzennego
Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020	Celem opracowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Wytycznych jest ujednolicenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele i procesy rewitalizacji. Wytyczne określają, jak należy rozumieć pojęcie rewitalizacji w odniesieniu do działań współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS w perspektywie finansowej 2014-2020, wskazują instrumenty realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz zapewniają ich spójność oraz kompleksowość. Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.
Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020	Wytyczne służą zapewnieniu niezbędnego poziomu koordynacji działań podejmowanych w całym kraju z wykorzystaniem środków EFS w Celu Tematycznym (CT) 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Wyznaczają jednolite warunki i procedury wdrażania wsparcia w celu zapewnienia jednolitych standardów usług oferowanych przy udziale środków EFS osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz innym adresatom wsparcia w CT 9. Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

Źródło: Opracowanie własne

1.2. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego aktywizacja społeczno-gospodarcza na poziomie lokalnym jest jednym z najważniejszych założeń polityki rozwoju województwa. Świadczą o tym następujące cele strategiczne, z którymi zgodność wykazuje program rewitalizacji: nowoczesne społeczeństwo oraz modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz kierunki działań: rozbudzanie aktywności obywatelskiej i społecznej, chęci do współpracy, prowadzenia działań edukacyjnych, zachęcania do szerokiego otwarcia na świat oraz dążeń do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich i miast. Priorytet modernizacja przestrzeni miast i wsi zakłada dążenie do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej miast przy uwzględnieniu ich pozycji w sieci osadniczej i dostosowaniu potencjału do oczekiwań stawianych przed nimi w zakresie stymulowania rozwoju regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ład przestrzennego. Gmina Obrowo została zakwalifikowana do kategorii polityki przestrzennej – obszary wiejskie (wraz z lokalnymi ośrodkami rozwoju), dla których oczekiwana rola i znaczenie w rozwoju województwa wiąże się z aktywizacją społeczno-gospodarczą na poziomie lokalnym.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Zgodnie z zapisami RPO, rewitalizacja społeczno-gospodarcza, a także fizyczna obszarów o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest jednym z podstawowych działań mających przyczynić się do minimalizacji występujących na danych obszarach problemów. Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z Priorytetem Inwestycyjnym 9d „Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, którego celem jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju. W ramach tego priorytetu realizowana będzie odnowa społeczno-gospodarcza polegająca na rewitalizacji miejscowości wiejskich, co powinno przyczynić się do uruchomienia uspiętych potencjałów społecznych, które przyczynią się do aktywizacji społecznej i zawodowej społeczności lokalnych.
Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na obszarach wiejskich stanowi interwencja zaplanowana w ramach: ▪ Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność. ▪ Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR Lokalny Program Rewitalizacji obejmuje swoim zasięgiem obszar wiejski i wpisuje się w powyższe działania.
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Misją wskazaną w Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest tworzenie warunków dla rozwoju aktywności i samodzielności mieszkańców w życiu społecznym. Lokalny Program Rewitalizacji wykazuje zgodność z następującymi celami strategicznymi dokumentu: ▪ Wzrost poziomu samodzielności życiowej mieszkańców regionu ▪ Wzrost poziomu życia mieszkańców regionu poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług społecznych ▪ Wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym
Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Terytorialnego	BTOF tworzy 25 jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, w tym miasta wojewódzkie: Bydgoszcz i Toruń. Nadrzędnym celem Strategii jest: Konsolidacja potencjału partnerów ZIT na rzecz rozwoju nowoczesnych funkcji metropolitalnych BTOF. Lokalny Program Rewitalizacji jest spójny z celem strategicznym 3 Strategii

	Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla BTOF: Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy i wsparcie procesów inkluzji w BTOF.
Studium Uwarunkowań Rozwoju Przestrzennego Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Terytorialnego	Studium jest dokumentem eksperckim i diagnostycznym, obejmującym obszar 25 jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, w tym miasta wojewódzkie: Bydgoszcz i Toruń, mającym na celu przede wszystkim: ▪ Rozpoznanie struktury przestrzennej BTOF poprzez opisanie zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym i rolnictwie, zjawisk demograficznych i społecznych, ▪ Przedstawienie problemów, z którymi boryka się region, ▪ Określenie potencjałów gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych i kulturowych oraz – najważniejszych – drzemących w zasobach ludzkich regionu, ▪ Analizę polityk przestrzennych poszczególnych gmin tworzących BTOF, ▪ Wspomaganie BTOF w opracowaniu wspólnej polityki zrównoważonego rozwoju. Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w powyższe cele.
Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Zasady regionalne definiują pojęcia związane z rewitalizacją oraz określają sposób tworzenia programu rewitalizacji, w tym zwłaszcza zasady jego opracowywania w nowej perspektywie finansowej: kompleksowości, komplementarności, koncentracji, partnerstwa i partycypacji. Wskazują również: sposób wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obligatoryjne elementy PR oraz oczekiwane efekty procesów rewitalizacji, prowadzonych w województwie kujawsko-pomorskim. Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany w oparciu o Zasady regionalne i wykazuje zgodność z regułami opracowania programów rewitalizacji zawartymi w dokumencie.

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obrowo	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obrowo, zostało sporządzone w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i>. Określa ono politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, stanowi podstawowe narzędzie umożliwiające spełnianie zadań własnych gminy w zakresie ład przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej. Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obrowo.
Strategia Rozwoju Gminy Obrowo na lata 2016-2023	Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele Strategii: I. Zdrowe, aktywne i dobrze wykształcone społeczeństwo (w szczególności w cel I.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców, w tym poprzez rewitalizację społeczną) II. Zrównoważony rozwój gospodarczy gminy III. Racjonalne inwestowanie w infrastrukturę techniczną z poszanowaniem środowiska naturalnego
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Obrowo na lata 2014-2020	Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele Strategii: ▪ Przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia i eliminowanie jego negatywnych skutków ▪ Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ Wspieranie osób niepełnosprawnych
Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Lokalne Grupy Działania „Podgrodzie Toruńskie”	Obrowo jest jedną z trzech gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania „Podgrodzie Toruńskie”. Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele ogólne LSR: ▪ Cel ogólny 1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości ▪ Cel ogólny 2. Rozwój obszaru poprzez działania rewitalizacyjne, poprawę standardu infrastruktury technicznej i działania promocyjne ▪ Cel ogólny 3. Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców, w tym poprzez rewitalizację społeczną

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 2.

Uproszczona diagnoza gminy Obrowo

2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

2.2. Sfera społeczna

2.3. Sfera gospodarcza

2.4. Sfera środowiskowa

2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

2.6. Infrastruktura społeczna

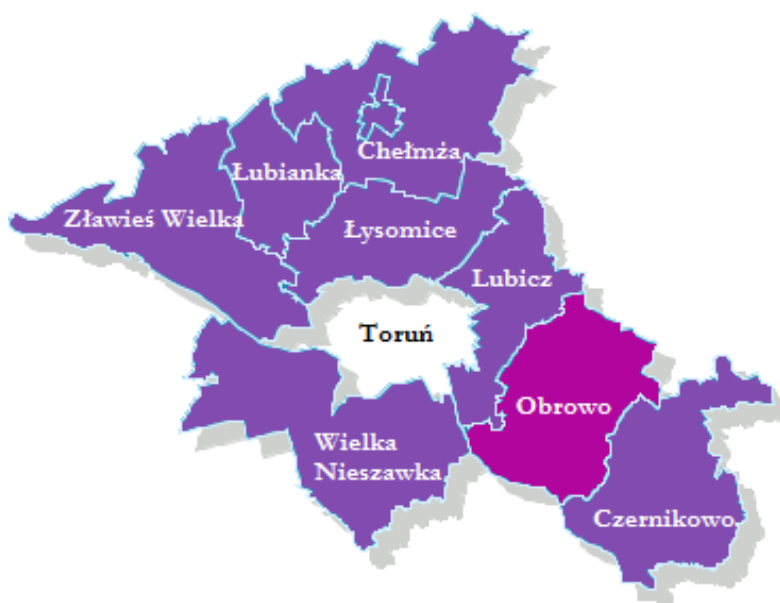
2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Obrowo zlokalizowana jest w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie toruńskim. Gmina położona jest wzdłuż drogowej i kolejowej trasy Toruń-Warszawa. Przebiegające obok siebie szlaki komunikacyjne dzielą ją na dwie części, zbliżone do siebie wielkością – część północną, o charakterze rolniczo-przemysłowym i część południową, obejmującą głównie tereny leśne.

Gmina Obrowo graniczy z następującymi gminami:

- Czernikowo, Lubicz i Wielka Nieszawka (powiat toruński)
- Ciechocin (powiat golubsko-dobrzyński)
- Aleksandrów Kujawski i miasto Ciechocinek (powiat aleksandrowski)

Mapa 1. Położenie gminy Obrowo na tle powiatu toruńskiego

Źródło: www.powiattorunski.pl

Gmina Obrowo zajmuje powierzchnię 162 km², co stanowi około 13,2% powierzchni powiatu toruńskiego i 0,9% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego.

Strukturę gminy stanowi 21 sołectw:

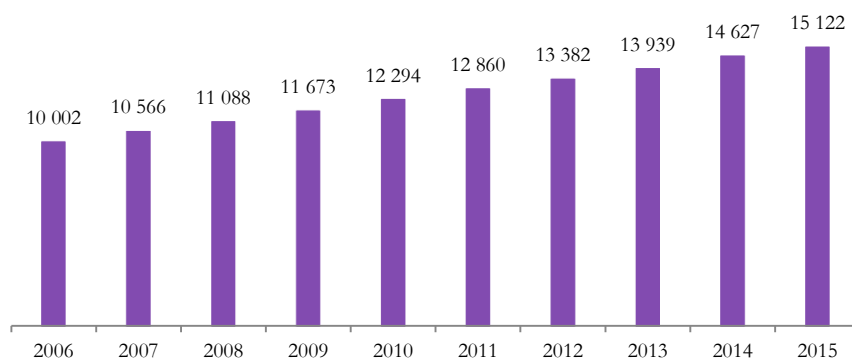
1. Bartoszewo	8. Łążyn II	15. Skrzypkowo
2. Brzozówka	9. Łążynek	16. Smogorzewiec
3. Dobrzejewice	10. Obory	17. Stajenczynki
4. Dzikowo	11. Obrowo	18. Szembekowo
5. Głogowo	12. Osiek nad Wisłą	19. Zawały
6. Kawęczyn	13. Silno	20. Zębowo
7. Kazimierzewo	14. Sądyczno	21. Zębówiec

2.2. Sfera społeczna

W 2015 r. gminę Obrowo zamieszkiwały 15 122 osoby (z czego 50,8% stanowiły kobiety), a średnia gęstość zaludnienia obszaru wynosiła 93 os./km². Obszar gminy charakteryzuje się dużym potencjałem w zakresie kapitału społecznego. Od roku 2006 obserwuje się coroczny przyrost liczby jego mieszkańców. W latach 2006-2015 liczba osób ją zamieszkujących wzrosła aż o 51% (z 10 002 os. w 2006 r. do 15 122 os. w 2015 r.).

Gmina Obrowo jest położona w strefie oddziaływania dużego miasta Torunia. Ze względu na jego bliskie sąsiedztwo (odległość drogowa z Obrowa do Torunia wynosi 24 km), obszar gminy podlega procesom urbanizacyjnym. W ostatnich latach na terenie gminy ogromną rolę odgrywają procesy migracyjne, przekładające się na znaczny przyrost liczby ludności.

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Obrowo

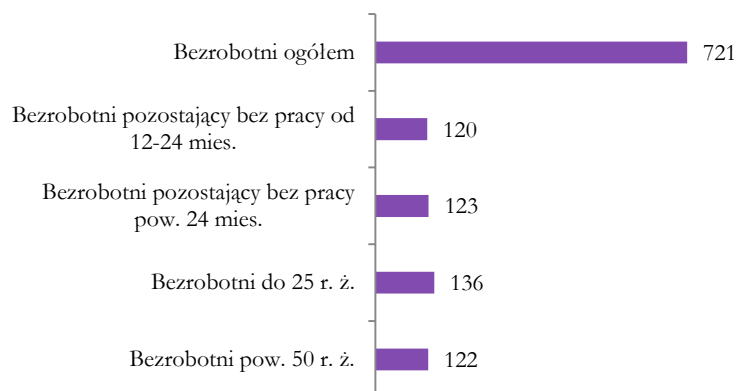
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo

W 2015 r. struktura ludności gminy kształtowała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym – 24,6% ogółu mieszkańców,
- osoby w wieku produkcyjnym – 64,4% ogółu mieszkańców,
- osoby w wieku poprodukcyjnym – 11% ogółu mieszkańców.

Na koniec 2015 r. w gminie było zarejestrowanych 721 osób bezrobotnych, w tym 420 kobiet. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze gminy wynosi 7,13%. Stosunek osób pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym to 2,4%, natomiast udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze gminy wynosi 17,06%.

Wykres 2. Struktura bezrobocia w gminie Obrowo w 2015 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Toruniu

Charakterystycznym wyznacznikiem położenia ekonomicznego mieszkańców gminy jest skala świadczonej pomocy społecznej. Jednostką organizacyjną gminy Obrowo zapewniającą usługi w zakresie pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb i stara się umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W 2015 roku na terenie gminy z pomocy społecznej korzystało 1 330 osób. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem gminy wynosił 8,8%. Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy Obrowo w 2015 r. było ubóstwo (1 032 osoby objęte pomocą), a ponadto bezrobocie (755 osób objętych pomocą), potrzeba ochrony macierzyństwa (467 osób objętych pomocą) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (517 osób objętych pomocą).

Na terenie gminy Obrowo działają 2 publiczne placówki wychowania przedszkolnego:

- Przedszkole Samorządowe w Brzozówce (5 oddziałów)
- Przedszkole Samorządowe w Osieku nad Wisłą (6 oddziałów)

Ponadto wychowaniem przedszkolnym zajmują się oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (tzw. „0”) i punkt przedszkolny w Łążyń II. W gminie działają również 4 przedszkola niepubliczne.

Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych edukacją przedszkolną wyniósł w 2014 r. 68,4% i był nieco wyższy niż w powiecie toruńskim (67,9%) i niższy niż w województwie kujawsko-pomorskim (75,5%).

Mieszkańcy mogą korzystać również z opieki żłobkowej. Opiekę taką nad dziećmi do lat 3 zapewnia klubik dziecięcy prowadzony przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Skrzypkowo.

Sieć szkół podstawowych w gminie tworzy 5 placówek:

- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Brzozówce
- Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Sucharskiego w zespole w Osieku nad Wisłą
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Łążyń II
- Szkoła Podstawowa w zespole im. Jana Pawła II w Obrowie
- Szkoła Podstawowa im. gen. J. H. Dąbrowskiego w Dobrzejewicach

Wychodząc naprzeciw zainteresowaniom dzieci i młodzieży w gminie Obrowo utworzono Publiczną Szkołę Muzyczną I stopnia w Osieku nad Wisłą, której organizacja obejmuje cykl kształcenia 4-letni i 6-letni.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wyników egzaminu szóstoklasisty w szkołach podstawowych gminy z ostatnich 3 lat.

Tabela 1. Wyniki egzaminu szóstoklasisty w szkołach gminy Obrowo z lat 2013-2015

Szkoła	2013	2014	2015	Przeciętny wynik z 3 lat
SP Brzozówka	61%	67%	68%	65%
SP Dobrzejewice	63%	65%	76%	68%
SP Łążyn	74%	61%	72%	69%
SP Obrowo	57%	63%	64%	61%
SP Osiek n/Wisłą	61%	66%	57%	61%
Województwo kujawsko-pomorskie	59%	63%	64%	62%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Obrowo.

Sieć szkół ponadpodstawowych tworzą:

- Gimnazjum w zespole im. Jana Pawła II w Obrowie
- Gimnazjum w zespole im. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Dobrzejewicach

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach gminy Obrowo przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2013-2015

Szkoła	2013	2014	2015	Przeciętny wynik z 3 lat
Gimnazjum w Dobrzejewicach	60%	57%	56%	58%
Gimnazjum w Obrowie	54%	59%	51%	55%
Województwo kujawsko-pomorskie	52%	51%	52%	52%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Obrowo.

W gminie znajduje się także Liceum Ogólnokształcące w zespole im. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Dobrzejewicach.

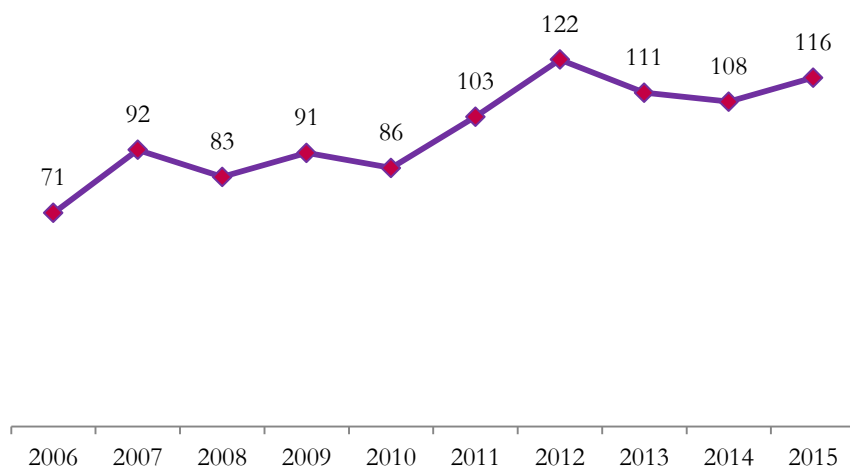
Najważniejszą instytucją, której obowiązkiem jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku na terenie gminy Obrowo jest Komisariat Policji w Lubiczu, podlegający pod Komendę Miejską Policji w Toruniu. W gminie działa również Straż Gminna.

W 2015 r. na terenie gminy popełniono 138 przestępstw kryminalnych. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców wyniósł 9.

2.3. Sfera gospodarcza

W 2015 r. na terenie gminy Obrowo działało łącznie 1 070 podmiotów gospodarczych, z czego 116 stanowiły przedsiębiorstwa nowozarejestrowane. Najwięcej przedsiębiorstw działało w: Brzozówce (195 firm), Głogowie (185 podmiotów) i Osieku nad Wisłą (141 przedsiębiorstw). Analiza liczby przedsiębiorstw w latach 2006-2015 pokazuje, że do roku 2012 liczba firm nowozarejestrowanych w gminie rosła – w 2012 r. do rejestru wpisano 122 podmioty. W latach 2013 i 2014 obserwowano spadek liczby nowopowstałych przedsiębiorstw, zaś w 2015 r. ponowny wzrost ich liczby.

Wykres 3. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Obrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo

W latach 2006-2015 na terenie gminy wzrost liczby podmiotów gospodarczych wyniósł 91% (z 560 w 2006 r. do 1 070 w 2015 r.).

2.4. Sfera środowiskowa

Aktualny stan jakości środowiska nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. Jednak istotnym zagrożeniem w tej sferze jest zanieczyszczenie powietrza powodowane przez 2 główne czynniki:

- Ruch samochodowy, zwłaszcza na drodze krajowej nr 10
- Tradycyjne źródła ciepła

Przebiegająca przez centrum gminy droga krajowa nr 15 należy do największych w gminie emitentów zanieczyszczeń komunikacyjnych. Jest również głównym źródłem hałasu oraz stwarza duże zagrożenie dla mieszkańców. Ponadto przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie nr 258, 654 i 659.

Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć centralnego ogrzewania, mieszkańcy zaopatrują się w ciepło ze źródeł indywidualnych. Najczęściej są to piece węglowe, stosowane są także piece na drewno, gaz, olej opałowy lub elektryczne. W zakresie ogrzewania przewiduje się stopniową eliminację węgla, który powinien zostać zastąpiony paliwami ekologicznymi (energia słoneczna, biomasa, gaz).

2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

W 2015 r. długość sieci wodociągowej w gminie wynosiła 243,5 km i wzrosła w porównaniu z 2006 r. o 33,5 % (tj. 61,1 km). Długość sieci kanalizacyjnej w 2015 r. wynosiła 123,1 km i wzrosła w porównaniu z rokiem 2006 o 88,3 km tj. o 253,7 %.

Liczba przyłączy do sieci wodociągowej zlokalizowanej na terenie gminy Obrowo wynosiła w 2015 r. 2 921 szt. natomiast do sieci kanalizacyjnej 1 893 szt. W okresie 2006-2015 liczba przyłączy wodociągowych wzrosła o 76,4 % natomiast przyłączy kanalizacyjnych o 654,1 %.

Tabela 3. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz korzystający z sieci na terenie gminy Obrowo

Rok	Długość sieci wodociągowej (km)	Liczba przyłączy wodociągowych	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
2015	243,5	2 921	123,1	1 893
2014	228,6	2 840	91,5	1 356
2013	223,6	2 480	80,4	1 171
2012	209,2	2 370	70,4	786
2011	205,2	2 270	64,4	736
2010	203,3	2 159	63	486
2009	195,2	2 009	52	386
2008	185,2	1 898	51,2	223
2007	182,4	-	-	-
2006	182,4	1 656	34,8	251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo

Obszar gminy cechuje się dość wysokim stopniem zwodociągowania, kształtującym się na poziomie około 87%. Z sieci kanalizacyjnej korzystało natomiast w 2014 r. 36,7% ludności gminy – odsetek ten wzrósł w porównaniu z 2006 r. o 13,8%. Część mieszkańców nieposiadająca dostępu do sieci

kanalizacyjnej korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków – w roku 2015 ich liczba wynosiła ok. 80 szt.

Tabela 4. Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Jednostka terytorialna	Wodociąg [%]		Kanalizacja [%]	
	2006	2014	2006	2014
Obrowo	80,5	87,0	22,9	36,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków, z których w 2015 r. korzystało 4 031 mieszkańców. Informacje na ich temat znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 5. Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Obrowo

Jednostka terytorialna	Oczyszczalnia	Q Rzecz [tys. m ³ /r]	Zlewnia lub odbiornik ścieków
Obrowo	Dobrzejewice	161	Drwęca
	Osiek nad Wisłą	10	Str. Młyńska

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2014 r.

Odbiorem odpadów z terenu gminy Obrowo zajmuje się MPO z Torunia. Ponadto na jej obszarze znajduje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów zlokalizowany w miejscowości Dobrzejewice, przy oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadne składowisko deponujące odpady komunalne, ani przemysłowe.

2.6. Infrastruktura społeczna

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Gminny Ośrodek Kultury (GOK) w Obrowie, który zawiaduje również świetlicami wiejskimi oraz Izbą Regionalną w Osieku nad Wisłą. W ramach filii GOK w Osieku nad Wisłą działa też Osiecki Klub Kultury. GOK zajmuje się animacją i integracją społeczności lokalnej oraz edukacją kulturalną, w ramach której prowadzi różnorakie warsztaty, np. fotograficzne, malarskie, kreatywno-plastyczne, czy muzyczne. Organizuje również wiele imprez kulturalnych. W siedzibie GOK mieści się Galeria Sztuki „U Chopina”, w której odbywają się wystawy prac lokalnych artystów i uczestników warsztatów artystycznych.

W poniższej tabeli zostały wskazane wszystkie instytucje kultury działające w gminie Obrowo.

Tabela 6. Instytucje kultury

Gminny ośrodek kultury lub dom kultury	Świetlice wiejskie	Biblioteki*
- GOK w Obrowie - Osiecki Klub Kultury w Osieku nad Wisłą - Izba Regionalna w Osieku nad Wisłą	- Łążyn II - Zębowo - Obrowo - Skrzypkowo - Silno - Stajenczynki	- Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzejewicach - Biblioteka Publiczna w Łążynie II - Biblioteka Publiczna w Obrowie - Biblioteka Publiczna w Osieku nad Wisłą

*Bez bibliotek szkolnych

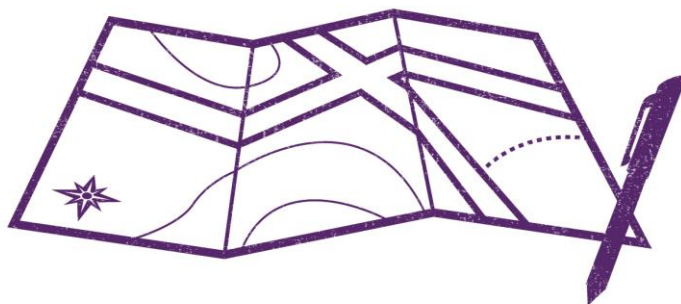
Źródło: Opracowanie własne na podstawie gok.obrowo.pl

Infrastrukturę sportową w gminie tworzą: Wielofunkcyjny kompleks sportowy „Moje Boisko Orlik 2012” w Dobrzejewicach, Kompleks boisk sportowych w Obrowie, Boisko wielofunkcyjne w Brzozówce, Stadion sportowy w Głogowie, Sale gimnastyczne przy szkołach w Dobrzejewicach, Obrowie, Brzozówce i Osieku nad Wisłą.

Rozdział 3.

Obszar zdegradowany gminy¹

- 3.1. Analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych
- 3.2. Analiza miejscowości, w których zdiagnozowano problemy społeczne, pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach
- 3.3. Obszar zdegradowany – podsumowanie analizy

¹ Przedstawione w poniższym rozdziale dane statystyczne dotyczą stanu na 31.12.2015 r.

Obszarem zdegradowanym w gminie jest obszar, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego (czyli koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej gminy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające ze sobą wspólnych granic².

Obszar zdegradowany w gminie Obrowo został wyznaczony zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”. Delimitację obszaru zdegradowanego przeprowadzono w oparciu o wskaźniki określone na liście wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich.

Obszar gminy podzielono na 21 miejscowości, dla których przeprowadzano diagnozę, mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego:

1. Brzozówka	12. Osiek nad Wisłą
2. Dobrzejewice	13. Silno
3. Dzikowo	14. Sącieszno
4. Głogowo	15. Skrzypkowo
5. Kawęczyn	16. Smogorzewiec
6. Kazimierzewo	17. Stajenczynki
7. Kuźniki	18. Szembekowo
8. Łążyn II	19. Zawaly
9. Łążynek	20. Zębowo
10. Obory	21. Zębówiec
11. Obrowo	

Do obszarów zdegradowanych w gminie zaliczono miejscowości spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- Na terenie miejscowości identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami określonymi na liście wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich; jednocześnie wskaźniki te przyjmują w miejscowościach wartości mniej korzystne niż średnia ich wartość dla gminy
- Na terenie miejscowości występują przestrzenie zdegradowane lub negatywne zjawiskach w przynajmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

3.1. Analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych

Punktem wyjścia do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w gminie była analiza występowania problemów społecznych. W tym celu przeanalizowano następujące wskaźniki z listy wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich:

- Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze
- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
- Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

² Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

- Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 mies. w ogóle bezrobotnych
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
- Wskaźnik przestępstw kryminalnych (popelnianych na obszarze) na 1000 mieszkańców
- Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia

Biorąc pod uwagę liczbę ludności poszczególnych miejscowości, podzielono je na 5 grup: **do 200 mieszkańców, od 200 do 400 mieszkańców, od 400 do 600 mieszkańców, od 600 do 800 mieszkańców i powyżej 800 mieszkańców**. Każdą z grup zbadano innym zestawem wskaźników.

Mapa 2. Podział miejscowości w gminie Obrowo wg liczby ludności

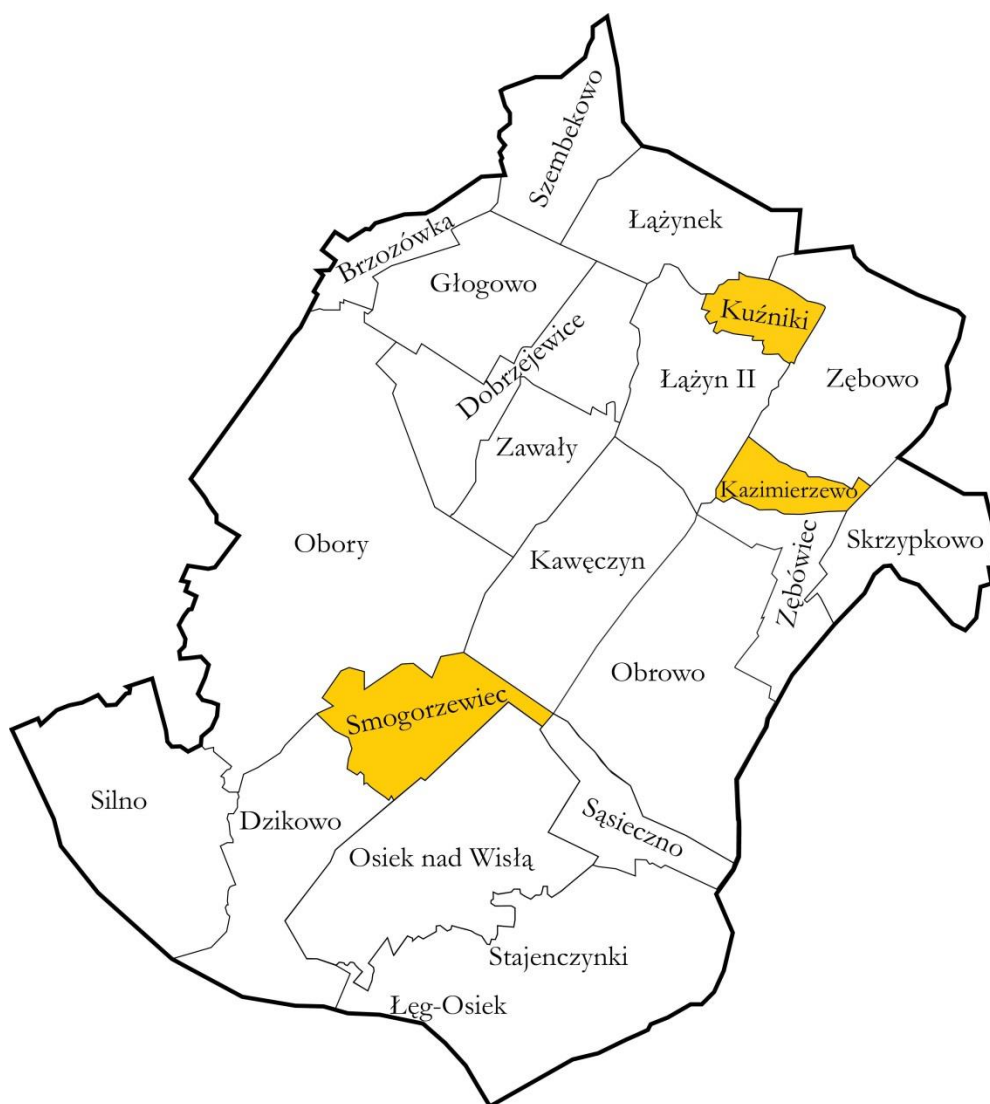
Źródło: Opracowanie własne.

3.1.1. Analiza wskaźnikowa miejscowości o liczbie ludności do 200 mieszkańców

Miejscowości o liczbie ludności **do 200 mieszkańców** zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- **Wskaźnik 1:** Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych
- **Wskaźnik 2:** Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia

Mapa 3. Miejscowości o liczbie ludności do 200 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik 1: Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych

Tabela 7. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych w miejscowościach o liczbie ludności do 200 mieszkańców

Miejscowość	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych
Kazimierzewo	1	4	25,0%
Kuźniki	3	9	33,3%
Smogorzewiec	0	5	0,0%
Gmina	123	721	17,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Wskaźnik 2: Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia

Tabela 8. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym w miejscowościach o liczbie ludności do 200 mieszkańców

Miejscowość	Rejon obsługi szkoły	Rok szkolny 2012/2013	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014/2015	Przeciętny wynik z 3 lat
Kazimierzewo	SP Łążyn	74%	61%	69%	69%
Kuźniki	SP Łążyn	74%	61%	72%	69%
Smogorzewiec	SP Osiek n/Wisłą	61%	66%	57%	61%
Przeciętny wynik w województwie	-	59%	63%	64%	62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w żadnej z miejscowości nie występują po dwa problemy społeczne.

Tabela 9. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności do 200 mieszkańców

Miejscowość	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 mies. w ogóle bezrobotnych	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia
Kazimierzewo	25,0%	69%
Kuźniki	33,3%	69%
Smogorzewiec	0,0%	61%
Średnia dla Gminy	17,1%	62%

Źródło: Opracowanie własne.

3.1.2. Analiza wskaźnikowa miejscowości o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców

Miejscowości o liczbie ludności **od 200 do 400 mieszkańców** zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- **Wskaźnik 1:** Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
- **Wskaźnik 2:** Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia

Mapa 4. Miejscowości o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik 1: Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym

Tabela 10. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
Zębówiec	157	3	1,9%
Obory	167	3	1,8%
Skrzypkowo	187	18	9,6%
Stajenczynki	252	6	2,4%
Łążynek	209	1	0,5%
Sądziejno	220	16	7,3%
Gmina	10 114	243	2,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Wskaźnik 2: Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia

Tabela 11. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym w miejscowościach o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców

Miejscowość	Rejon obsługi szkoły	Rok szkolny 2012/2013	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014/2015	Przeciętny wynik z 3 lat
Zębówiec	SP Obrowo	57%	63%	64%	61%
Obory	SP Dobrzejewice	63%	65%	76%	68%
Skrzypkowo	SP Obrowo	57%	63%	64%	61%
Stajenczynki	SP Osiek n/Wisłą	61%	66%	57%	68%
Łążynek	SP Dobrzejewice	63%	65%	76%	61%
Sąsieczno	SP Osiek n/Wisłą	61%	66%	57%	61%
Przeciętny wynik w województwie	-	59%	63%	64%	62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że po dwa problemy społeczne występują w miejscowościach **Skrzypkowo i Sąsieczno**.

Tabela 12. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców

Miejscowość	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia
Zębówiec	1,9%	61%
Obory	1,8%	68%
Skrzypkowo	9,6%	61%
Stajenczynki	2,4%	68%
Łążynek	0,5%	61%
Sąsieczno	7,3%	61%
Średnia dla Gminy	2,4%	62%

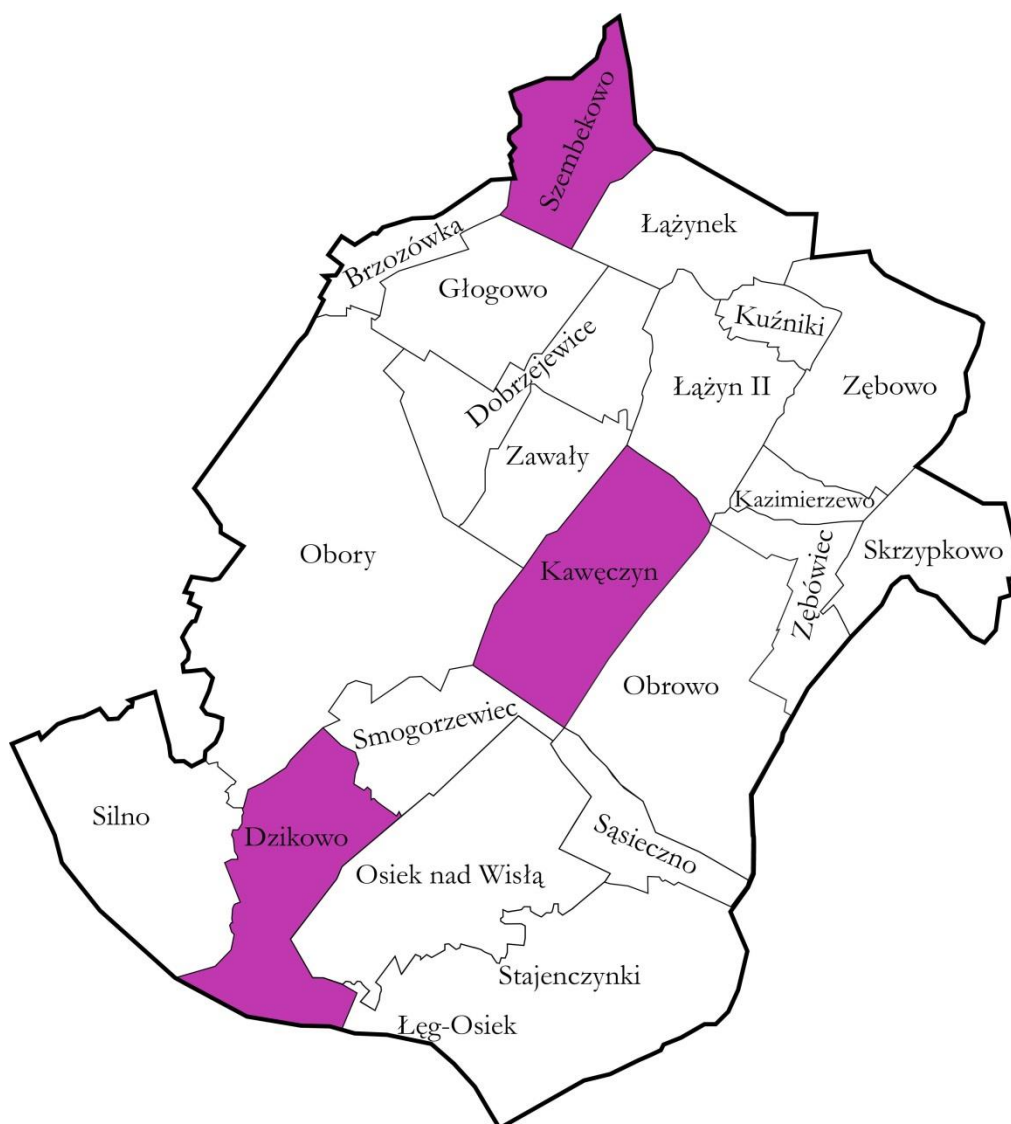
Źródło: Opracowanie własne.

3.1.3. Analiza wskaźnikowa miejscowości o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców

Miejscowości o liczbie ludności **od 400 do 600 mieszkańców** zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- **Wskaźnik 1:** Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- **Wskaźnik 2:** Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Mapa 5. Miejscowości o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik 1: Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym

Tabela 13. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Dzikowo	280	20	7,1%
Szembekowo	384	25	6,5%
Kawęczyn	411	39	9,5%
Gmina	10 114	721	7,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Wskaźnik 2: Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Tabela 14. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w miejscowościach o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców

Miejscowość	Ludność ogółem	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Dzikowo	422	25	5,9%
Szembekowo	580	47	8,1%
Kawęczyn	589	101	17,2%
Gmina	15 122	1 330	8,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że dwa problemy społeczne występują w miejscowości **Kawęczyn**.

Tabela 15. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców

Miejscowość	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Dzikowo	7,1%	5,9%
Szembekowo	6,5%	8,1%
Kawęczyn	9,5%	17,2%
Średnia dla Gminy	7,1%	8,8%

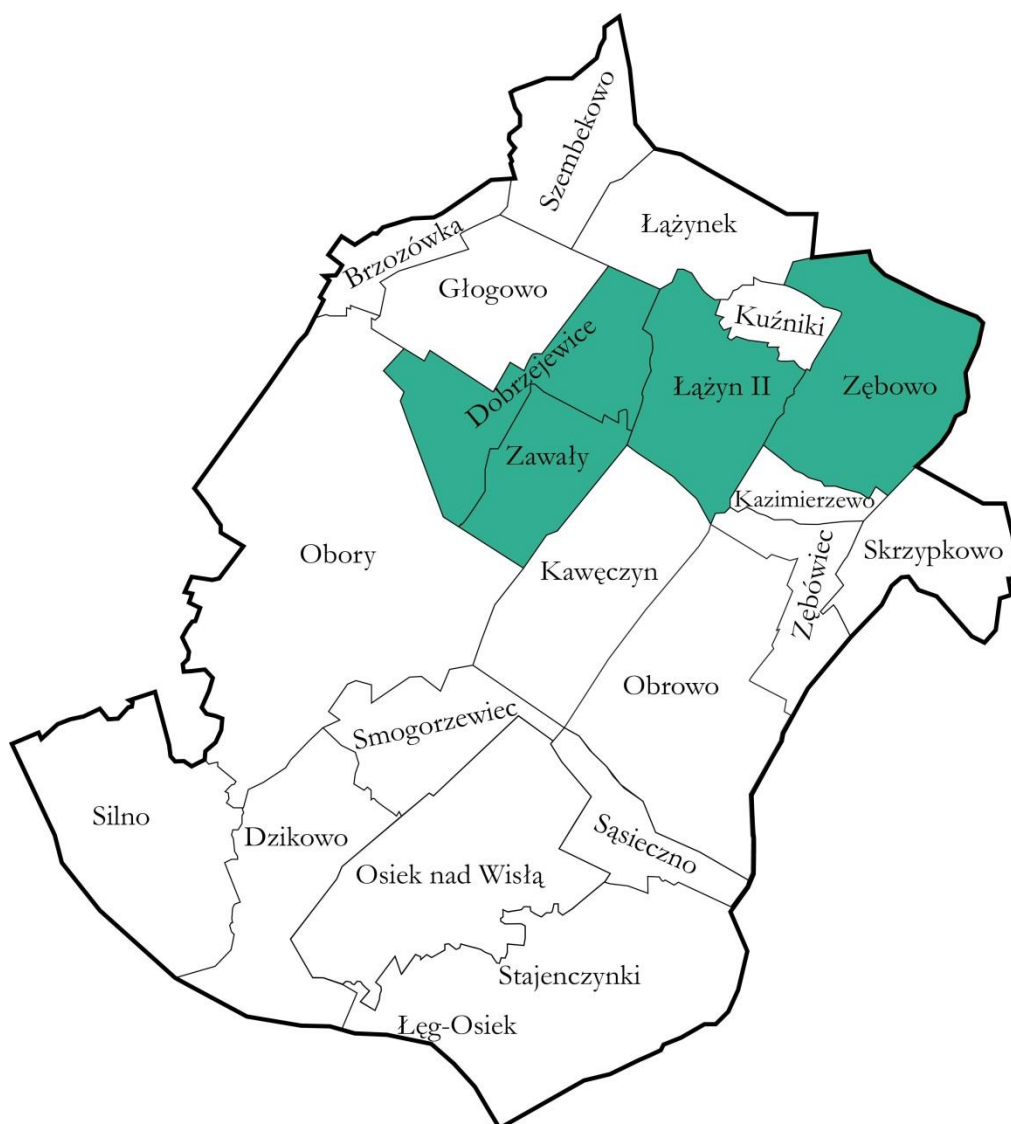
Źródło: Opracowanie własne.

3.1.4. Analiza wskaźnikowa miejscowości o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców

Miejscowości o liczbie ludności **od 600 do 800 mieszkańców** zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- **Wskaźnik 1:** Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym
- **Wskaźnik 2:** Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców

Mapa 6. Miejscowości o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik 1: Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym

Tabela 16. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Łążyn II	404	22	5,5%
Zębowo	424	35	8,3%
Zawały	524	26	5,0%
Dobrzejewice	502	30	6,0%
Gmina	10 114	721	7,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Wskaźnik 2: Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców

Tabela 17. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowościach o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców

Miejscowość	Liczba przestępstw kryminalnych	Ludność ogółem	Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców
Łążyn II	5	609	8
Zębowo	4	649	6
Zawały	7	772	9
Dobrzejewice	11	784	14
Gmina	138	15 122	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w żadnej z miejscowości nie występują po dwa problemy społeczne.

Tabela 18. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców

Miejscowość	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik przestępstw kryminalnych (popelnianych na obszarze) na 1000 mieszkańców
Łążyn II	5,5%	8
Zębowo	8,3%	6
Zawały	5,0%	9
Dobrzejewice	6,0%	14
Średnia dla Gminy	7,1%	9

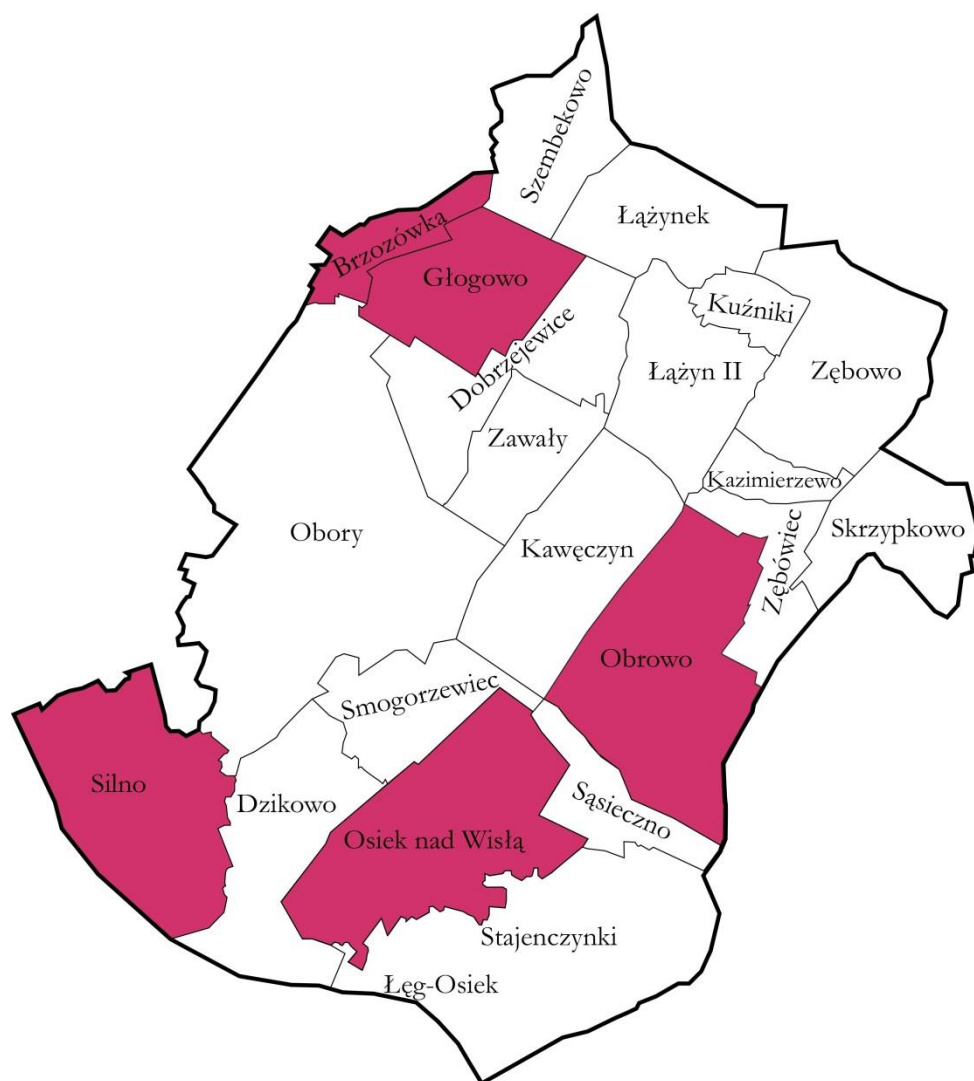
Źródło: Opracowanie własne.

3.1.5. Analiza wskaźnikowa miejscowości o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców

Miejscowości o liczbie ludności **pow. 800 mieszkańców** zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych poniższymi wskaźnikami:

- **Wskaźnik 1:** Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem
- **Wskaźnik 2:** Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym

Mapa 7. Miejscowości o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik 1: Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem

Tabela 19. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w miejscowościach o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców

Miejscowość	Ludność ogółem	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem
Silno	863	51	5,9%
Osiek nad Wisłą	1 629	145	8,9%
Obrowo	1 706	146	8,6%
Brzozówka	1 964	96	4,9%
Głogowo	2 415	149	6,2%
Gmina	15 122	1 292	8,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Wskaźnik 2: Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym

Tabela 20. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
Silno	574	8	1,4%
Osiek nad Wisłą	1 090	35	3,5%
Obrowo	1 145	38	3,1%
Brzozówka	1 357	16	1,2%
Głogowo	1 638	26	1,6%
Gmina	10 114	243	2,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że po dwa problemy społeczne występują w miejscowościach **Osiek nad Wisłą i Obrowo**.

Tabela 21. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców

Miejscowość	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym
Silno	5,9%	1,4%
Osiek nad Wisłą	8,9%	3,5%
Obrowo	8,6%	3,1%
Brzozówka	4,9%	1,2%
Głogowo	6,2%	1,6%
Średnia dla Gminy	8,5%	2,4%

Źródło: Opracowanie własne.

Problemy społeczne (w liczbie 2) zdiagnozowano w miejscowościach: **Skrzypkowo, Sąsiecno, Kawęczyn, Osiek nad Wisłą i Obrowo**. Miejscowości te poddano dalszej analizie pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych lub stanu kryzysowego w innych sferach.

3.2. Analiza miejscowości, w których zdiagnozowano problemy społeczne, pod kątem występowania przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

3.2.1. Przestrzeń zdegradowana

Przestrzeń zdegradowana, zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalin, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Do kategorii przestrzeni zdegradowanych mo zliwe jest także zaliczenie terenów i obiektów, które pierwotnie pełniły innego rodzaju funkcję (np. usługowe, handlowe, mieszkaniowe, magazynowo-składowe) i nie są obecnie

wykorzystywane w tym celu, jeśli możliwa jest ich adaptacja na cele rozwoju społecznego lub gospodarczego, nawet jeśli dojdzie do zmiany funkcji pierwotnej. Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty.

Tak rozumiana przestrzeń **występuje na terenie miejscowości Obrowo, w postaci obszaru pokolejowego**. Teren jest położony na działce nr 151/8, a jego powierzchnia wynosi 0.1359 ha. Na terenie nieczynnego dworca kolejowego znajdują się dwa budynki: pierwszy (nr 720) o powierzchni 79 m², pełniący funkcję mieszkalną, drugi (nr 721) natomiast o powierzchni 17 m², sklasyfikowany jako budynek pełniący funkcję niemieszkalną. Budynki są w złym stanie technicznym i wymagają modernizacji. Cały obszar dworca wymaga uporządkowania i zagospodarowania.

Na terenie miejscowości **Skrzypkowo, Sąsiecno, Kawęczyn i Osiek nad Wisłą nie występuje przestrzeń zdegradowana.**

3.2.2. Niekorzystne zjawiska w innych sferach

W poniższej tabeli dokonano zestawienia danych obrazujących występowanie problemów innych niż społeczne w miejscowościach **Skrzypkowo, Sąsiecno, Kawęczyn i Osiek nad Wisłą**.

Tabela 22. Miejscowość Skrzypkowo - negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Sfera gospodarcza	
Niski stopień przedsiębiorczości	Na terenie Skrzypkowa liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 11. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 6 i był niższy od średniej dla gminy (13).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Tabela 23. Miejscowość Sąsiecno - negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Miejscowość jest zwodociagowana, brak natomiast dostępu do sieci kanalizacyjnej i gazowej.
Sfera techniczna	
Degradacja stanu technicznego obiektów edukacyjnych	W Sąsiecznie znajduje się budynek oświatowy po byłej szkole, wybudowany pod koniec lat 60-tych XX wieku. Nieruchomość położona jest na działce nr 19/10 o powierzchni 0,5793 ha. Teren wokół budynku jest częściowo zagospodarowany – znajdują się na nim pozostałości po boisku szkolnym. Działka na której położony jest budynek szkoły jest częściowo ogrodzona i posiada dostęp do drogi publicznej o nawierzchni asfaltowej. Budynek szkoły wymaga kapitalnego remontu, a teren do niego przyległy uporządkowania i zagospodarowania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Tabela 24. Miejscowość Kawęczyn - negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Sfera gospodarcza	
Niski stopień przedsiębiorczości	Na terenie Kawęczyna liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 51. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 12 i był niższy od średniej dla gminy (13).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Tabela 25. Miejscowość Osiek nad Wisłą - negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną	Miejscowość jest niedostatecznie wyposażona w infrastrukturę sportową i rekreacyjną. Na jej terenie brak świetlicy wiejskiej.
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Miejscowość jest częściowo zwodociągowana i skanalizowana, brak natomiast dostępu do sieci gazowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

3.3. Obszar zdegradowany – podsumowanie analizy

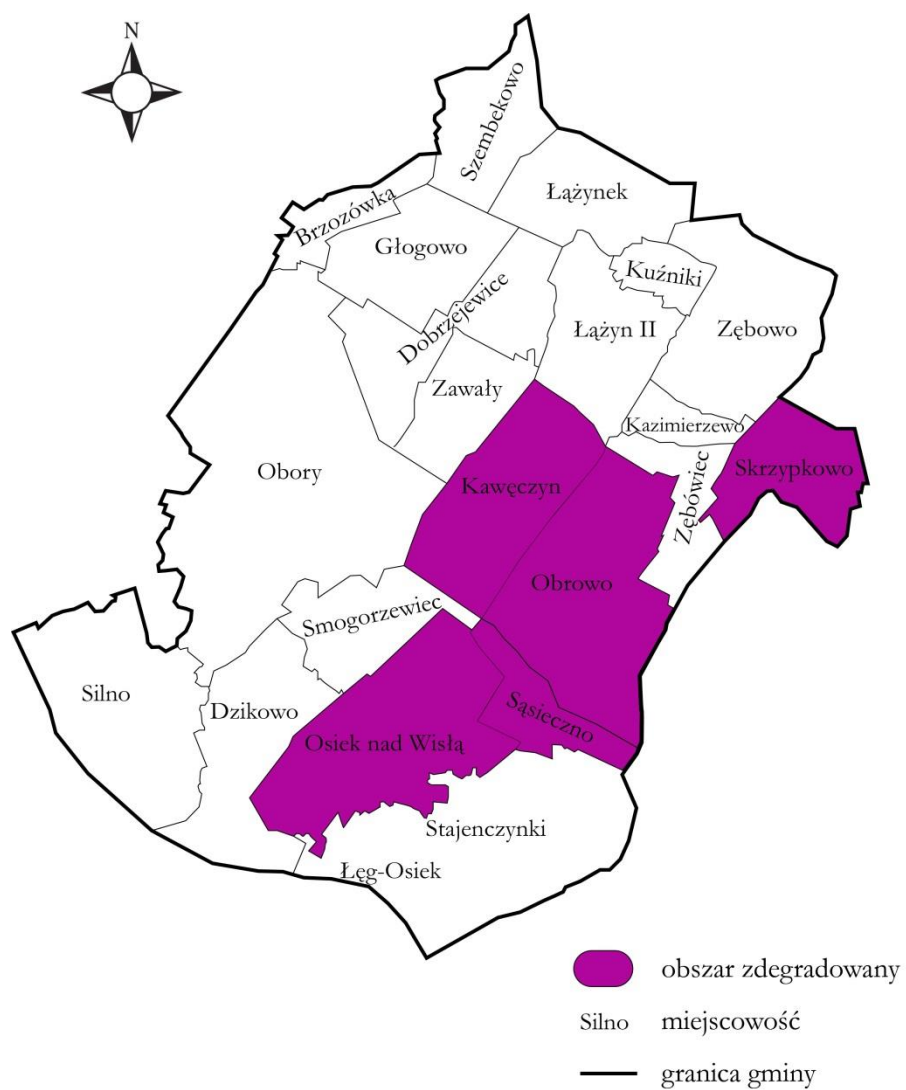
Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych oraz analiza pod kątem występowania stanu kryzysowego w sferze gospodarczej wykazała, że obszarami zdegradowanymi w gminie są miejscowości: **Skrzypkowo, Sąsiecno, Kawęczyn, Osiek nad Wisłą i Obrowo**. W miejscowościach tych występują po dwa problemy społeczne, przestrzenie zdegradowane lub problemy w przynajmniej jednej ze sfer (gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna lub środowiskowa), dlatego należy je uznać za obszar zdegradowany.

Tabela 26. Powierzchnia i ludność obszaru zdegradowanego na terenie gminy Obrowo

Obszar	Ludność	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców gminy	Powierzchnia (ha)	Udział w całkowitej powierzchni gminy
Skrzypkowo	295	2,0%	535,62	3,3%
Sąsiecno	332	2,2%	336,97	2,1%
Kawęczyn	589	3,9%	888,31	5,5%
Osiek nad Wisłą	1 629	10,8%	1 222,07	7,6%
Obrowo	1 706	11,3%	1 276,71	7,9%
Obszar zdegradowany – razem	4 551	30,1%	4 259,68	26,5%
Gmina	15 122	-	16 170,75	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Obrowo.

Mapa 8. Mapa obszaru zdegradowanego w gminie Obrowo

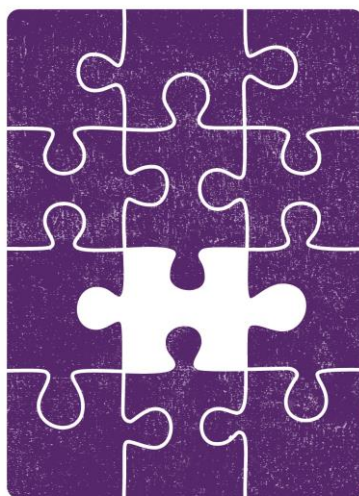
Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział 4.

Obszar rewitalizacji gminy³

4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

4.2. Cele rewitalizacji

³ Przedstawione w poniższym rozdziale dane statystyczne dotyczą roku 2015.

4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

W myśl „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” obszarem rewitalizacji jest obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych), na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów, których łączna powierzchnia będzie większa niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkała przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji w gminie Obrowo obejmuje swoim zasięgiem zawężony obszar zdegradowany. W celu wyznaczenia rzeczywistej powierzchni, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji, obszar zdegradowany został zawężony do terenów, na których koncentruje się największy odsetek mieszkańców miejscowości – **Skrzypkovo, Sąsiedzno, Kawęczyn, Osiek nad Wisłą i Obrowo**. Obszarem rewitalizacji nie objęto natomiast części gruntów rolnych oraz lasów, gdyż zamieszkuje nieznaczny odsetek ludności, w związku z czym trudne będzie osiągnięcie na nich celów rewitalizacji.

Do obszaru rewitalizacji zaliczono całą powierzchnię miejscowości **Skrzypkovo i Obrowo oraz część (zawężony obszar) miejscowości Sąsiedzno, Kawęczyn i Osiek nad Wisłą**. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 3 042,93 ha, co stanowi **18,8% powierzchni gminy**, zamieszkuje go 4 512 mieszkańców, czyli **29,8% ogółu ludności w gminie**.

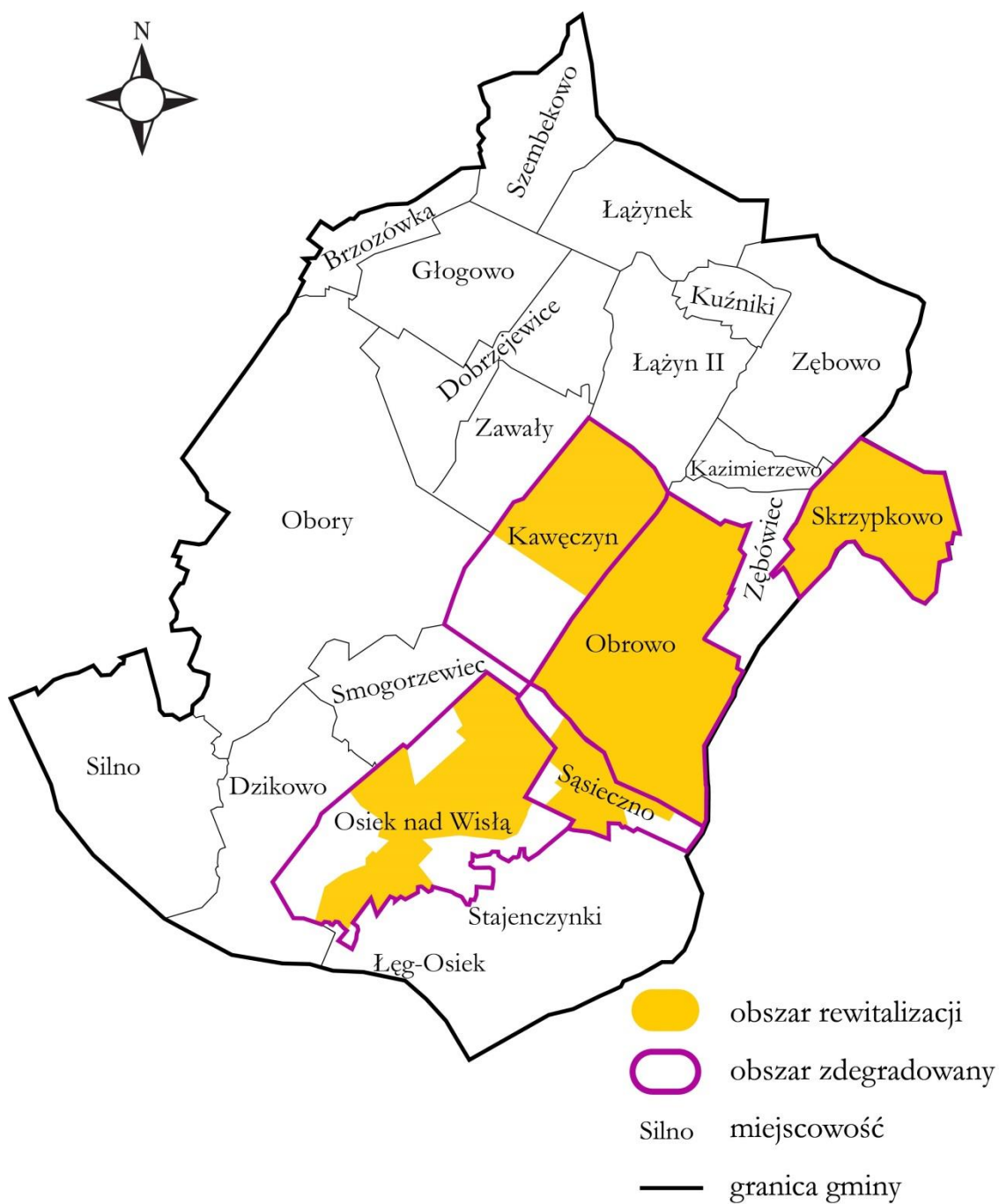
Tabela 27. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji na terenie gminy Obrowo

Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia (km ²)	% powierzchni gminy
Skrzypkovo	295	2,0%	535,62	3,3%
Sąsiedzno	332	2,2%	221,77	1,4%
Kawęczyn	550	3,6%	494,39	3,1%
Osiek nad Wisłą	1 629	10,8%	514,44	3,2%
Obrowo	1 706	11,3%	1 276,71	7,9%
Obszar rewitalizacji – razem	4 512	29,8%	3 042,93	18,8%
Gmina	15 122	-	16 170,75	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Obrowo.

Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na tle gminy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 9. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Obrowo

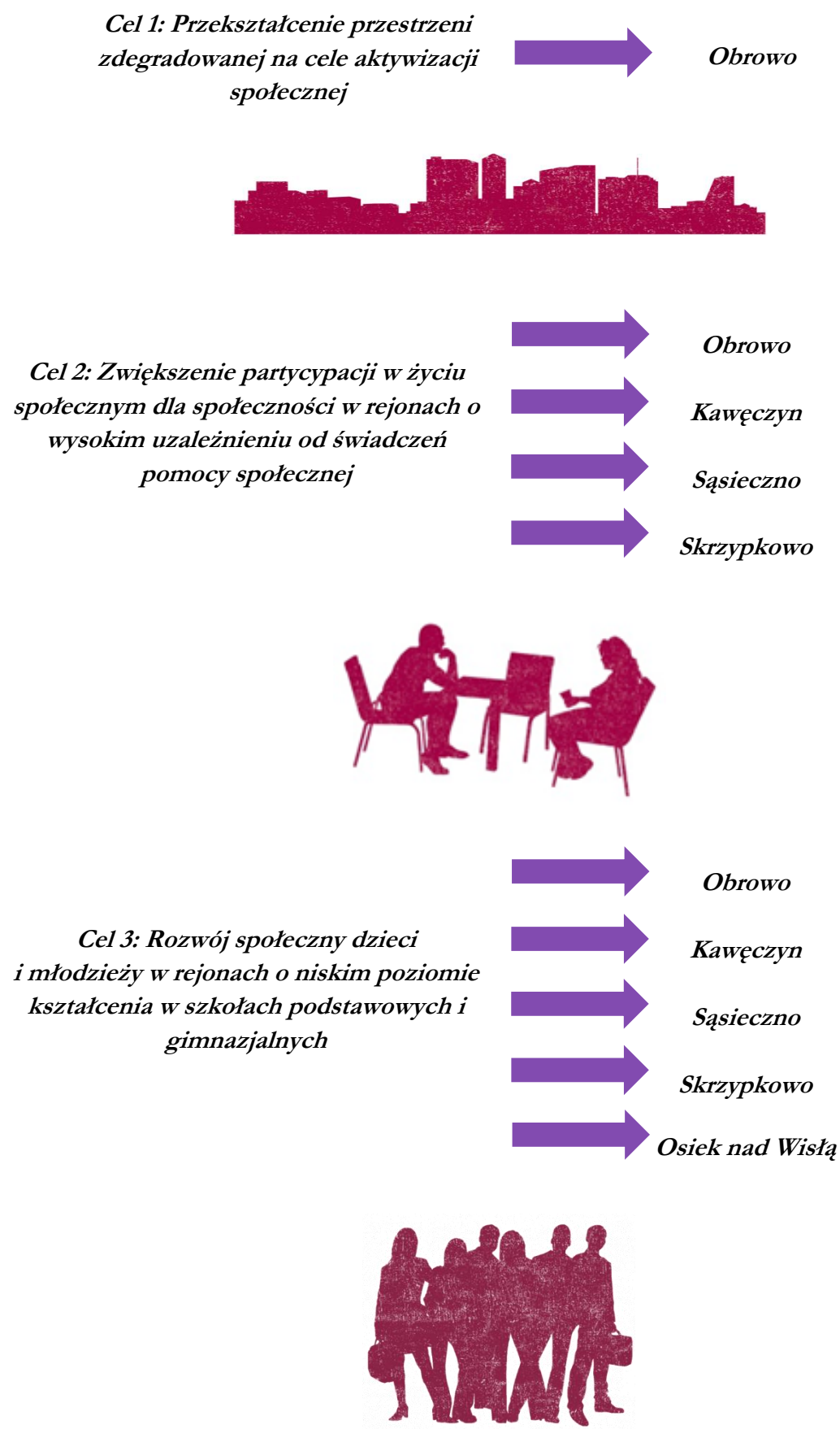

Źródło: Opracowanie własne.

4.2. Cele rewitalizacji

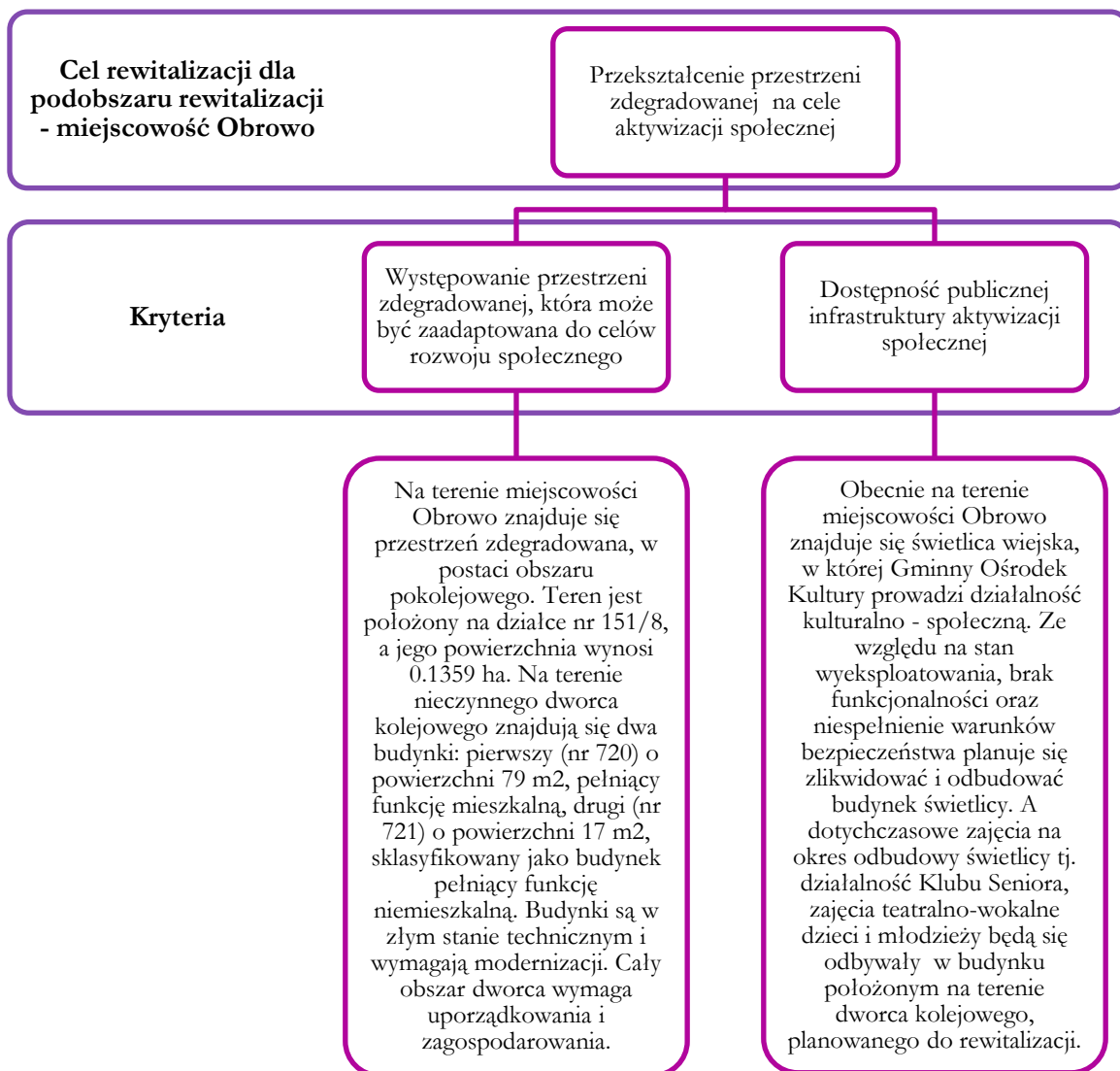
Podobszary rewitalizacji spełniają **cele rewitalizacji** wskazane w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. Cele, które spełniają poszczególne podobszary przedstawia poniższy schemat.

Schemat 4. Cele rewitalizacyjne

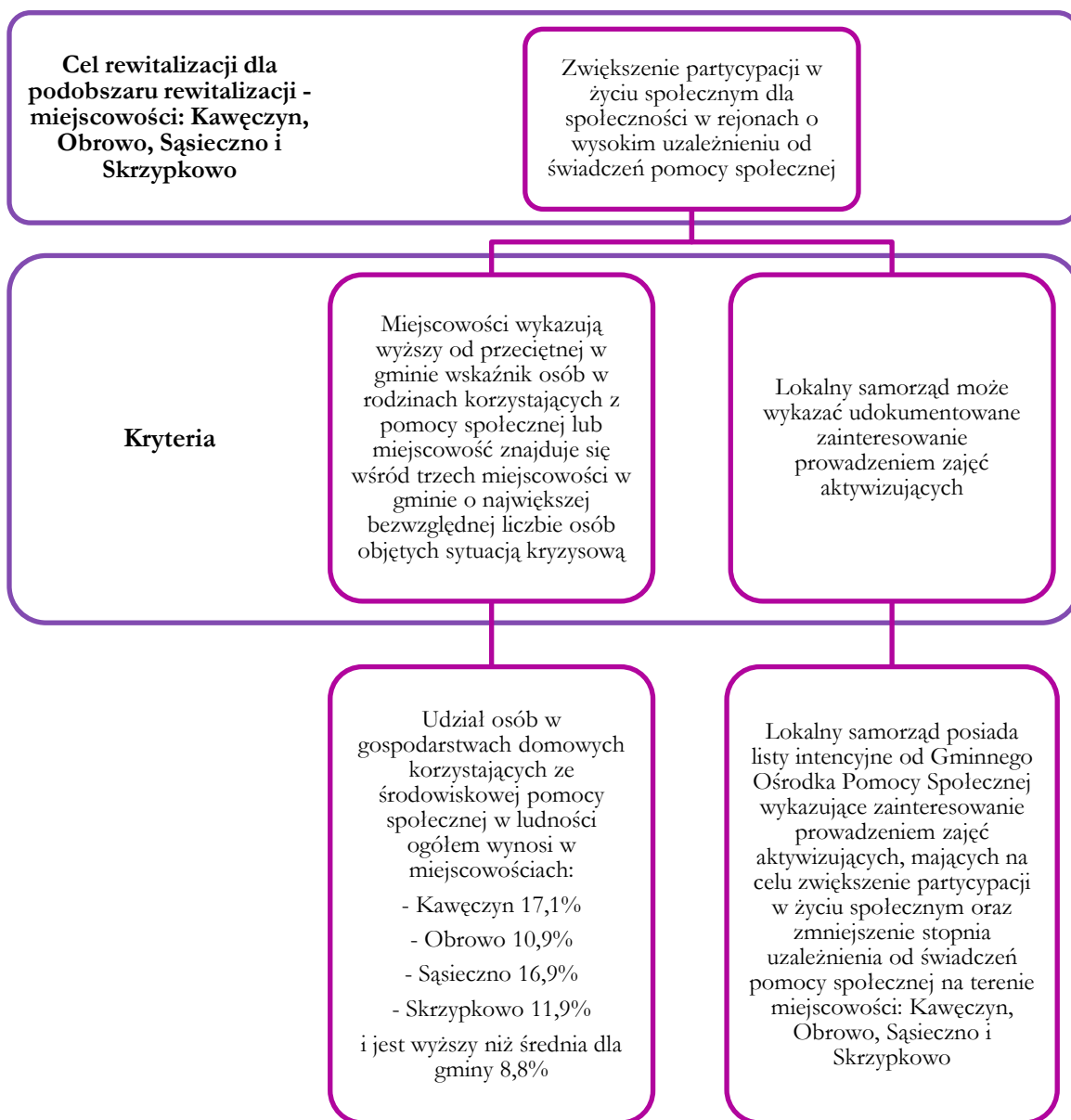
Wybór celu został podyktowany występującym na obszarze stanem kryzysowym. Dla każdego podobszaru rewitalizacji określono 2 warunki, których spełnienie oznacza możliwość podjęcia na tym obszarze działań rewitalizacyjnych o określonym kierunku.

Schemat 5. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowość Obrowo

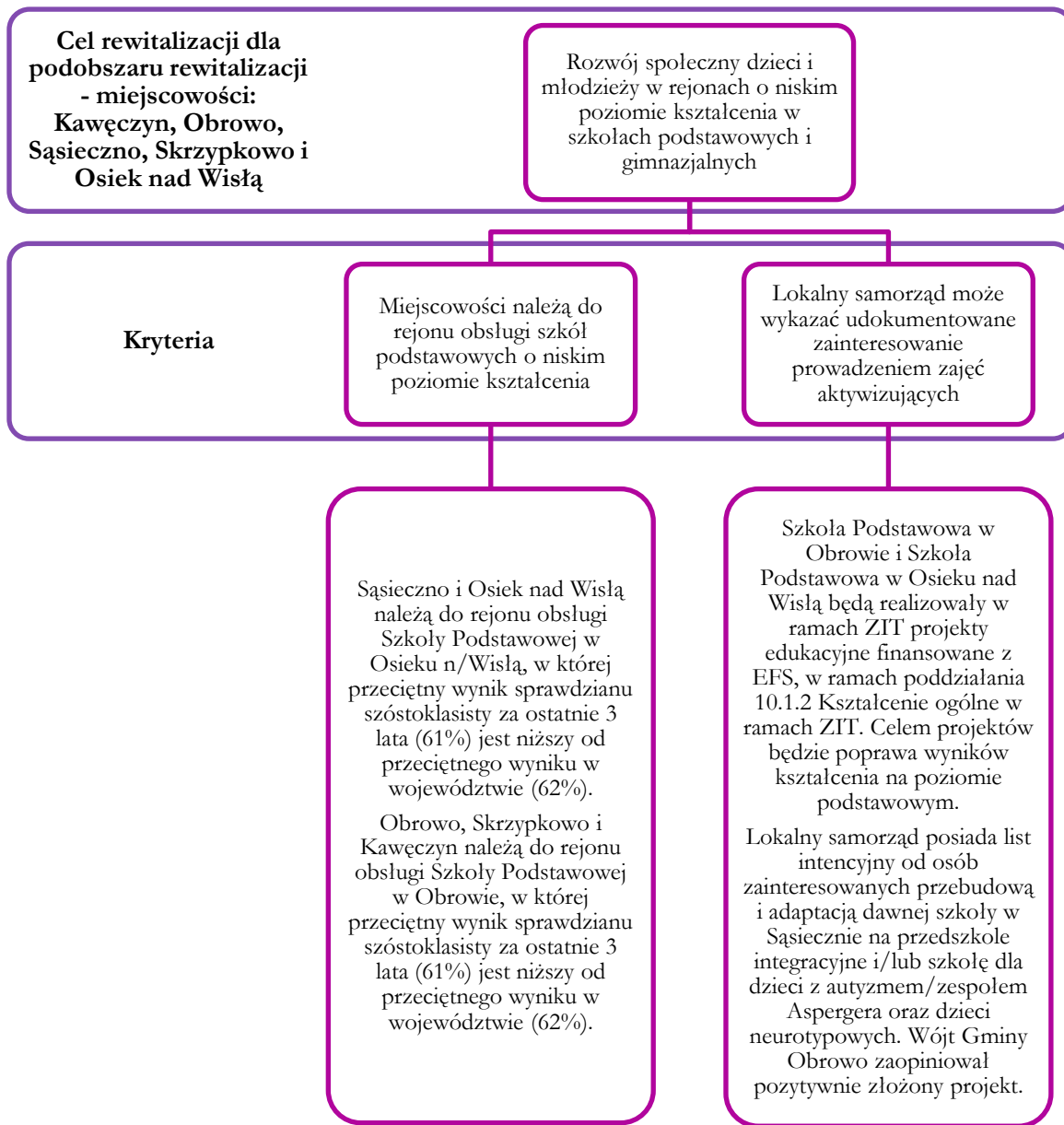
Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 6. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowości: Kawęczyn, Obrowo, Sącieszno i Skrzypkovo

Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 7. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowości: Skrzypkowo, Sąciczno, Kawęczyn, Osiek nad Wisłą i Obrowo

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział 5.

Diagnoza obszaru rewitalizacji

5.1. Skrzypkowo

5.2. Sącieszno

5.3. Kawęczyn

5.4. Osiek nad Wisłą

5.5. Obrowo

5.1. Skrzypkowo

Rys historyczny

Miejscowość powstała prawdopodobnie w XVIII wieku jako typowy rumunek, czyli osada najbardziej zbliżona do osadnictwa olenderskiego. Pierwsza wzmianka dotycząca Skrzypkowa pochodzi z 1769 roku. Właścicielem Skrzypkowa w 1769 roku był Jan Romocki.

Podstawowe informacje

Skrzypkowo leży we wschodniej części gminy i sąsiaduje z miejscowościami: Zębów, Kazimierzewo, Zębówiec w gminie Obrowo, Morgowo i Świętosław w gminie Ciechocin oraz Jackowo i Czernikowo w gminie Czernikowo. Powierzchnia Skrzypkowa wynosi 536 ha.

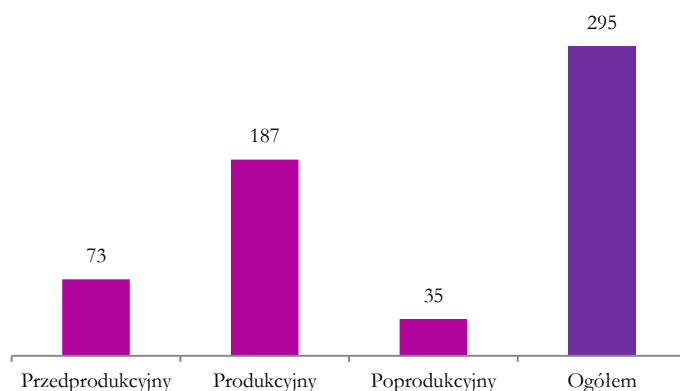
Sfera społeczna

Miejscowość zamieszkuje 295 osób, z czego 51% stanowią kobiety. W 2015 r. struktura ludności Skrzypkowa kształtowała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym – 24,7% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 24,6%),
- osoby w wieku produkcyjnym – 63,4% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 66,9%),
- osoby w wieku poprodukcyjnym – 11,9% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 8,5%).

Wskaźnik obciążenia demograficznego w Skrzypkowie, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosił 58 i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 50.

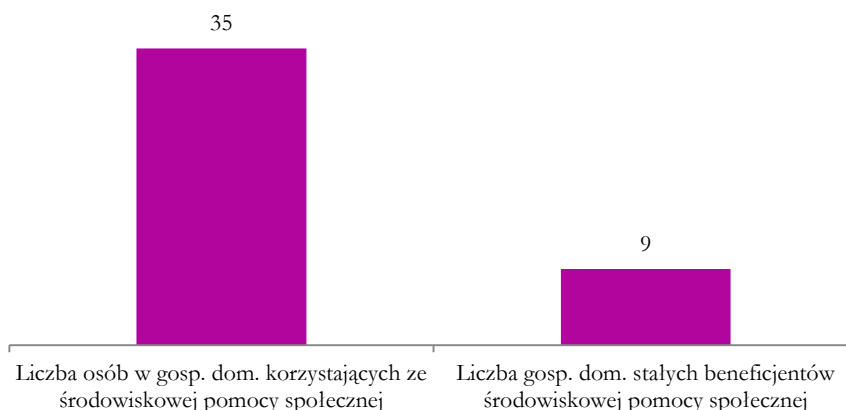
Wykres 4. Struktura wiekowa ludności Skrzypkowa w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. w Skrzypkowie ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystało 35 osób (9 gospodarstw domowych). Odsetek osób korzystających z pomocy wynosił 11,9% i był wyższy niż średnia dla gminy – 8,8%.

Wykres 5. Korzystający z pomocy społecznej w Skrzypkowie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Na terenie miejscowości swoją siedzibę ma Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Skrzypkowo. Do jego zadań należy:

- Tworzenie warunków do pełnego rozwoju intelektualnego i fizycznego społeczności wiejskiej
- Podejmowanie działań na rzecz edukacji i wychowania społeczeństwa wiejskiego do integracji europejskiej
- Propagowanie rolnictwa ekologicznego i zdrowej rodzimej żywności
- Wszechstronny rozwój obszarów wiejskich w zakresie edukacji, kultury, sportu, zdrowia, gospodarki i agroturystyki
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich oraz regionów zagrożonych ubóstwem i bezrobociem
- Wyzwalanie i wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do wzbogacenia możliwości edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych z obszarów wiejskich

Stowarzyszenie, od września 2011 r., prowadzi Małe Przedszkole w Obrowie, które jest placówką niepubliczną przeznaczoną dla dzieci w wieku przedszkolnym. W Skrzypkowie brak przedszkola/ klubiku dziecięcego. Mieszkańcy muszą dowozić swoje dzieci do punktów przedszkolnych znajdujących się w innych miejscowościach. Problemem jest także brak przedszkola/szkoły integracyjnej o profilu niedyrektywnym.

W Skrzypkowie znajduje się świetlica wiejska, w której mieszkańcy mogą spędzać czas wolny, rozwijać zainteresowania i wspólnie się integrować.

W 2015 r. na terenie Skrzypkowa popełniono 1 przestępstwo kryminalne. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowości wyniósł 3 i był niższy od średniej dla gminy (9).

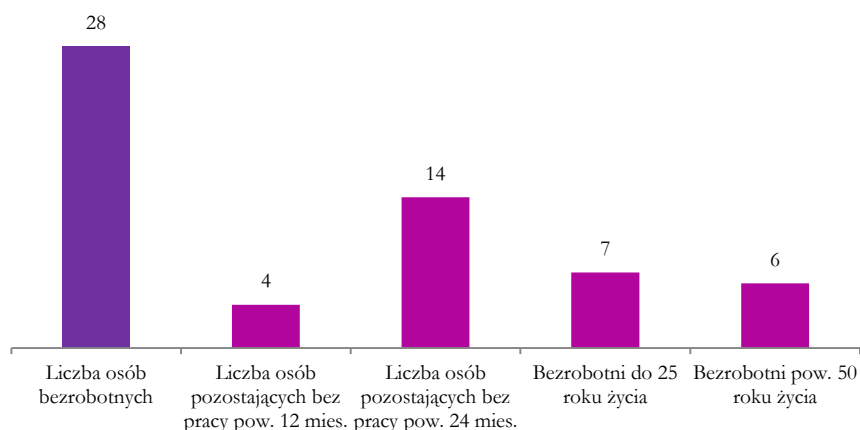
Skrzypkowo należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Obrowie, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstkłasy za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 61% i był niższy od średniej dla gminy – 62%.

Skrzypkowo należy do rejonu obsługi Gimnazjum w Dobrzejewicach, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 58% i był wyższy od średniej dla gminy – 52%.

Gospodarka i rynek pracy

W 2015 r. w Skrzypkowie liczba bezrobotnych wynosiła 28 osób, z czego 18 osób było bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 15% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,1%. W Skrzypkowie zamieszkiwało 14 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 7 osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 6 osób w wieku pow. 50 roku życia.

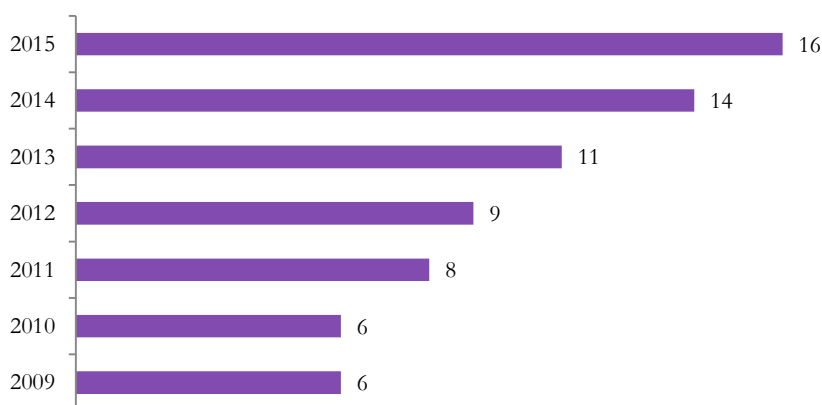
Wykres 6. Liczba bezrobotnych w Skrzypkowie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. na terenie Skrzypkowa działalność prowadziło 16 podmiotów gospodarczych. Od 2009 roku liczba firm w miejscowości rosła.

Wykres 7. Liczba podmiotów gospodarczych w Skrzypkowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Skrzypkowa liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 11. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 6 i był niższy od średniej dla gminy (13).

Sfera środowiskowa

Do największych zagrożeń środowiskowych na terenie miejscowości należą indywidualne źródła ciepła i kotłownie zakładowe, które są opalane głównie węglem i emitują do atmosfery SO₂, NO₂ i CO₂.

Na terenie miejscowości brak obszarów chronionych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Dla miejscowości Skrzypkowo nie określono funkcji/przeznaczenia terenu.

Miejscowość jest podłączona do sieci wodociągowej – do sieci podłączonych jest 55 budynków. Na terenie Skrzypkowa brak natomiast sieci kanalizacyjnej i gazowej.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miejscowości	Wartość wskaźnika dla gminy
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	11,9%	8,5%
Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	18,7%	12,8%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	15%	7,1%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	9,6%	2,4%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	50%	17,1%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	8,8%	11,9%

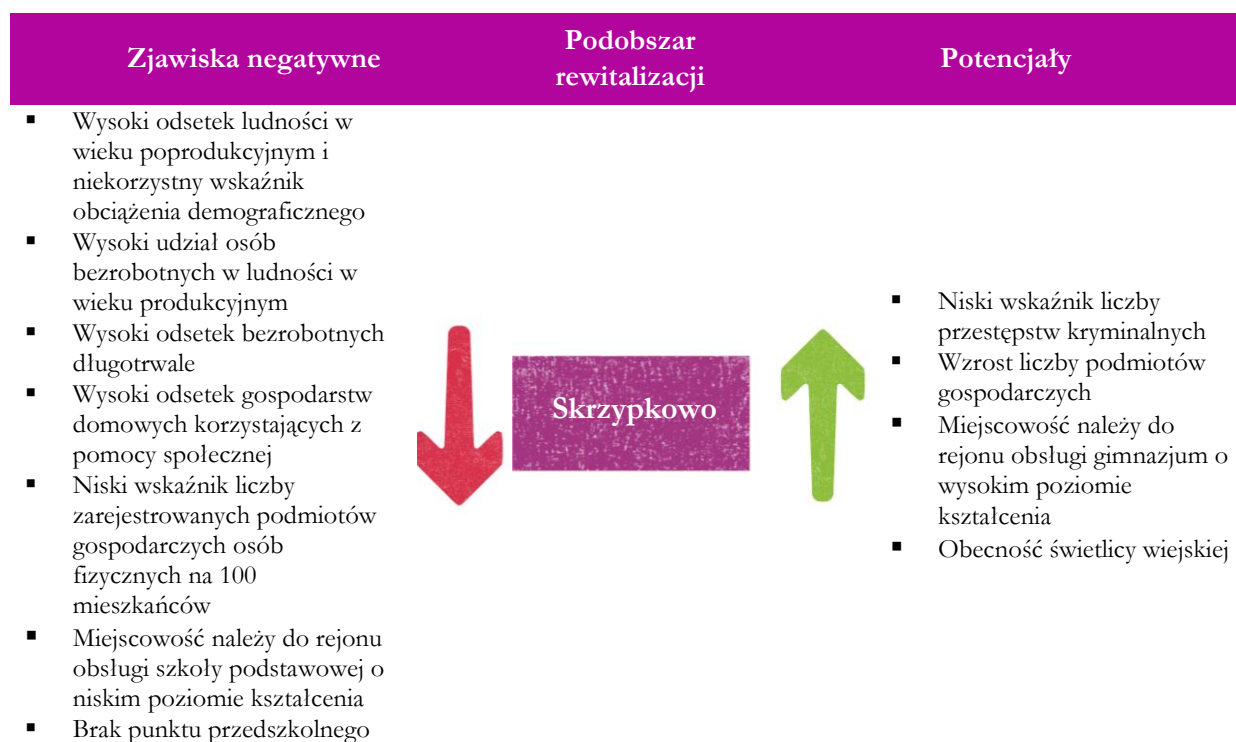
Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem	14,3%	7%
Wskaźnik przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców	3	9
Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	6	13

Legenda

	Wartości wskaźnika korzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika niekorzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika dla gminy

Poniższy schemat zawiera podsumowanie diagnozy Skrzypkowa. Zostały w niej przedstawione negatywne zjawiska oraz główne potencjały występujące na obszarze miejscowości.

Schemat 8. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Skrzypkowa

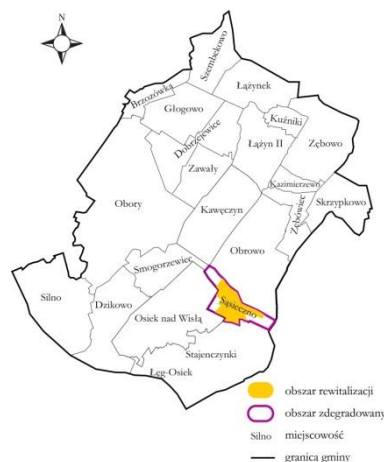

Źródło: *Opracowanie własne.*

5.2. Sásieczno

Rys historyczny

Osada w Sásiecznie powstała w XVIII wieku z inicjatywy właścicieli Osieka nad Wisłą. Miała ona charakter typowej leśnej kolonii przemysłowej, gdzie ludność po wykarczowaniu terenu trudniła się także uprawą roli.

Podstawowe informacje

Miejscowość Sásieczno położona jest we wschodniej części gminy i sąsiaduje z miejscowościami: Obrowo, Stajenczynki, Osiek nad Wisłą i Smogorzewiec oraz z miejscowością Zimny-Zdrój w gminie Czernikowo. Powierzchnia Sásieczna wynosi 337 ha.

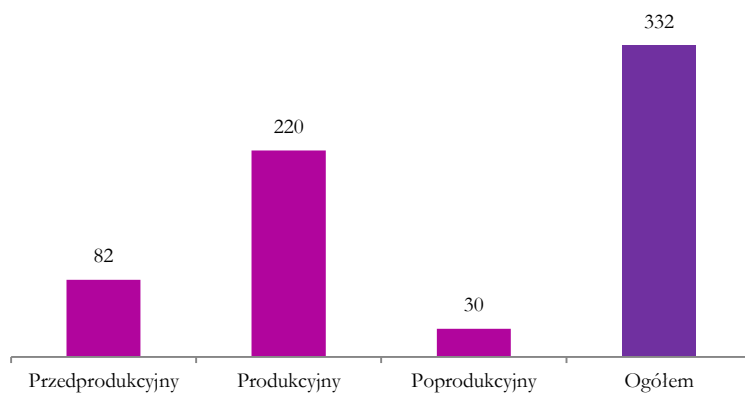
Sfera społeczna

Miejscowość zamieszkują 332 osoby, z czego 48% stanowią kobiety. W 2015 r. struktura ludności Sásieczna kształtowała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym – 24,7% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 24,6%),
- osoby w wieku produkcyjnym – 66,3% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 66,9%),
- osoby w wieku poprodukcyjnym – 9% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 8,5%).

Wskaźnik obciążenia demograficznego w Sásiecznie, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosił 51 i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 50.

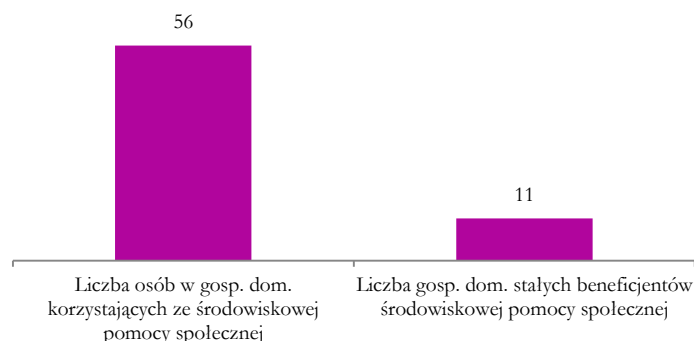
Wykres 8. Struktura wiekowa ludności Sásieczna w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. w Sásiecznie ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystało 56 osób (11 gospodarstw domowych). Odsetek osób korzystających z pomocy wynosił 16,9% i był wyższy niż średnia dla gminy – 8,8%.

Wykres 9. Korzystający z pomocy społecznej w Sásiecznie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. na terenie Sásieczna popełniono 4 przestępstwa kryminalne. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowości wyniósł 12 i był wyższy od średniej dla gminy (9).

W Sásiecznie brak przedszkola/ klubiku dziecięcego. Mieszkańcy muszą dowozić swoje dzieci do punktów przedszkolnych znajdujących się w innych miejscowościach.

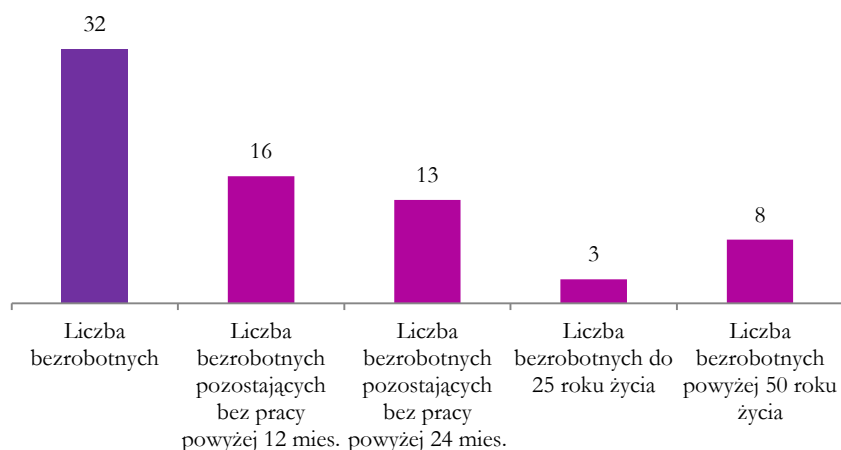
Miejscowość Sásieczno należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej im. mjr H. Sucharskiego w Osieku nad Wisłą, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 61% i był niższy od średniej dla gminy – 62%.

Miejscowość Sásieczno należy do rejonu obsługi Gimnazjum w Obrowie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 55% i był wyższy od średniej dla gminy – 52%.

Gospodarka i rynek pracy

W 2015 r. w Sásiecznie liczba bezrobotnych wynosiła 32 osoby, z czego 16 było bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 14,6% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,1%. W Sásiecznie zamieszkiwało 13 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 3 osoby bezrobotne w wieku do 25 roku życia i 8 osób w wieku do 50 roku życia.

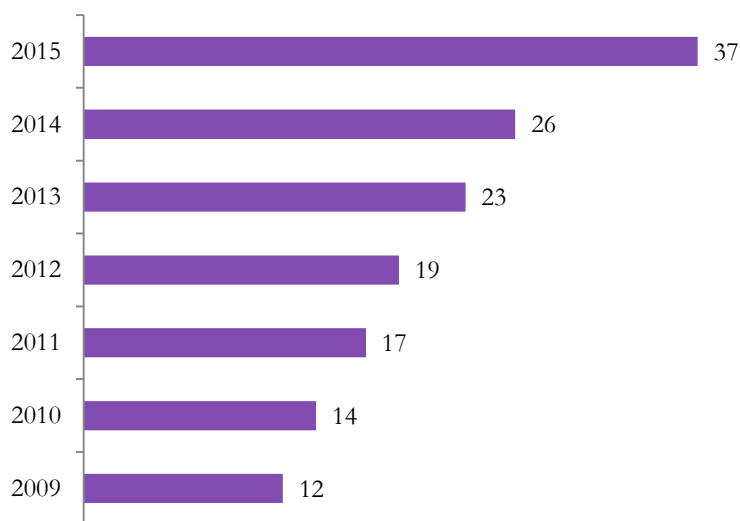
Wykres 10. Liczba bezrobotnych w Sączie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. na terenie Sącza działalność prowadziło 37 podmiotów gospodarczych. Od 2009 roku ich liczba wzrosła ponad trzykrotnie.

Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych w Sączie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Sącza liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 35. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 16 i był wyższy od średniej dla gminy (13).

Sfera środowiskowa

Do największych zagrożeń środowiskowych na terenie miejscowości należą indywidualne źródła ciepła i kotłownie zakładowe, które są opalane głównie węglem i emitują do atmosfery SO_2 , NO_2 i CO_2 .

Na terenie miejscowości brak obszarów chronionych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Część miejscowości Sásieczno posiada Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, który ustala następujące przeznaczenie terenu:

- Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
- Usługi nieuciążliwe
- Zieleń parkowa
- Lasy

Miejscowość jest podłączona do sieci wodociągowej – do sieci podłączonych jest 55 budynków. Na terenie Sásieczna brak natomiast sieci kanalizacyjnej i gazowej.

W Sásiecznie znajduje się budynek oświatowy po byłej szkole, wybudowany pod koniec lat 60-tych XX wieku. Nieruchomość położona jest na działce nr 19/10 o powierzchni 0,5793 ha. Teren wokół budynku jest częściowo zagospodarowany – znajdują się na nim pozostałości po boisku szkolnym. Działka na której położony jest budynek szkoły jest częściowo ogrodzona i posiada dostęp do drogi publicznej o nawierzchni asfaltowej. Budynek szkoły wymaga kapitalnego remontu, a teren do niego przyległy uporządkowania i zagospodarowania.

Zdjęcie 1. Budynek szkoły w Sásiecznie

Źródło: www.radniobrowo.pl

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

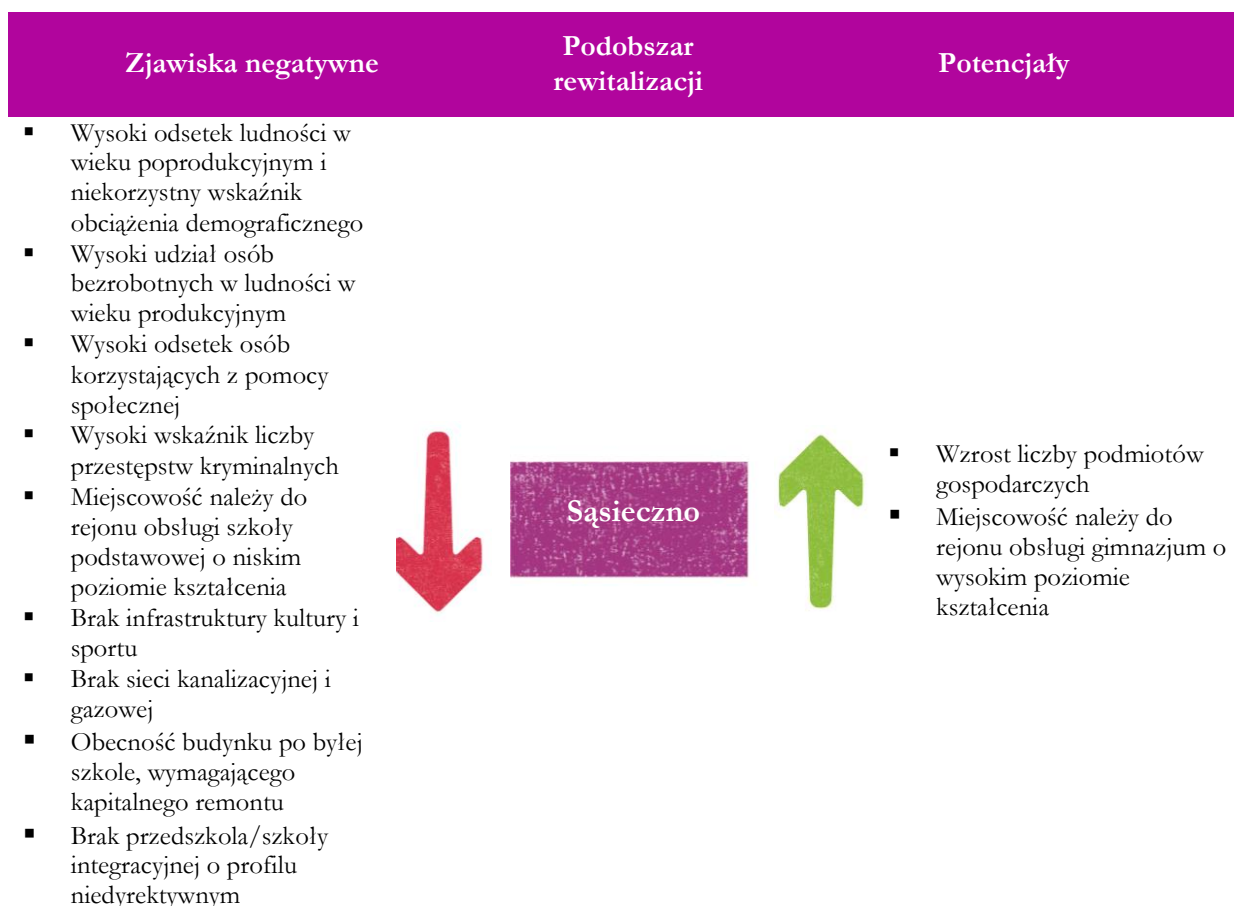
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miejscowości	Wartość wskaźnika dla gminy
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	9%	8,5%
Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	13,6%	12,8%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	14,5%	7,1%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	7,3%	2,4%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	40,6%	17,1%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	16,9%	11,9%
Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem	9,9%	7%
Wskaźnik przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców	12	9
Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	16	13

Legenda

	Wartości wskaźnika korzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika niekorzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika dla gminy

Poniższy schemat zawiera podsumowanie diagnozy obszaru Sącieszna. Zostały w niej przedstawione negatywne zjawiska oraz główne potencjały występujące na obszarze miejscowości.

Schemat 9. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Sącieszna

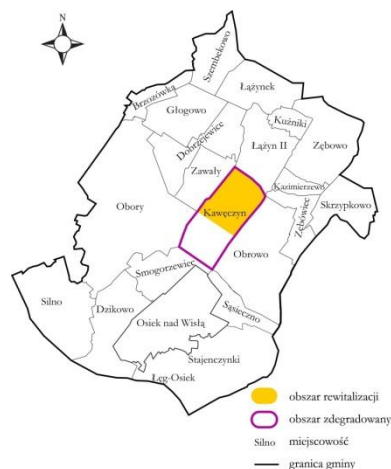

Źródło: Opracowanie własne.

5.3. Kawęczyn

Rys historyczny

Nazwa po raz pierwszy pojawiła się w dokumentach w 1322 r. W 1519 r. wieś o tej nazwie stanowiła własność Piotra Sokołowskiego. Kawęczyn, o którym mowa, leżał w okolicach dzisiejszego Golubia-Dobrzynia i był wsią książęcą. Po jej zlikwidowaniu, prawdopodobnie któryś z jej dzierżawców lub właścicieli założył przy traktzie z Lipna do Torunia nową miejscowość o tej samej nazwie. Dobre położenie gwarantowało korzystniejsze losy dla dawnych osadników w XVI wieku.

Podstawowe informacje

Kawęczyn leży w środkowej części gminy i sąsiaduje z miejscowościami: Zawady, Łążyń, Zębówiec, Obrowo, Smogorzewice i Obory. Jego powierzchnia wynosi 888 ha. Przez Kawęczyn przebiega droga krajowa nr 10.

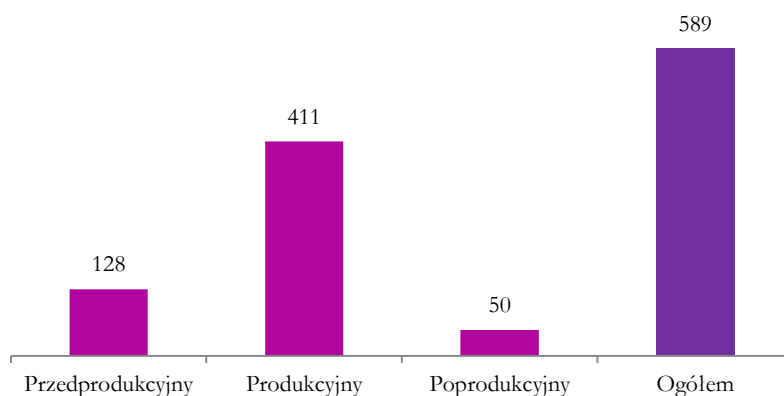
Sfera społeczna

Miejscowość zamieszkuje 589 osób, z czego 49% stanowią kobiety. W 2015 r. struktura ludności Kawęczyna kształtowała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym – 21,7% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 24,6%),
- osoby w wieku produkcyjnym – 69,8% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 66,9%),
- osoby w wieku poprodukcyjnym – 8,5% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 8,5%).

Wskaźnik obciążenia demograficznego w Kawęczynie, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosił 43 i był niższy niż wskaźnik dla gminy – 50.

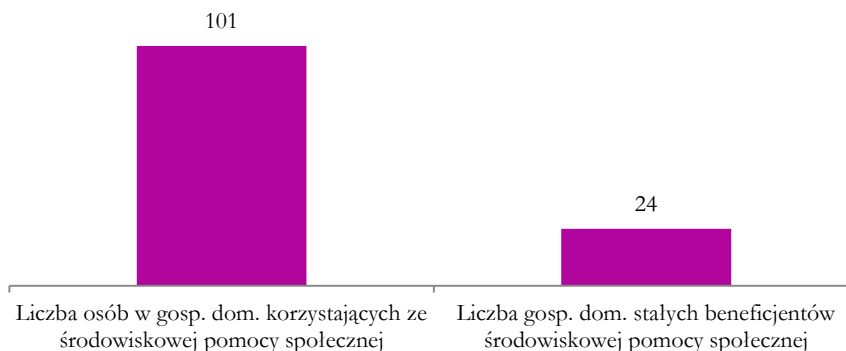
Wykres 12. Struktura wiekowa ludności Kawęczyna w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. w Kawęczynie ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystało 101 osób (24 gospodarstwa domowe). Odsetek osób korzystających z pomocy wynosi 17,1% i jest wyższy niż średniej dla gminy – 8,8%.

Wykres 13. Korzystający z pomocy społecznej w Kawęczynie w 2015 r.

W 2015 r. na terenie Kawęczyna popełniono 11 przestępstw kryminalnych. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowości wyniósł 19 i był wyższy od średniej dla gminy (9).

W miejscowości działa prywatne Przedszkole Muzyczne „Za Jordanem”. Przedszkole mieści się w domu rodziny Kamińskich, który położony jest na ziemi dobrzyńskiej, przez którą przepływa mała rzeczka Jordan wpadająca do Drwęcy.

Kawęczyn należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Obrowie, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 61% i był niższy od średniej dla gminy – 62%.

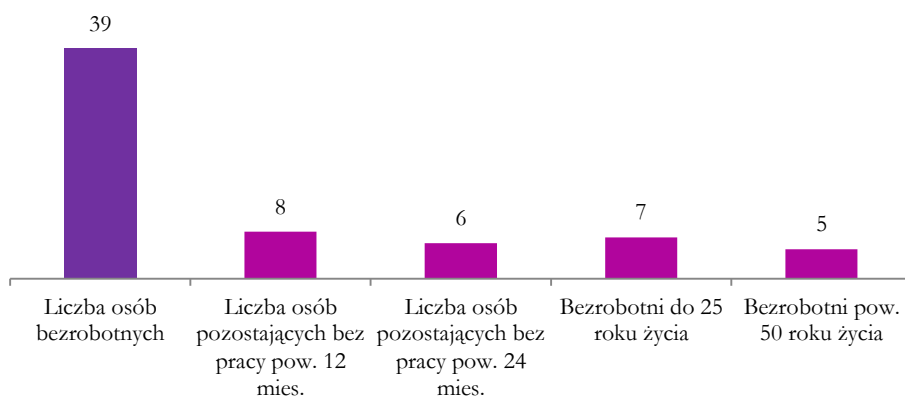
Kawęczyn należy do rejonu obsługi Gimnazjum w Obrowie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 55% i był wyższy od średniej dla gminy – 52%.

Na terenie miejscowości działalność kulturalną prowadzi Zespół wokально-muzyczny „Kawęczynianki”, założony przy Kole Gospodyń Wiejskich w Kawęczynie. Prężną działalność i aktywny udział w organizacji różnych imprez prowadzą również jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Sfera gospodarcza

W 2015 r. w Kawęczynie liczba bezrobotnych wynosiła 39 osób, z czego 8 było bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 9,5% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,1%. W Kawęczynie zamieszkiwało 6 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 7 osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 5 osób w wieku pow. 50 roku życia.

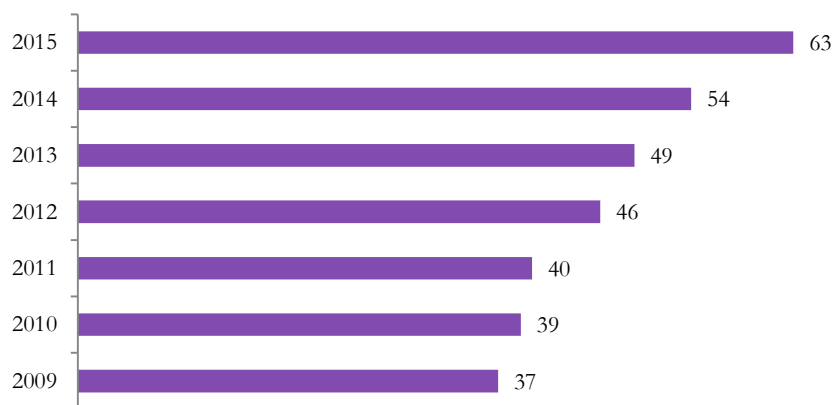
Wykres 14. Liczba bezrobotnych w Kawęczynie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W 2015 r. na terenie Kawęczyna działalność prowadziły 63 podmioty gospodarcze. Od 2009 liczba firm w miejscowości rośnie.

Wykres 15. Liczba podmiotów gospodarczych w Kawęczynie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Kawęczyna liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 51. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 12 i był niższy od średniej dla gminy (13).

Sfera środowiskowa

Do największych zagrożeń środowiskowych na terenie miejscowości należą:

- Indywidualne źródła ciepła i kotłownie zakładowe, które są opalane głównie węglem i emitują do atmosfery SO_2 , NO_2 i CO_2
- Ruch samochodowy na drodze krajowej nr 10, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu

Na terenie Kawęczyna brak obszarów chronionych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Zgodnie z polityką zagospodarowania przestrzennego gminy, obszar Kawęczyna to teren z funkcją mieszkaniową. Charakteryzuje go następujące czynniki:

- Duża podaż gruntów (zmiana charakteru z terenów rolnych na funkcję mieszkaniową)
- Tereny rolne o niskiej bonitacji
- Utrudnienia w uprawach rolniczych
- Bardzo atrakcyjne warunki zamieszkiwania

Pasmo wzdłuż przebiegającej przez Kawęczyn drogi krajowej nr 10 to tereny z funkcją usług komercyjnych.

Miejscowość jest podłączona do sieci wodociągowej – do sieci podłączonych jest 171 budynków i kanalizacyjnej – do sieci podłączonych jest 70 budynków. Na terenie Kawęczyna brak natomiast sieci gazowej.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miejscowości	Wartość wskaźnika dla gminy
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	8,5%	8,5%
Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	12,2%	12,8%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	9,5%	7,1%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	1,9%	2,4%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	15,4%	17,1%

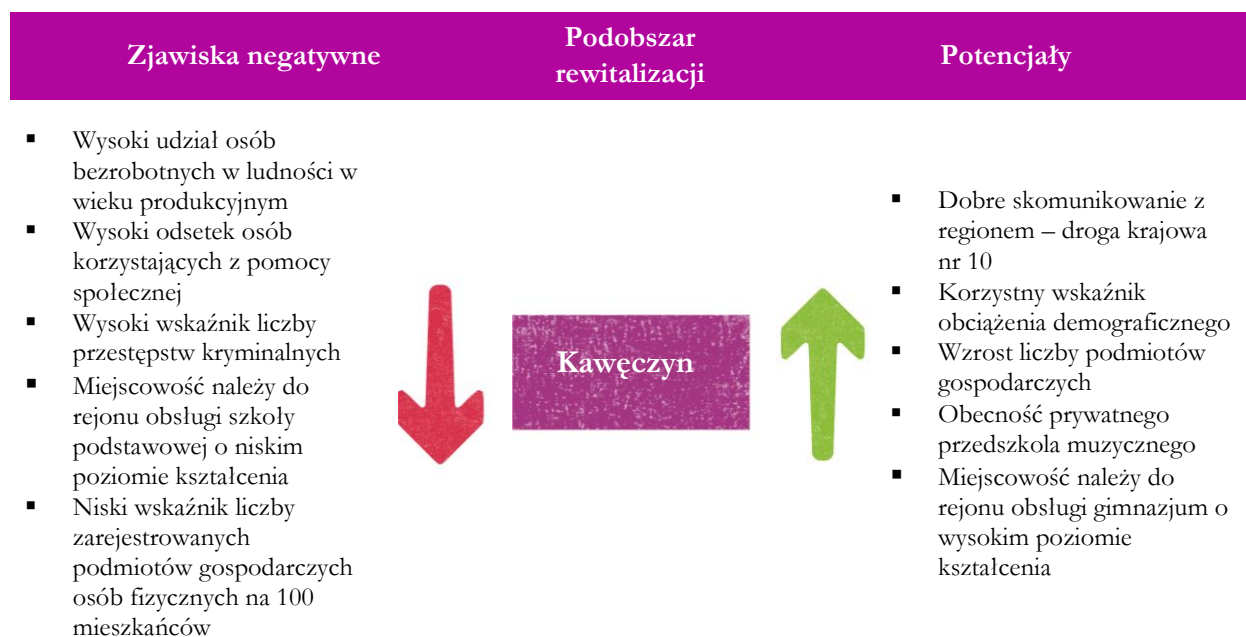
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	17,1%	11,9%
Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem	15,6%	7%
Wskaźnik przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców	19	9
Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	12	13

Legenda

	Wartości wskaźnika korzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika niekorzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika dla gminy

Poniższy schemat zawiera podsumowanie diagnozy obszaru Kawęczyna. Zostały w niej przedstawione negatywne zjawiska oraz główne potencjały występujące na obszarze miejscowości.

Schemat 10. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Kawęczyna

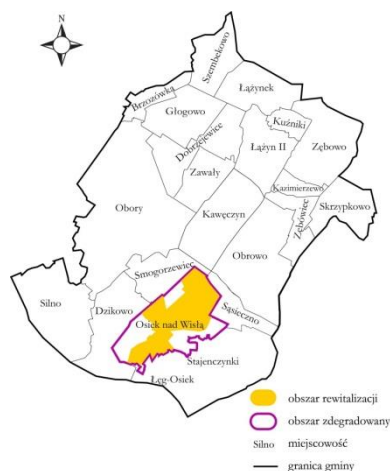

Źródło: Opracowanie własne.

5.4. Osiek nad Wisłą

Rys historyczny

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1388 r. i dotyczy erygowania parafii osieckiej. W połowie XVI w. miejscowość stanowiła własność szlachecką należącą do Mikołaja i Pawła Nałęczów. W końcu XVI w. należała do J. Łążyńskiego, S. Łosia i W. Nałęcza. Po 1729 r. majątek osiecki znajdował się w rękach Albina i Andrzeja Kowalewskich, a w 1746 r. Mikołaja Kowalewskiego. Rodzina ta posiadała majątek w Osieku, także w pierwszej połowie XIX w. W dniach 16–20 lipca 1831 r. Osiek był widownią przeprawy armii rosyjskiej pod wodzą feldmarszałka Iwana Paskiewicza przez Wisłę. Zostały wtedy zbudowane trzy mosty na rzece, po których przeszło wojsko liczące ponad 50000 żołnierzy i ponad 300 dział. W połowie XIX w. ówczesny właściciel wsi, Kowalewski, prowadził na jej terenie eksploatację torfu na potrzeby warzelni soli w Ciechocinku.

Podstawowe informacje

Osiek nad Wisłą leży w południowej części gminy i sąsiaduje z miejscowościami: Smogorzewiec, Sąciszno, Stajenczynki i Dzikowo. Jego powierzchnia wynosi 1 222 ha. Przez Osiek nad Wisłą przebiega droga wojewódzka nr 258.

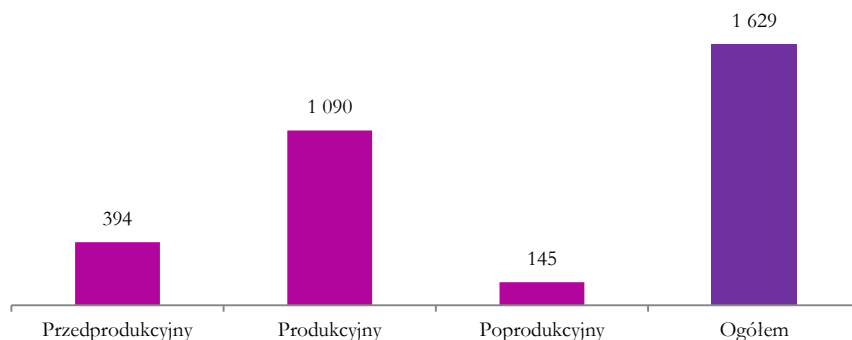
Sfera społeczna

Miejscowość zamieszkuje 1 629 osób, z czego 52% stanowią kobiety. W 2015 r. struktura ludności Osieka nad Wisłą kształtowała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym – 24,2% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 24,6%),
- osoby w wieku produkcyjnym – 66,9% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 66,9%),
- osoby w wieku poprodukcyjnym – 8,9% ogółu mieszkańców (struktura w gminie 8,5%).

Wskaźnik obciążenia demograficznego w Osieku nad Wisłą, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosił 49 i był niższy niż wskaźnik dla gminy – 50.

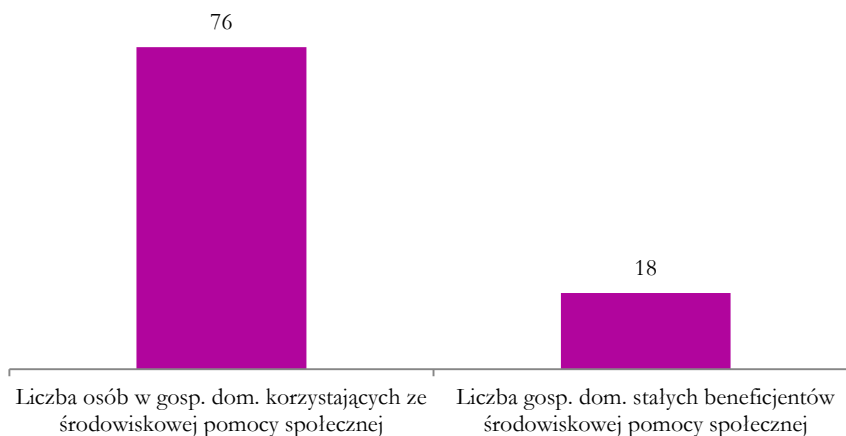
Wykres 16. Struktura wiekowa ludności Osieka nad Wisłą w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrówko.

W 2015 r. w Osieku nad Wisłą ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzystało 76 osób (18 gospodarstw domowych). Odsetek osób korzystających z pomocy wynosił 4,7% i był niższy niż średnia dla gminy – 8,8%.

Wykres 17. Korzystający z pomocy społecznej w Osieku nad Wisłą w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W Osieku nad Wisłą znajduje się Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W miejscowości działa Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Osiek nad Wisłą, do którego zadań należy:

- Integrowanie społeczności do aktywnego działania na rzecz środowiska lokalnego
- Pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych – stwarzanie możliwości uczestnictwa w życiu publicznym

W 2015 r. na terenie Osieka nad Wisłą popełniono 13 przestępstw kryminalnych. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowości wyniósł 8 i był niższy od średniej dla gminy (9).

W miejscowości działa Przedszkole Samorządowe w Osieku nad Wisłą oraz Publiczna Szkoła Muzyczna I stopnia.

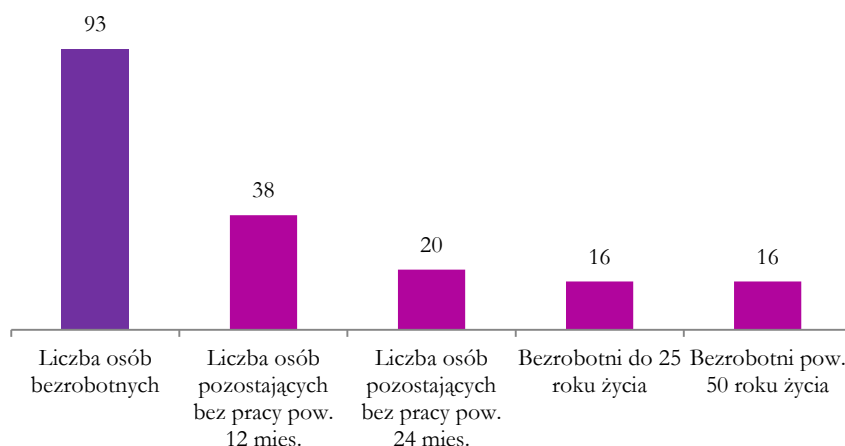
W Osieku nad Wisłą znajduje się Szkoła Podstawowa im. mjr H. Sucharskiego, w której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 61% i był niższy od średniej dla gminy – 62%.

Osiek nad Wisłą należy do rejonu obsługi Gimnazjum w Obrowie, w którym przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego za 3 ostatnie lata, tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 55% i był wyższy od średniej dla gminy – 52%.

Sfera gospodarcza

W 2015 r. w Osieku nad Wisłą liczba bezrobotnych wynosiła 93 osoby, z czego 58 było bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 8,5% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,1%. Osiek nad Wisłą zamieszkiwało 20 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 16 osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia i 16 osób w wieku pow. 50 roku życia.

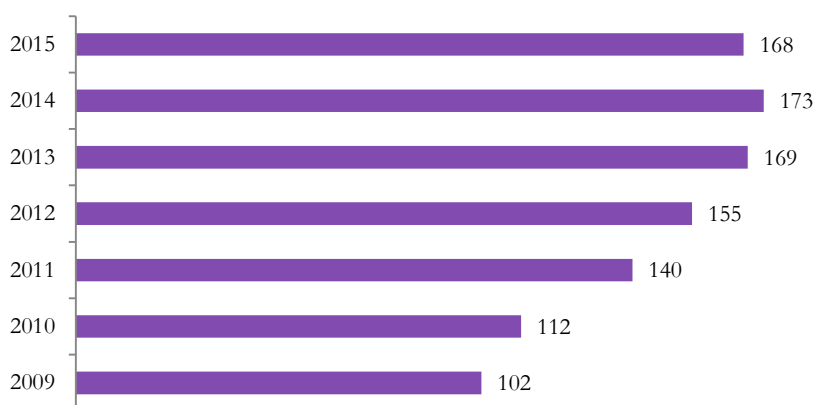
Wykres 18. Liczba bezrobotnych w Osieku nad Wisłą w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Toruniu.

W 2015 r. na terenie Osieka nad Wisłą działalność prowadziło 168 podmiotów gospodarczych. W latach 2009-2014 ich liczba przedsiębiorstw rosła, w 2015 r. odnotowano nieznaczny spadek liczby firm.

Wykres 19. Liczba podmiotów gospodarczych w Osieku nad Wisłą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Osieka nad Wisłą liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 141. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 13 i kształtował się na tym samym poziomie co średnia dla gminy (13).

Kultura i zabytki

Najważniejszymi obiektami zabytkowymi w Osieku nad Wisłą są:

- Kościół parafialny p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa z chrzcielnicą barokową z XVII w. oraz obrazem olejnym z XVIII w., „Biczowanie Chrystusa”
- Zabytkowa chata chłopska – Dobrzyńka, kiedyś pełniąca funkcję plebanii
- Oryginalne chaty chłopskie z XIX w. tzw. „Dobrzyńki”
- Zabytkowy drewniany dom p. Barbary Marycz
- Zabytkowa chata kowali Florkiewiczów

- Figura Matki Boskiej Skępskiej z XVIII w. na skrzyżowaniu w centrum wsi

W Osieku nad Wisłą działa również muzeum. Funkcje muzealne pełni, założona przy aprobachie wójta Andrzeja Wieczyńskiego w latach 70. XX wieku, Osiecka Izba Regionalna, w ramach której wystawiane są dzieła sztuki ludowej, które czynnie zbierał nieżyjący już artysta-fotografik Michał Kokot. Opiekę nad Izbą od początku po dzień dzisiejszy sprawuje Gmina Obrowo. Od 1989 r. do października 2015 r. Izba mieściła się w 250-letniej chacie znanych osieckich kowali Forkiewiczów. Obecnie Izba mieści się w wynajmowanym budynku przy ul. Toruńskiej w Osieku nad Wisłą, gdzie siedzibę ma także Osiecki Klub Kultury, działający w strukturze Gminnego Ośrodka Kultury w Obrowie i Biblioteka Publiczna. Osiecka Izba Regionalna w swoich zbiorach posiada około 500 eksponatów z różnych dziedzin sztuki ludowej.

Zdjęcie 2. Zabytkowa chata chłopska – Dobrzyńka, kiedyś pełniąca rolę plebani

Źródło: *Urząd Gminy Obrowo*

Zdjęcie 3. Zabytkowy drewniany dom p. Barbary Marycz w Osieku nad Wisłą

Źródło: *Urząd Gminy Obrowo*

Sfera środowiskowa

Walory przyrodnicze Osieka nad Wisłą wiążą się z jego położeniem w dużym kompleksie leśnym oraz znajdującym się na jego terenie jeziorem Osieckim, będącym popularnym miejscem wypoczynku mieszkańców i turystów.

Zdjęcie 4. Jezioro Osieckie

Źródło: www.bip.obrowo.pl

W Osieku nad Wisłą znajdują się pomniki przyrody w postaci dwóch drzew. W miejscowości brak innych form obszarów chronionych.

Zdjęcie 5. Pomniki przyrody w Osieku nad Wisłą

Źródło: www.geoservis.gdos.gov.pl

Do największych zagrożeń środowiskowych na terenie miejscowości należą:

- Indywidualne źródła ciepła i kotłownie zakładowe, które są opalane głównie węglem i emitują do atmosfery SO_2 , NO_2 i CO_2
- Ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej 258, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Zgodnie z polityką zagospodarowania przestrzennego gminy, obszar Osieka nad Wisłą to teren z funkcją rekreacyjno-turystyczną. Charakteryzują go następujące czynniki:

- Duża atrakcyjność rekreacyjna
- Przychylność władz i społeczeństwa dla tego typu usług
- Słabe warunki dla rozwoju rolnictwa
- Podaż terenów
- Duże zalesienie obszaru
- Bliskość Wisły, jeziora, stawy

Miejscowość jest podłączona do sieci wodociągowej – do sieci podłączone są 444 budynki i kanalizacyjnej – do sieci podłączone są 303 budynki. Na terenie Osieka nad Wisłą brak natomiast sieci gazowej.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miejscowości	Wartość wskaźnika dla gminy
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	8,9%	8,5%
Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	13,3%	12,8%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	8,5%	7,1%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	3,5%	2,4%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	21,5%	17,1%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	4,7%	11,9%

Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem

3,8%

7%

Wskaźnik przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców

8

9

Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

13

13

Legenda

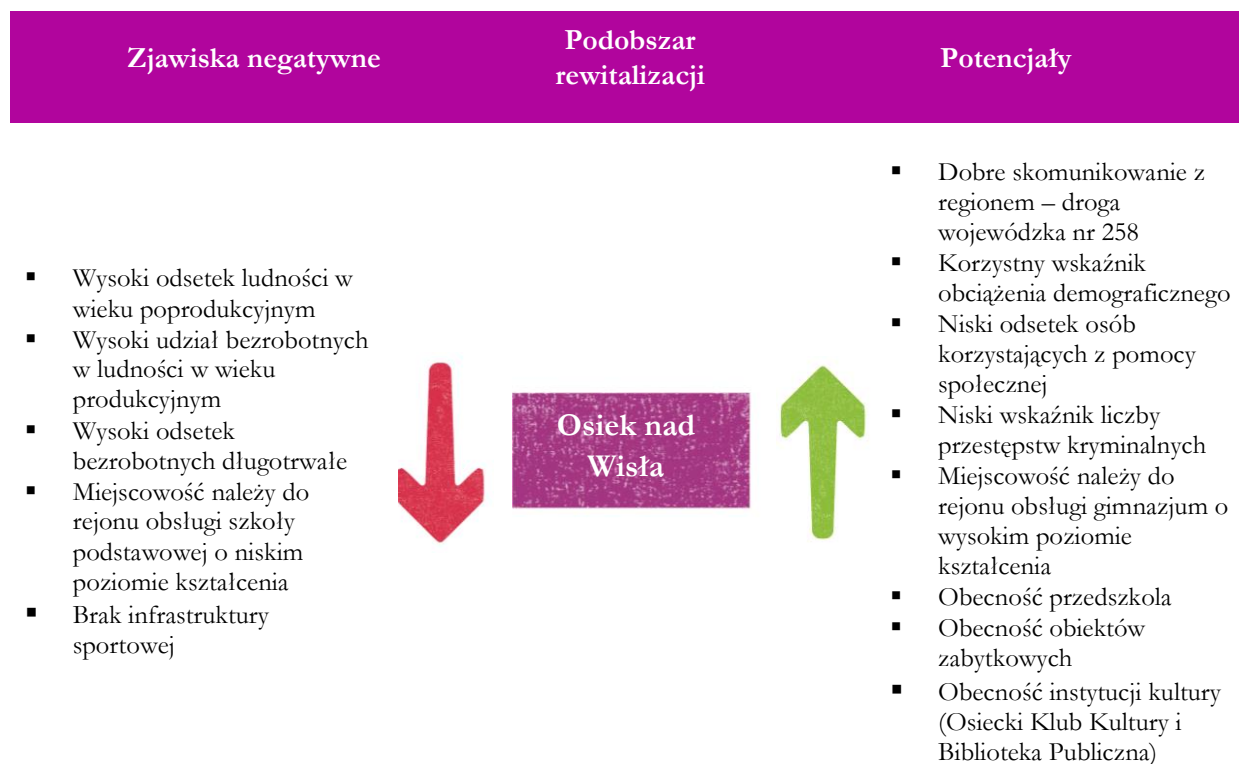
Wartości wskaźnika korzystne w stosunku do średniej dla gminy

Wartości wskaźnika niekorzystne w stosunku do średniej dla gminy

Wartości wskaźnika dla gminy

Poniższy schemat zawiera podsumowanie diagnozy obszaru Osieka nad Wisłą. Zostały w niej przedstawione negatywne zjawiska oraz główne potencjały występujące na obszarze miejscowości.

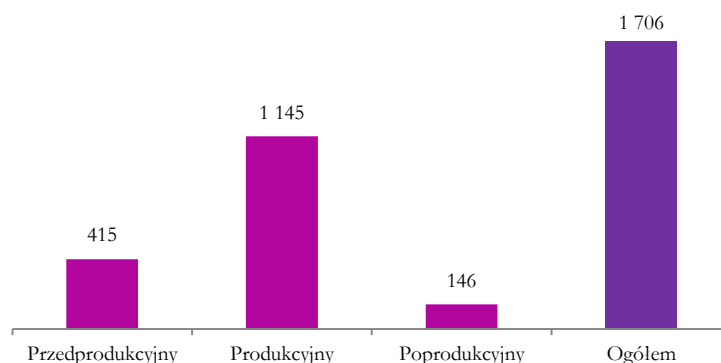
Schemat 11. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Osieka nad Wisłą

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik obciążenia demograficznego w Obrowie, liczony jako stosunek mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym, wynosił 49 i był niższy niż wskaźnik dla gminy – 50.

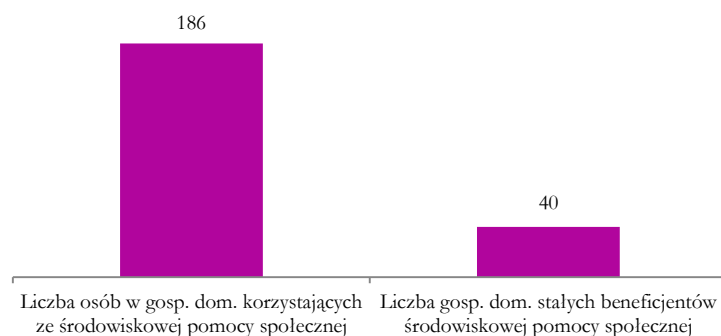
Wykres 20. Struktura wiekowa ludności Obrowa w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

W Obrowie znajduje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W strukturze GOPS znajduje się Komórka Świadczeń Rodzinnych, a także Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronie ofiar przemocy w rodzinie. Ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej w Obrowie korzysta 186 osób (40 gospodarstw domowych). Odsetek osób korzystających z pomocy wynosi 10,9% i jest wyższy niż średnia dla gminy – 8,8%.

Wykres 21. Korzystający z pomocy społecznej w Obrowie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Obrowo.

Na terenie Obrowa działają organizacje pozarządowe, które swoimi działaniami przyczyniają się do wzmacniania i rozwijania aktywności lokalnej, budowania tożsamości, krzewienia kultury i tradycji, rozpowszechniania informacji na temat ochrony środowiska i zdrowego trybu życia. Aktywne działania prowadzą m. in. panie z Koła Gospodyń Wiejskich.

Tabela 28. Najprężniej działające organizacje pozarządowe w Obrowie

Nazwa organizacji	Główne cele działalności
Stowarzyszenie Ekologiczne „Źródło”	▪ Ochrona terenów zielonych, wód stojących, cieków wodnych ▪ Wspieranie i kreowanie inicjatyw proekologicznych ▪ Organizowanie imprez sportowych, artystycznych itp.
Obrowskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Edukacji, Kultury i Sportu „Nasza Szkoła”	▪ Rozwój kultury, edukacji i sportu w gminie Obrowo ▪ Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej placówkom oświatowym i wychowawczym oraz osobom prawnym i fizycznym zajmującym się upowszechnianiem oświaty, kultury oraz sportu i rekreacji ▪ Wyposażenie placówek oświatowych i wychowawczych w potrzebny sprzęt ▪ Ustanawianie stypendiów naukowych dla uczniów, studentów i podnoszących kwalifikacje nauczycieli
Stowarzyszenie Pomoc Osobom Niepełnosprawnym „Podaj Rękę”	▪ Niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym posiadającym upośledzenia umysłowe jak i fizyczne, wrodzone i nabyte ▪ Organizacja stałego miejsca spotkań osób niepełnosprawnych na terenie gminy Obrowo ▪ Organizacja własnej bazy rehabilitacyjnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z urzędu gminy oraz obrowo.pl i powiatatorunski.pl

W Obrowie znajduje się świetlica wiejska. Obiekt jest w złym stanie technicznym i wymaga remontu.

W 2015 r. na terenie Obrowa popełniono 27 przestępstw kryminalnych. Wskaźnik liczby przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowości wyniósł 16 i był wyższy od średniej dla gminy (9).

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Wsi Skrzypkowo, od września 2011 r., prowadzi na terenie Obrowa Małe Przedszkole, które jest placówką niepubliczną przeznaczoną dla dzieci w wieku przedszkolnym.

W miejscowości znajduje się Zespół Szkół Jana Pawła II, w którym mieści się Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum nr 1. Szkoła w Obrowie jest szkołą środowiskową, bardzo silnie związaną ze środowiskiem lokalnym i z rodzinami, które od pokoleń się w niej kształcą. Pierwszy budynek szkoły został wybudowany w 1938 r. głównie dzięki zaangażowaniu i ciężkiej pracy fizycznej miejscowych rodzin. Podobnie duża inwestycja – rozbudowa szkoły, która miała miejsce w latach 1994-1998, odbyła się w dużej mierze dzięki ogromnemu zaangażowaniu (także materialnemu i rzeczowemu) mieszkańców Obrowa i okolicznych miejscowości. Pedagodzy pracujący w tej szkole odczuwają duże wsparcie rodziców niemal w każdej sferze działalności placówki. Cechą obecnej współpracy szkoły ze środowiskiem są codzienne kontakty, wymiany opinii między szkołą i rodzicami i otwartość na współpracę. Przy szkole znajduje się kompleks boisk sportowych.

Zdjęcie 6. Zespół Szkół Jana Pawła II w Obrowie

Źródło: Strona internetowa: www.obrowo.pl

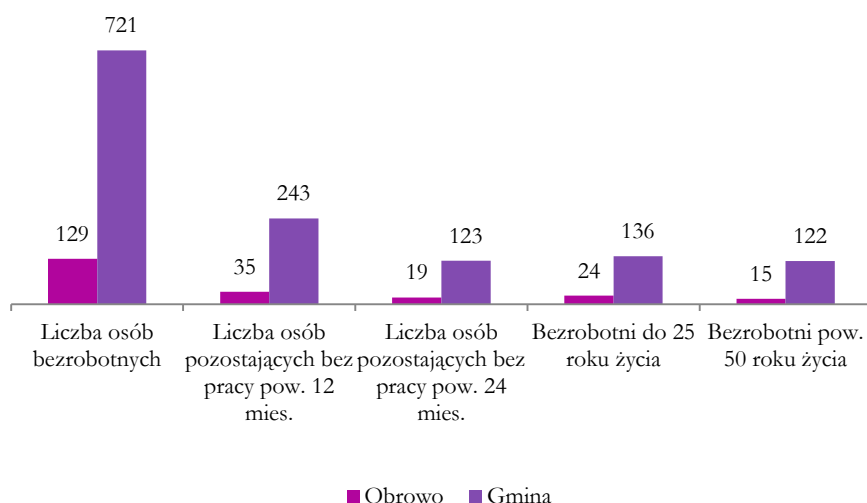
Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty w Szkole Podstawowej za ostatnie 3 lata tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 61% i był niższy od średniej dla gminy – 62%.

Przeciętny wynik egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum nr 1 za ostatnie 3 lata tj. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 wynosił 55% i był wyższy od średniej dla gminy – 52%.

Sfera gospodarcza

W 2015 r. w Obrowie liczba bezrobotnych wynosiła 129 osób, z czego 35 było bezrobotnych powyżej 12 miesięcy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 11,3% i był wyższy niż wskaźnik dla gminy – 7,1%. W Obrowie zamieszkiwało 19 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, 24 osoby bezrobotne w wieku do 25 roku życia i 15 osób w wieku do 50 roku życia.

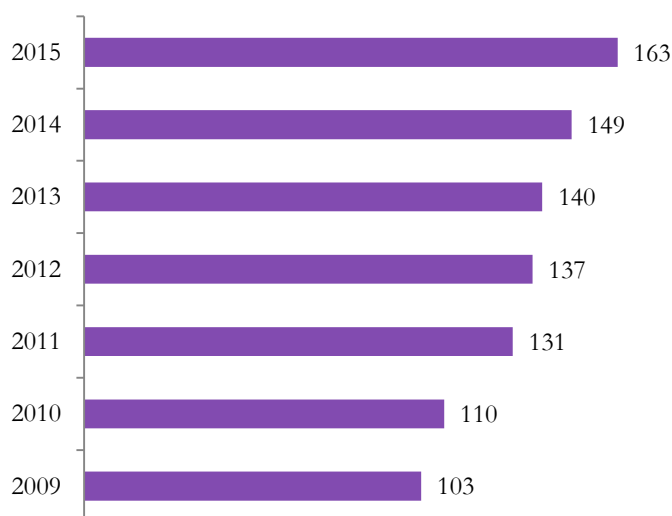
Wykres 22. Liczba bezrobotnych w Obrowie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Toruniu.

W 2015 r. na terenie Obrowa działalność prowadziły 163 podmioty gospodarcze. Od 2009 roku ich liczba wzrosła o 58,3%.

Wykres 23. Liczba podmiotów gospodarczych w Obrowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Obrowa liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w 2015 r. wynosiła 133. Poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 12 i kształtował się niekorzystnie w porównaniu do średniej dla gminy (13).

Kultura i zabytki

W miejscowości swoją działalność prowadzi Gminny Ośrodek Kultury, który został powołany do życia w 2007 r. przez Radę Gminy Obrowo. GOK użytkuje budynki świetlic wiejskich (w tym budynek świetlicy w Obrowie) znajdujących się w gminie, w tym m. in. świetlicy w Obrowie. Celem działalności ośrodka jest przede wszystkim animacja środowiska lokalnego i edukacja kulturalna mieszkańców, a także integracja społeczności lokalnej oraz wzbogacenie życia kulturowego mieszkańców gminy. W Obrowie działa także Biblioteka Publiczna.

W Obrowie znajduje się klasycystyczny dwór z przełomu XVIII/XIX w. oraz częściowo zachowany park dworski z końca XIX w.

Zdjęcie 7. Dwór w Obrowie

Źródło: www.gok.obrowo.pl

Sfera środowiskowa

Do największych zagrożeń środowiskowych na terenie miejscowości należą:

- Indywidualne źródła ciepła i kotłownie zakładowe, które są opalane głównie węglem i emitują do atmosfery SO₂, NO₂ i CO₂
- Ruch samochodowy na drodze krajowej nr 10 i wojewódzkiej nr 258, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu

Na terenie Obrowa znajdują się użytki ekologiczne w postaci bagna o powierzchni 2,56 ha. Na terenie miejscowości brak innych form ochrony przyrody.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Zgodnie z polityką zagospodarowania przestrzennego gminy, obszar Obrowa to teren z funkcją mieszkaniową. Charakteryzuje go następujące czynniki:

- Duża podaż gruntów (zmiana charakteru z terenów rolnych na funkcję mieszkaniową)
- Tereny rolne o niskiej bonitacji
- Utrudnienia w uprawach rolniczych
- Bardzo atrakcyjne warunki zamieszkiwania

Pasmo wzdłuż przebiegającej przez Obrowo drogi krajowej nr 10 to tereny z funkcją usług komercyjnych.

Miejscowość jest podłączona do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – do sieci wodociągowej podłączonych jest 510 budynków, zaś do sieci kanalizacyjnej 231 budynków.

Przestrzenie zdegradowane

W miejscowości Obrowo występuje przestrzeń zdegradowana, w postaci obszaru pokolejowego. Teren jest położony na działce nr 151/8, a jego powierzchnia wynosi 0,1359 ha. Na terenie nieczynnego dworca kolejowego znajdują się dwa budynki: pierwszy (nr 720) o powierzchni 79 m², pełniący funkcję mieszkalną, drugi (nr 721) natomiast o powierzchni 17 m², sklasyfikowany jako budynek pełniący funkcję niemieszkalną. Budynki są w złym stanie technicznym i wymagają modernizacji. Cały obszar dworca wymaga uporządkowania i zagospodarowania.

Zdjęcie 8. Obszar pokolejowy w Obrowie

Źródło: Urząd Gminy Obrowo.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla miejscowości	Wartość wskaźnika dla gminy
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	8,6%	8,5%
Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym	12,8%	12,8%
Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	11,3%	7,1%
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym	3,1%	2,4%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	14,7%	17,1%
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	10,9%	11,9%

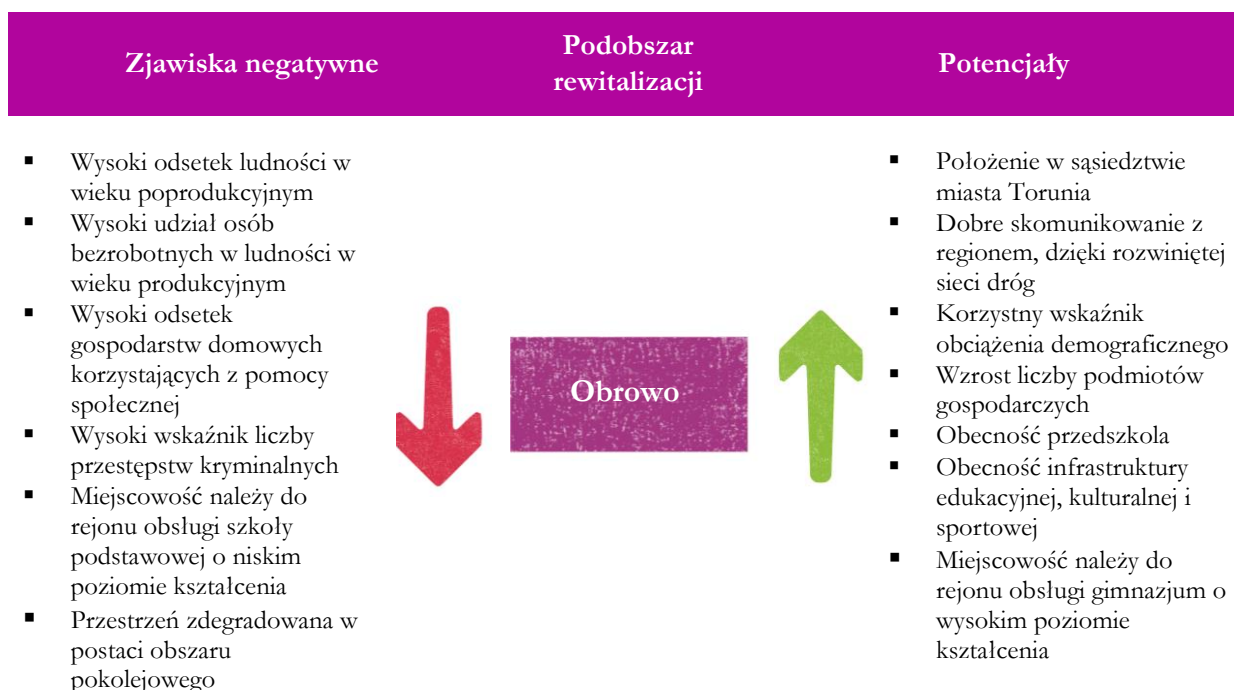
Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem	10,1%	7%
Wskaźnik przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców	16	9
Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	12	13

Legenda

	Wartości wskaźnika korzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika niekorzystne w stosunku do średniej dla gminy
	Wartości wskaźnika dla gminy

Poniższy schemat zawiera podsumowanie diagnozy obszaru Obrowa. Zostały w niej przedstawione negatywne zjawiska oraz główne potencjały występujące na obszarze miejscowości.

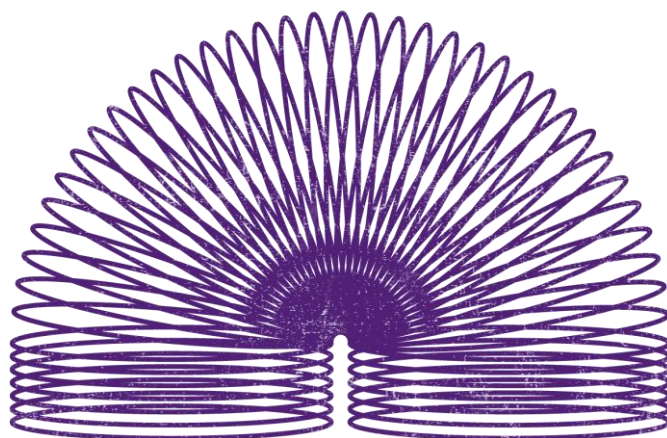
Schemat 12. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Obrowa

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 6.

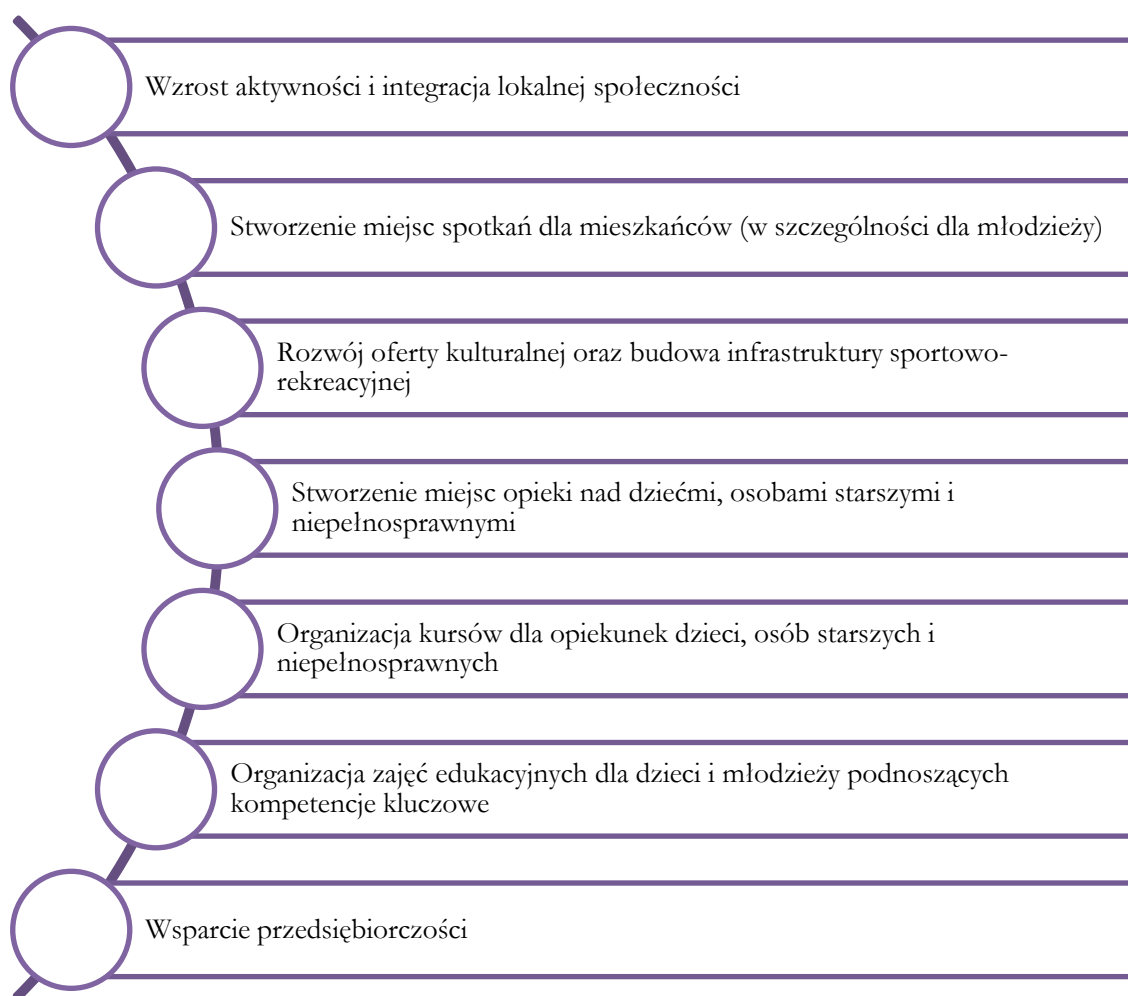
Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Dla optymalnego przygotowania procesu rewitalizacji, pierwszym krokiem było przeprowadzenie pełnej diagnozy problemów z jakimi borykają się mieszkańcy gminy Obrowo. Na tej podstawie zdefiniowana została wizja zmiany (odnowy) obszaru wymagającego rewitalizacji, czyli miejscowości Skrzypkowo i Obrowo oraz części (zawężonego obszaru) miejscowości Sásieczno, Kawęczyn i Osiek nad Wisłą. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego obejmuje okres do 2023 r. i odnosi się do wszystkich sfer, w których zdiagnozowano problemy.

Ważne przy określaniu wizji było poznanie oczekiwań społeczeństwa wobec zamierzonej rewitalizacji danego obszaru – dotyczy to zarówno mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, jak i wszystkich, na których będą mieć wpływ podjęte działania rewitalizacyjne. Przeprowadzone spotkania z mieszkańcami oraz badanie ankietowe wskazały najbardziej oczekiwane efekty procesu rewitalizacji, które pozwoliły na sprecyzowanie wizji obszaru rewitalizacji.

Schemat 13. Efekty procesu rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę oraz wyniki badań ankietowych, sformułowano poniżej następującą wizję obszaru rewitalizacji.

WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI W ROKU 2023

Obszar zamieszkuje aktywna i zintegrowana społeczność, korzystająca z ciekawej oferty kulturalnej, odwiedzająca miejsca spotkań oraz ciesząca się infrastrukturą sportowo-rekreacyjną

Dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne mają zapewnioną wysoką jakość usług opiekuńczych, dzięki wykwalifikowanym opiekunom oraz dostosowanej do potrzeb infrastrukturze

Dzieci i młodzież posiadają dobrze rozwinięte kompetencje kluczowe

Mieszkańcy są aktywni zawodowo, dzięki czemu na obszarze rozwija się przedsiębiorczość oraz lokalna gospodarka

Wizję pozwolą zrealizować wskazane w rozdziale 7 cele i kierunki działań.

Rozdział 7.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

7.1. Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia

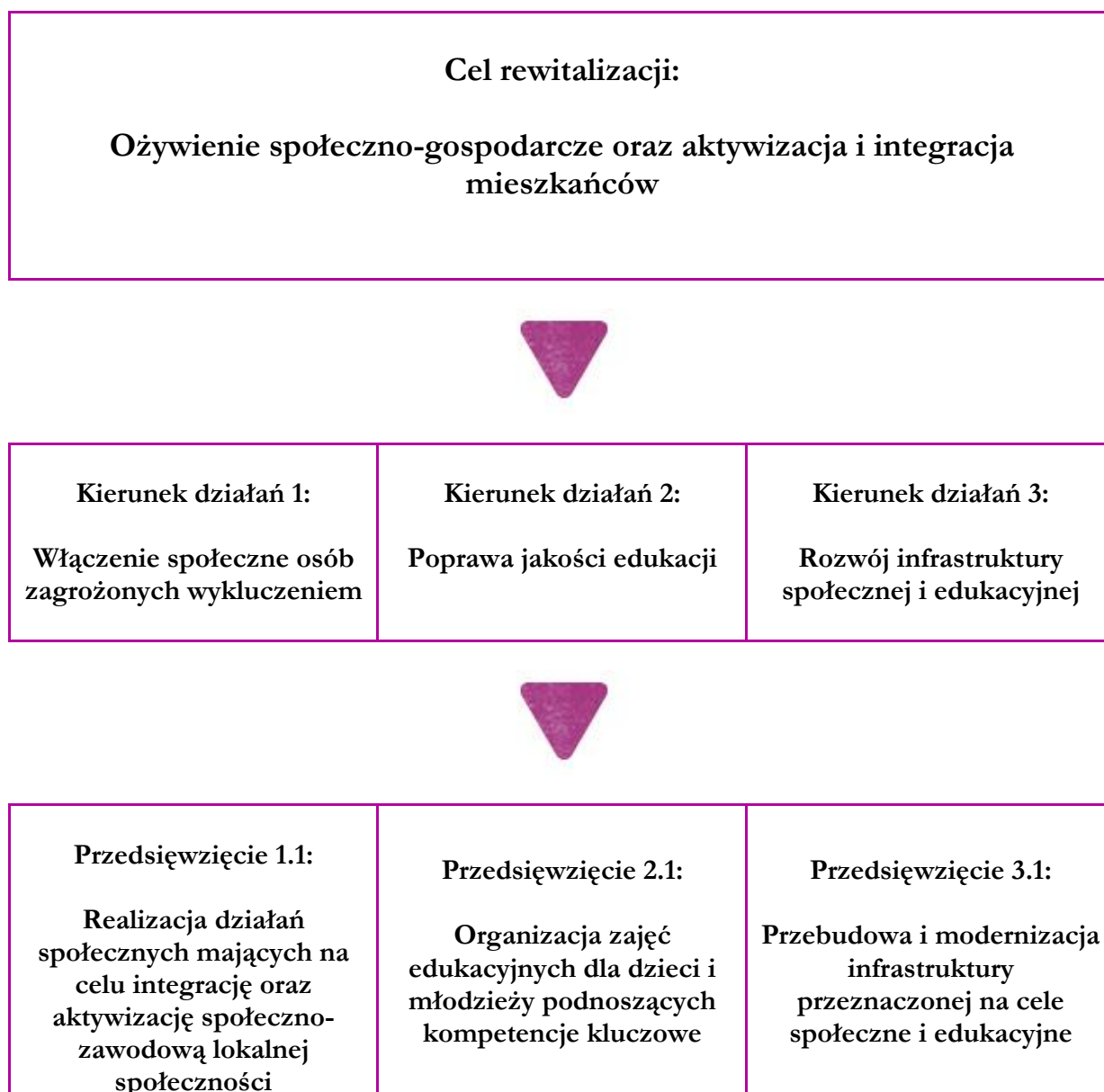
7.2. Wskaźniki

7.1. Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia

W odpowiedzi na problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy i konsultacji społecznych wyznaczono odpowiadające im cele rewitalizacji odnoszące się przede wszystkim do sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Poniżej sformułowane cele są pochodną wizji określającej stan końcowy procesu rewitalizacji w roku 2023 i są ukierunkowane na osiągnięcie efektów procesów rewitalizacji w województwie kujawsko-pomorskim. Każdy cel został opisany przy pomocy skwantyfikowanych wskaźników z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi. Do każdego z celów rewitalizacji przypisano konkretne kierunki działań. Stanowią one zestawienie najważniejszych grup działań pozwalających na osiągnięcie założonych celów.

Schemat 14. Cel, kierunki działań i przedsięwzięcia

Źródło: *Opracowanie własne.*

7.2. Wskaźniki

Każdy z celów został opisany skwantyfikowanymi wskaźnikami, z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi planowanymi do osiągnięcia w 2023 r.

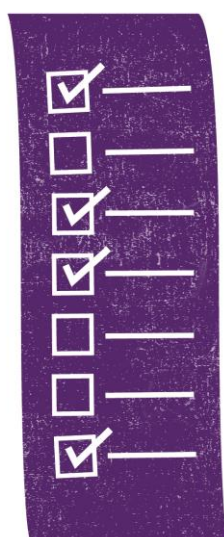
Tabela 30. Wskaźniki dla celów rewitalizacji

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy	Rok docelowy
Liczba osób, które podniosą wiedzę i umiejętności z zakresu opieki nad osobami zależnymi (os.)	0	9
Liczba osób, które podniosą wiedzę i kompetencje społeczne z zakresu prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich (os.)	0	11
Liczba osób, które podniosą wiedzę z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (os.)	0	12
Liczba osób niepełnosprawnych, które wezmą udział w zawodach sportowych (os.)	0	20
Liczba nowoutworzonych miejsc przedszkolnych i/lub szkolnych (szt.)	0	40
Liczba odbudowanych/ wyremontowanych budynków publicznych (szt.)	0	3

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział 8.

Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonych celów oraz wyprowadzenia obszarów rewitalizowanych ze stanu kryzysowego, a także zrealizowania wytyczonych kierunków działań niezbędne jest wskazanie głównych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się projekt lub grupa projektów i innych działań w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, wynikających z programu rewitalizacji i logicznie powiązanych z treścią oraz celami programu.

W poniższej tabeli wskazano kluczowe dla procesu rewitalizacji przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne nastawione na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów.

Kolejna tabela zawiera zbiorczy opis tzw. uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja również przyczyni się do osiągnięcia założonych efektów rewitalizacji, a których dokładne określenie na tym etapie nie jest możliwe.

Tabela 31. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji ⁴ (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ⁵	Opis projektu					
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
CEL REWITALIZACJI: Ożywienie społeczno-gospodarcze oraz aktywizacja i integracja mieszkańców									
KIERUNEK DZIAŁAŃ: 1. Włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem									
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzko, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno- zawodową lokalnej społeczności	„Umieć Pomagać”	S	GOPS Obrowo	Szkolenie i warsztaty dla 11 osób z obszaru rewitalizacji Gminy Obrowo, opiekujących się osobami zależnymi z rodziny. Okres realizacji: od września do listopada 2018 r. – 6 osób od marca do maja 2019 r. – 5 osób - Planuje się 20 godzin szkoleń i 10 godzin warsztatów (w tym dla 5 osób w ZOL) z zakresu opieki nad osoba starszą i niepełnosprawną w tym leżącą; - Planuje się również zapewnienie w tych godzinach opieki nad zależnym członkiem rodziny; poprzez wynajęcie profesjonalnej pomocy	Obrowo- Sąsiedzko	33.000,00	80% osób – uczestników projektu podniesie wiedzę i umiejętności z zakresu opieki nad osobami zależnymi Wskaźnik: Liczba osób, które podniosą wiedzę i umiejętności z zakresu opieki nad osobami zależnymi – 9 os.	Ankiety, listy obecności, zaświadczenia

⁴ Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzko, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo⁵ S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny

					- W ramach wkładu własnego planuje się pomoc finansową na dojazdy dla uczestników projektu				
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sącieszno, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	„Szkoła rodzica”	S	GOPS Obrowo	Szkolenie i warsztaty dla 18 rodziców z obszaru rewitalizacji Gminy Obrowo, przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i pełnienia ról społecznych Okres realizacji: od września 2017 r. – października 2019 r. - Planuje się zajęcia z psychologiem, szkolenia i warsztaty pedagogiczne, psychologiczne - Warsztaty z zakresu gospodarowania budżetem domowym, komunikacji interpersonalnej: dziecko- rodzic, prawidłowej współpracy rodzica z instytucjami otaczającymi dziecko, podniesienia kompetencji społecznych. - Szkolenia z zakresu uświadomienia roli rodzica (pozycja dziecka w rodzinie, hierarchia wartości) - Planuje się zorganizowanie imprezy integracyjnej w miejscowości Sącieszno - Planuje się opiekę nad dziećmi podczas zajęć rodziców - W ramach wkładu własnego planuje się pomoc finansową na dojazdy dla uczestników projektu	Obrowo Sącieszno	54.000,00	60% osób podniesie wiedzę i kompetencje społeczne z zakresu prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich Wskaźnik: Liczba osób, które podniosą wiedzę i kompetencje społeczne z zakresu prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich – 11 os.	Ankiety, listy obecności, zaświadczenia

					- Cykl szkoleń będzie obejmował 3 grupy po 6 rodziców przez okres 3 miesiące po 10 godzin dla każdej grupy				
Obszar nr 1 – Skrzypkovo, Obszar nr 2 – Sąsiedzko, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	„Jestem świadomy – chcę żyć trzeźwo i bezpiecznie w mojej rodzinie”	S	GOPS Obrowo	Cykl szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla 20 osób z rodzin obszaru rewitalizacji Gminy Obrowo Okres realizacji: wrzesień 2018 r. – marzec 2020 r. - Planuje się zajęcia z terapeutą, specjalistami ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w 4 grupach po 5 osób. Każda grupa będzie odbywała dwu miesięczne szkolenia po 10 godzin w miesiącu. - Planuje się indywidualne zajęcia z psychologiem dla osób chętnych - Planuje się opiekę nad dziećmi podczas zajęć rodziców - W ramach wkładu własnego planuje się pomoc finansową na dojazdy dla uczestników projektu - Planuje się zorganizowanie imprezy integracyjnej wraz z otoczeniem w miejscowości Sąsiedzko, podczas której zostaną rozdane informacje w formie ulotek oraz wykład o tematyce profilaktyki uzależnień	Obrowo Sąsiedzko	60.000,00	60% osób podniesie swoją wiedzę z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie Wskaźnik: Liczba osób, które podniosą wiedzę z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 12 os.	Ankiety, listy obecności, zaświadczenia

Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsieczno, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno- zawodową lokalnej społeczności	„Paraolimpiada”	S	GOPS Obrowo	Przeprowadzenie zawodów sportowych dla 20 osób niepełnosprawnych z obszaru rewitalizacji Gminy Obrowo - podniesienie świadomości zdrowej rywalizacji Okres realizacji: maj 2020 r. - Zostaną przeprowadzone zawody sportowe dla 20 uczestników niepełnosprawnych, we współpracy ze szkołą (udostępnienie boiska i sali gimnastycznej oraz pomoc nauczycieli WF w przeprowadzeniu zawodów sportowych), - przewidywany jest wspólny posiłek (grill), występ zespołu artystycznego (podpisanie umowy – zlecenie); przewiduje się również atrakcje dla uczestników oraz ich otoczenia (np. jazda kucykiem, dmuchane zamki); niezbędny jest zakup koszulek dla uczestników, znicza oraz flagi paraolimpijskiej; zostaną zakupione medale, dyplomy oraz nagrody dla uczestników projektu; - W paraolimpiadzie uczestniczyć będą również osoby niepełnosprawne z poza obszaru rewitalizacji, których koszt w całości będzie pokryty ze środków własnych Gminy	Obrowo	14.000,00	100% osób – uczestników projektu weźmie udział w zawodach sportowych oraz nastąpi u nich wzrost świadomości zdrowej rywalizacji, a także odczucie sukcesu, satysfakcji, podniesienie poczucia własnej wartości Wskaźnik: Liczba osób niepełnosprawnych, które wezmą udział w zawodach sportowych – 20 os.	Lista obecności, Dyplomy uczestnictwa
---	--	-----------------	---	----------------	---	--------	-----------	--	---

Obszar nr 2 – Sącieszno	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	Utworzenie miejsc przedszkolnych i/lub szkolnych w zrewitalizowanym obiekcie po byłej szkole w miejscowości Sącieszno	S	Fundacja UBUNTU	Utworzenie miejsc przedszkolnych i/lub szkolnych w przedszkolu i/lub szkole integracyjnej o profilu niedyrektywnym	Sącieszno, dz. nr 19/17	575 000,00	Wskaźnik: Liczba nowoutworzonych miejsc przedszkolnych i/lub szkolnych – 40 szt.	Lista obecności
CEL REWITALIZACJI: Ożywienie społeczno-gospodarcze oraz aktywizacja i integracja mieszkańców KIERUNEK DZIAŁAŃ: 3 Rozwój infrastruktury społecznej i edukacyjnej									
Obszar nr 5 – Obrowo	3.1 Przebudowa i modernizacja infrastruktury przeznaczonej na cele społeczne i edukacyjne	Rewitalizacja obiektów po byłym dworcu PKP w miejscowości Obrowo	PF/T	Gmina Obrowo	Remont i przebudowa istniejących obiektów dawnego dworca PKP wraz z infrastrukturą przyległą do budynków	Obrowo, dz. nr 151/18	700.000,00	2 budynki wyremontowane o pow. 79 m ² i 17m ² , znajdujące się na działce o pow. 0,1359 ha. Wskaźnik: Liczba odbudowanych/ wyremontowanych budynków publicznych – 2 szt.	Protokół odbioru

Obszar nr 2 – Sącieszno	3.1 Przebudowa i modernizacja infrastruktury przeznaczonej na cele społeczne i edukacyjne	Rewitalizacja obiektu po byłej szkole w miejscowości Sącieszno	PF/T	Gmina Obrowo	Odbudowa i zmiana sposobu użytkowania obiektu dawnej szkoły na obiekt przystosowany na potrzeby społeczności obszarów rewitalizacyjnych wraz z przyległą infrastrukturą	Sącieszno, dz. nr 19/17	1.500.000,00	1 budynek wyremontowany o pow. 496 m ² , znajdujący się na działce o pow. 0,4717 ha. Wskaźnik: Liczba odbudowanych/ wyremontowanych budynków publicznych – 1 szt.	Protokół odbioru
Obszar nr 2 – Sącieszno	3.1 Przebudowa i modernizacja infrastruktury przeznaczonej na cele społeczne i edukacyjne	Rewitalizacja obiektu po byłej szkole w miejscowości Sącieszno na cele utworzenia przedszkola lub szkoły integracyjnej o profilu niedyrektywnym	PF/T	Fundacja UBUNTU	Rozbudowa i kapitalny remont obiektu, dostosowanie budynku do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz obowiązujących norm ekologicznych. Zagospodarowanie terenu przy obiekcie, stworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Wyposażenie pomieszczeń m. in. w meble i pomoce dydaktyczne.	Sącieszno, dz. nr 19/17	1.500.000,00	1 budynek wyremontowany o pow. 419,27 m ² , znajdujący się na działce o pow. 0,5793 ha. Wskaźnik: Liczba odbudowanych/ wyremontowanych budynków publicznych – 1 szt.	Protokół odbioru

Źródło: Opracowanie własne na podstawie fiszek projektowych.

Tabela 32. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia ⁶	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne
1	2	3	4
CEL REWITALIZACJI: Ożywienie społeczno-gospodarcze oraz aktywizacja i integracja mieszkańców KIERUNEK DZIAŁAŃ: 2. Poprawa jakości edukacji			
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzko, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	1	S	Szkoła Podstawowa w Obrowie i Szkoła Podstawowa w Osieku nad Wisłą będą realizowały w ramach ZIT projekty edukacyjne finansowane z EFS, w ramach poddziałania 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT. Celem projektów będzie poprawa wyników kształcenia na poziomie podstawowym.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie fiszek projektowych.

⁶ S – społeczny, G - gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny

Rozdział 9.

Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

9.1. Formuła projektów zintegrowanych

9.2. Komplementarność przestrzenna i problemowa

9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

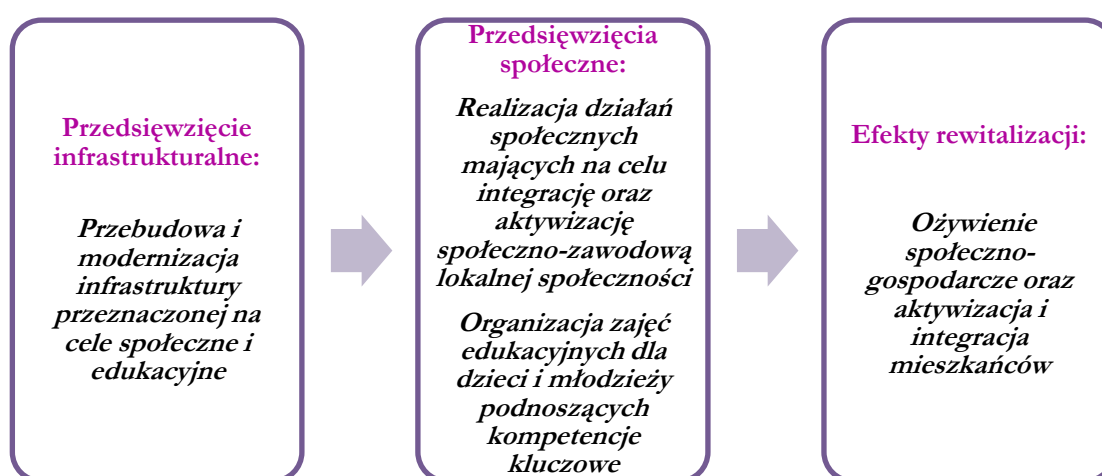
9.4. Komplementarność źródeł finansowania

9.1. Formuła projektów zintegrowanych

Podczas programowania procesu rewitalizacji nadrzędną zasadą jaką kierowano się przy wyborze projektów rewitalizacyjnych było zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach, przede wszystkim przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Zastosowano również tzw. **formułę projektów zintegrowanych**, która polega na tym, że w przypadku realizacji projektów infrastrukturalnych, planuje się również zrealizować projekty „miękkie” finansowane m. in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na podobszarach wskazanych do rewitalizacji, którym podporządkowany zostanie projekt infrastrukturalny. Poniższe schematy przedstawiają koncepcję zintegrowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z przykładowymi projektami realizowanymi w ramach tych przedsięwzięć

Schemat 15. Koncepcja zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 33. Przykłady zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Projekt zintegrowany		
L.p.	Projekt infrastrukturalny	Projekt społeczny
1.	„Rewitalizacja obiektów po byłym dworcu PKP w miejscowości Obrowo”	➤ „Umieć Pomagać” ➤ „Szkoła rodzica” ➤ „Jestem świadomy – chcę żyć trzeźwo i bezpiecznie w mojej rodzinie”
2.	„Rewitalizacja obiektu po byłej szkole w miejscowości Sąsiedzko na cele utworzenia przedszkola i/lub szkoły integracyjnej o profilu niedyrektywnym”	➤ „Utworzenie miejsc przedszkolnych i/lub szkolnych w zrewitalizowanym obiekcie po byłej szkole w miejscowości Sąsiedzko”
3.	„Rewitalizacja obiektu po byłej szkole w miejscowości Sąsiedzko”	➤ „Umieć Pomagać” ➤ „Szkoła rodzica” ➤ „Jestem świadomy – chcę żyć trzeźwo i bezpiecznie w mojej rodzinie”

Źródło: Opracowanie na podstawie fiszek projektowych

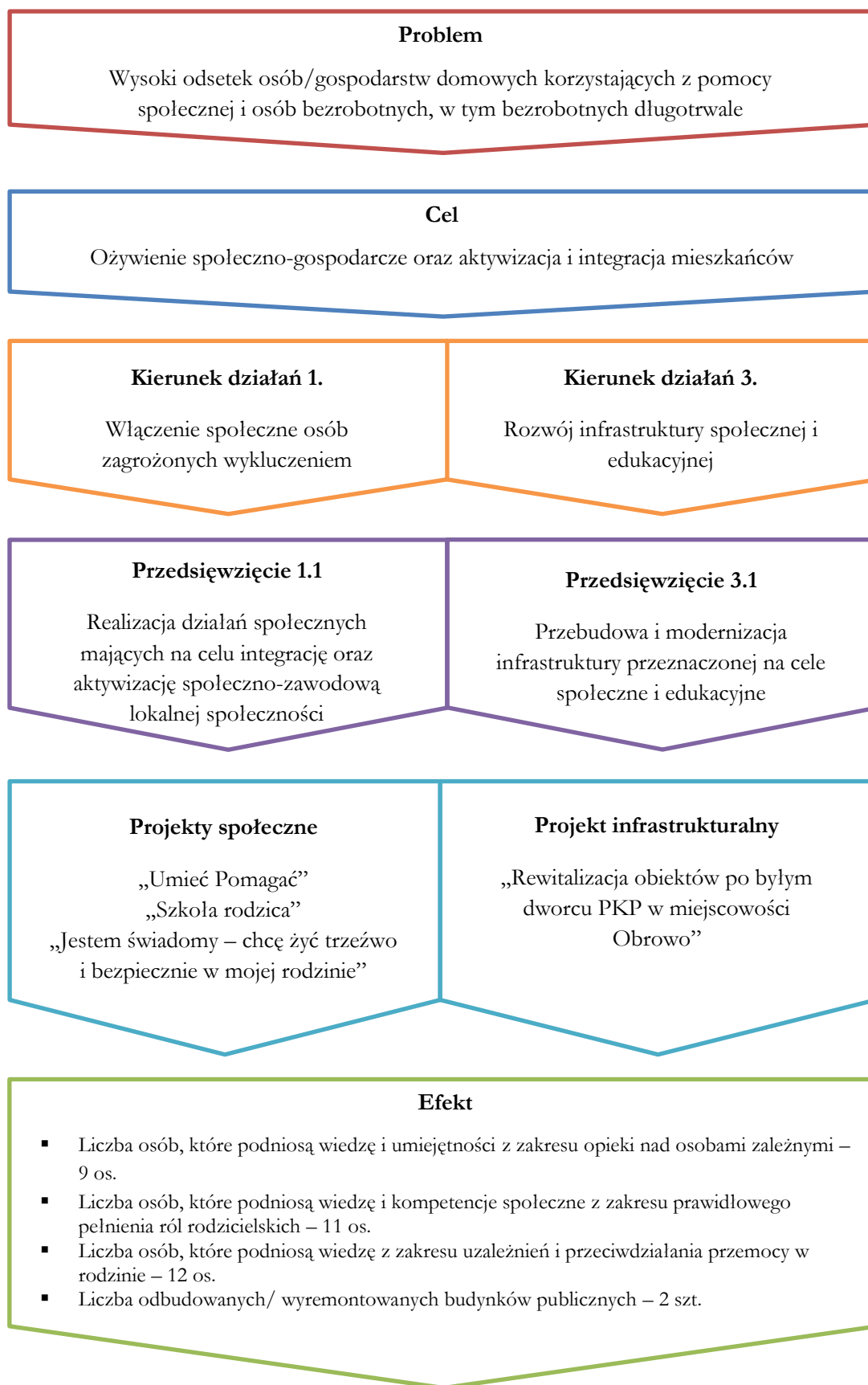
9.2. Komplementarność przestrzenna i problemowa

Wszystkie projekty rewitalizacyjne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, natomiast zasięg ich oddziaływania będzie dużo większy niż wyznaczony obszar rewitalizacji. Projekty realizowane na terenie miejscowości Skrzypkowo i Obrowo oraz część (zawężony obszar) miejscowości Sącierzno, Kawęczyn i Osiek nad Wisłą będą wpływać na wszystkich mieszkańców tych miejscowości oraz miejscowości sąsiednich. Dzięki tak dużemu promieniowaniu zaplanowanych projektów zapewnione zostanie, że program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na cały obszar dotknięty kryzysem.

Prowadzone działania nie spowodują przenoszenia problemów z obszarów rewitalizacji na inne obszary. Nie będą również prowadzić do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

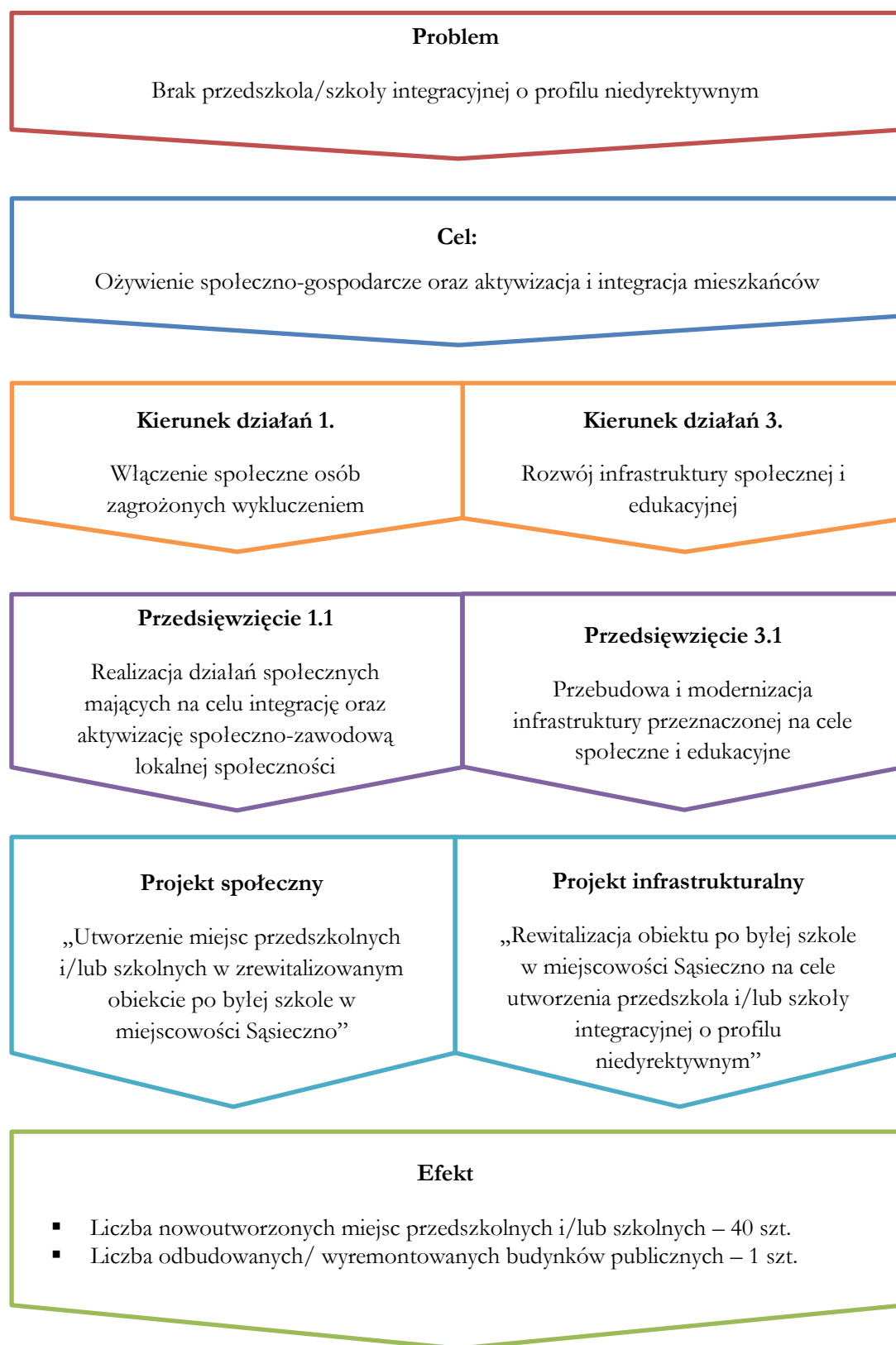
Zaplanowane projekty rewitalizacyjne dopełniają się tematycznie, a program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji w niezbędnych aspektach (tj. społecznym i przestrzenno-funkcyjnym). Tym samym prowadzona rewitalizacja ma charakter kompleksowy, a nie fragmentaryczny, a realizowane projekty doprowadzą wskazany obszar do pożądanego stanu, o którym mowa w rozdziale 9. *Cele rewitalizacji i kierunki działań*. Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych polach, pod uwagę brane będą zaplanowane działania rewitalizacyjne, aby zapewnić lepszą koordynację tematyczną i organizacyjną działań administracji. Należy wskazać, że program rewitalizacji wykazuje zgodność z dokumentami strategicznymi m. in. na poziomie lokalnym, tak więc już na poziomie programowania rewitalizacji została zapewniona komplementarność problemowa.

Schemat 16. Projekt zintegrowany 1

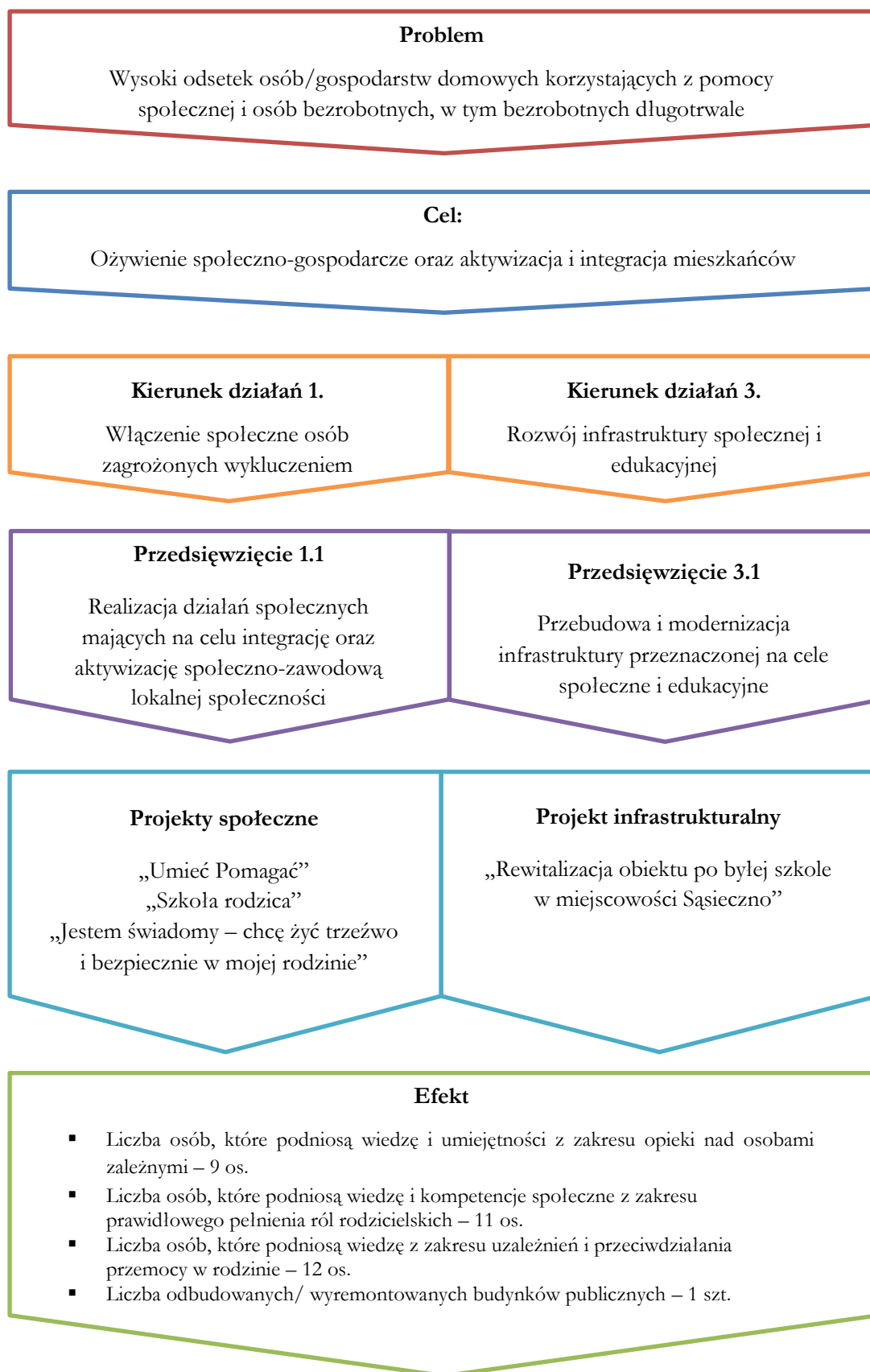
Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 17. Projekt zintegrowany 2

Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 18. Projekt zintegrowany 3

Źródło: Opracowanie własne.

9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przedstawiony w rozdziale 12. *System zarządzania realizacją programu rewitalizacji* został zaprojektowany w taki sposób aby zapewnić efektywne współdziałanie różnych instytucji na jego rzecz (samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych oraz pomocniczych, organizacji pozarządowych, sektora przedsiębiorców i mieszkańców) oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. System zarządzania programem rewitalizacji został osadzony w systemie działania i zarządzania gminy Obrowo w związku z czym zapewniona jest komplementarność proceduralna i instytucjonalna.

9.4. Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjnej zawarte w niniejszym programie będą finansowane w oparciu o uzupełniające się środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszy Spójności (FS) oraz środków własnych gminy Obrowo. Niewykluczone jest również angażowanie w proces rewitalizacji kapitału prywatnego (np. przedsiębiorców), jak również wykorzystanie formuły partnerstwa publiczno-prywatnego.

Rozdział 10.

Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji

10.1. Interesariusze rewitalizacja

10.2 Formy partycypacji społecznej

10.3. Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

10.4. Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji

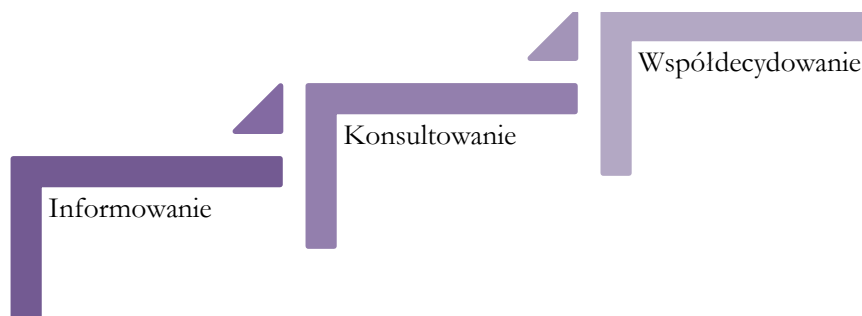
10.5. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania

10.1. Interesariusze rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Partycypacja powinna być ukierunkowana na możliwie dojrzałe formy uczestnictwa społeczności w podejmowaniu decyzji, które jej dotyczą. Nie powinna ograniczać się jedynie do informowania (np. w formie spotkań, dyskusji i warsztatów) czy konsultowania działań władz lokalnych. Procesowi rewitalizacji powinny towarzyszyć zaawansowane metody partycypacji, takie jak współdecydowanie, aktywne uczestnictwo w projektach czy kontrola obywatelska.

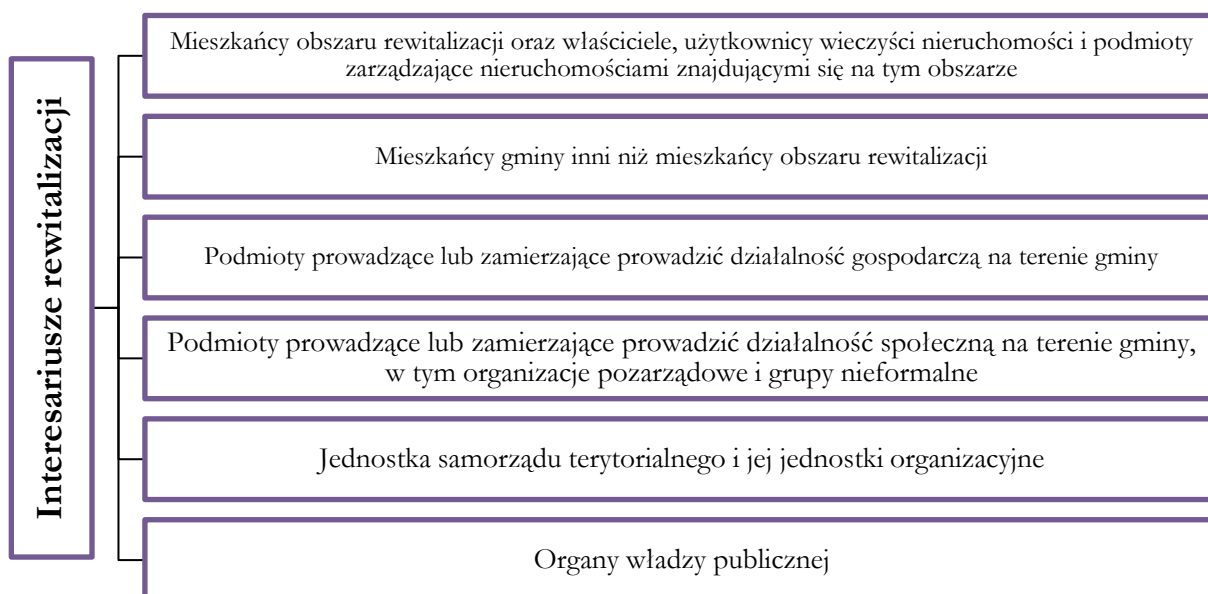
Schemat 19. Stopień zaangażowania interesariuszy w partycypację społeczną

Źródło: Opracowanie własne

Ideą rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, poprzez prowadzone w sposób kompleksowy, zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, które są skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Podmioty zaliczane do interesariuszy rewitalizacji przedstawia poniższy schemat.

Schemat 20. Interesariusze rewitalizacji

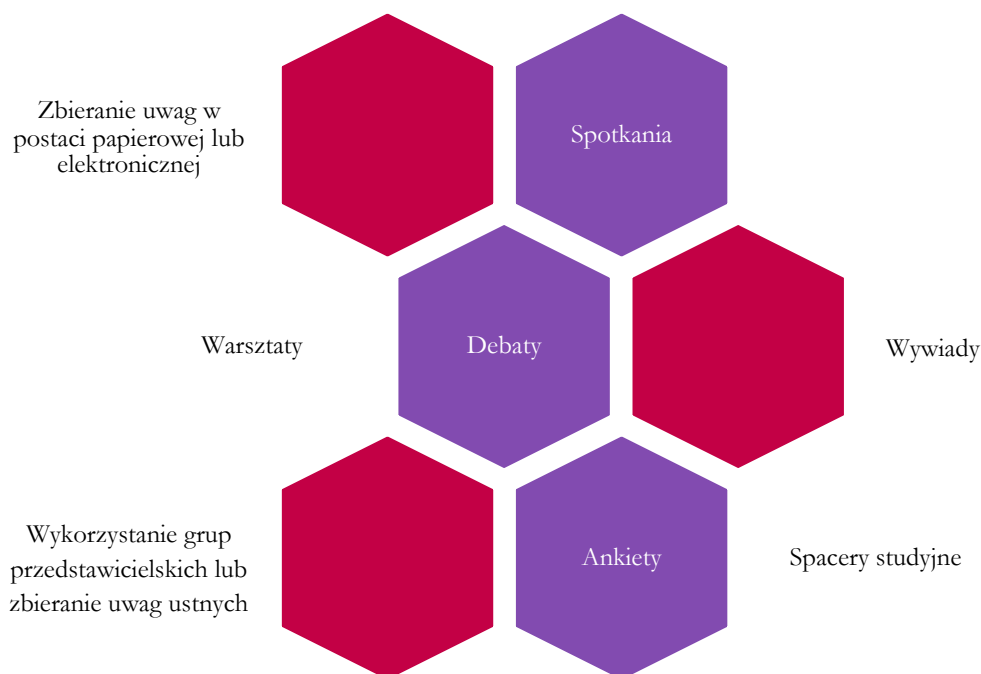

Źródło: Opracowanie własne

10.2. Formy partycypacji społecznej

Aktywne uczestnictwo interesariuszy w procesie rewitalizacji zapewniają konsultacje społeczne. Ich formy przedstawia poniższy schemat.

Schemat 21. Formy konsultacji społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Obrowo został wypracowywany przez samorząd gminny i poddany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu opierały się na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością zamieszkującą obszar rewitalizacji, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi użytkownikami obszaru.

10.3. Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Konsultacje społeczne diagnozy dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji trwały **od 1 do 15 czerwca 2016 r.** W tym czasie odbyły się spotkania z mieszkańcami, zbierane były uwagi do konsultowanych materiałów oraz przeprowadzone zostały ankiety.

Tabela 34. Formy konsultacji społecznych wykorzystane na etapie diagnozowania

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej	W terminie od 1 do 15 czerwca 2016 r. trwały konsultacje społeczne podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do diagnozy dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji za pomocą formularza konsultacji społecznych (wzór formularza przedstawia załącznik nr 1).

	Formularz uwag był dostępny na stronie www.obrowo.pl oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu.
Spotkania 	Spotkania z mieszkańcami obszarów rewitalizacji, które odbyły się 13 czerwca 2016 r. w Obrowie. W celu ułatwienia zrozumienia prezentowanych treści i odniesienie się do nich, na spotkaniach wykorzystano wizualizację w postaci prezentacji graficznej. Przebieg spotkań wyglądał następująco: • Powitanie uczestników spotkania, • Etapy prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, • Podstawowe pojęcia związane z rewitalizacją, • Zasięg obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na mapie, • Diagnoza obszaru rewitalizacji: a) kryzysowe zjawiska w sferze społecznej, b) kryzysowe zjawiska w pozostałych sferach, c) potencjały obszaru, d) problemy obszaru, • Dyskusja na temat plusów i minusów danego obszaru, wizji jego rozwoju, celów rozwojowych i przedsięwzięć, • Przypomnienie o toczących się konsultacjach • Ankieta (opis znajduje się w dalszej części tabeli)
Debaty 	Debaty były jednym z elementów spotkań z mieszkańcami obszarów rewitalizacji. Uczestnicy debaty starali się odpowiedzieć na następujące pytania: • Jakie są plusy i minusy zamieszkiwania w danej miejscowości – dobre i złe strony tego obszaru? • Jak dany obszar powinien wyglądać w przyszłości? • Jakie cele rozwojowe należy postawić? • Jakie przedsięwzięcia należy podjąć w ramach rewitalizacji aby osiągnąć cele i zrealizować wizję?
Ankiety 	Podczas konsultacji społecznych diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w terminie od 1 do 15 czerwca 2016 r. przeprowadzono ankietę dotyczącą obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach zdegradowanych gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankietę przeprowadzono także podczas spotkań z mieszkańcami obszarów rewitalizacji. Ankieta była dostępna na stronie www.obrowo.pl oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełnioną ankietę można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu. Łącznie przeprowadzono 43 ankiety. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 3. Wyniki przeprowadzonej ankiety przedstawia załącznik nr 4.

Źródło: Opracowanie własne

10.4. Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji

Konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji trwały **od 7 do 21 września 2016 r.** W tym czasie zbierane były uwagi (ustne, pisemne i elektroniczne) do projektu programu rewitalizacji.

Tabela 35. Formy konsultacji społecznych wykorzystane w procesie przygotowania programu na etapie programowania

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej 	W terminie od 7 do 21 września 2016 r. trwały konsultacje społeczne, podczas których interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do projektu programu rewitalizacji za pomocą formularza konsultacji społecznych (wzór formularza przedstawia załącznik nr 2). Formularz uwag był dostępny na stronie www.obrowo.pl oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną na adres Urzędu Gminy lub dostarczyć osobiście do Urzędu.
Spotkania 	Spotkanie z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz pozostałymi mieszkańcami gminy odbyło się dnia 7 września 2016 r. w Obrowie. Uczestnikom spotkania przedstawiono treść projektu programu rewitalizacji. W celu ułatwienia zrozumienia prezentowanych treści i odniesienie się do nich, na spotkaniach wykorzystano wizualizację w postaci prezentacji graficznej. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość zgłaszania podczas spotkania swoich uwag do dokumentu.
Uwagi ustne 	Inną formą prowadzonych konsultacji było zbieranie uwag ustnych. Wszyscy zainteresowani mieli możliwość osobistego lub telefonicznego kontaktu z wyznaczonym pracownikiem Urzędu Gminy, który odpowiadał na uwagi i pytania w zakresie konsultowanych dokumentów ich treści.

Źródło: Opracowanie własne

Zdjęcie 9. Informacje o konsultacjach społecznych diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

The screenshot shows the official website of Obrowo Gmina. At the top, there is a header with the gmina's logo, name, and a welcome message: "Witamy Mieszkańców Zapraszamy Gości". Below this, there is a navigation bar with links to "Aktualności", "Samorząd", "O Gminie", "Jednostki organizacyjne", "Dla mieszkańców", "Kontakt", and "Galerie".

The main content area is titled "Konsultacje społeczne". It features a date "2016-06-01" and a paragraph explaining the purpose of the consultations: to gather input for the diagnosis and revitalization of the degraded area. A section titled "Rewitalizacja" describes it as a broad process of social, spatial, and economic changes. Below this, it states that consultations aim to collect opinions and proposals from all interested parties.

A specific notice states that consultations will be held from June 1st to June 15th, 2016. It lists three ways to participate: submitting a written form, an online survey, or a questionnaire. It also provides the address of the Gmina Office (Aleja Lipowa 27) and the email address (przetargi@obrowo.pl).

There is a section for "Terminy i miejsce spotkań konsultacyjnych" (Dates and places of consultations) with two entries: one for June 13th at 15:00 for residents of Obrowo, and another for June 13th at 16:30 for residents of Sasieczno.

At the bottom, there is a link to the questionnaire: <http://goo.gl/forms/IPX3aCCeUjsg7NXJ3>. Below this, there are four small icons with labels: "Diagnoza obszaru zdegradowanego", "sołectwo Obrowo - obszar zdegradowany i rewitalizowany", "sołectwo Sasieczno - obszar zdegradowany i rewitalizowany", and "formularz konsultacji".

On the right side of the page, there is a sidebar with a search bar, a "Szukaj" button, and a section for "Wójt Gminy" featuring a photo of mgr Andrzej Wiczyński. Below this, there is a "KURIER Obrowo" logo and a "Sms informator" button.

Źródło: www.obrowo.pl

Zdjęcie 10. Informacja w prasie „Kurier Obrowa” na temat konsultacji społecznych dotyczących opracowania programu rewitalizacji

Trwają prace nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2015-2023

Od 1 do 15 czerwca 2016 r. trwały konsultacje społeczne w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla miejscowości: Obrowo i Sądziejno, to dwie miejscowości, w których według ustawowych wytycznych można przeprowadzić rewitalizację.

Sp. z o.o. Sp. k. z Torunia, przygotowującą całą diagnozę i program rewitalizacji dla powyższego obszaru na terenie gminy Obrowo.

Informujemy, że w dniu 7 września 2016 r. o godz. 17-tej w Świątlicy Wiejskiej w Obrowie odbędzie się spotkanie z mieszkańcami gm. Obrowo dotyczące podsumowania gminnego programu rewitalizacji. Już dziś serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w niniejszym spotkaniu.

Marzena Słupczewska

Na stronie internetowej gminy (aktualności z 01.06.2016 r.) zostały udostępnione informacje dotyczące programu rewitalizacji i miejsc, które wpisują

się w niniejszy program, a także ankiety, które można było przesyłać drogą elektroniczną lub papierową. W dniu 13 czerwca

dla mieszkańców Obrowa i Sądziejna odbyły się spotkania konsultacyjne z Firmą Dorfin Grant Thornton Frąckowiak

Źródło: Kurier Obrowa

Zdjęcie 11. Informacje o konsultacjach społecznych projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji

The screenshot shows the official website of Gmina Obrowo. At the top, there is a header with the Gmina logo and the name 'Obrowo Gmina'. Below this, a blue banner reads 'Witamy Mieszkańców Zapraszamy Gości'. To the right of the banner is a large image of a village landscape with a cherry branch in the foreground. Below the banner, there is a weather widget showing 'Wt 30 sie 12°/22°' and a date 'Data: 30.08.2016'. There is also a section for 'Imieniny: Róża, Szczesny, Benon'. A navigation bar contains links: 'Aktualności', 'Samorząd', 'O Gminie', 'Jednostki organizacyjne', 'Dla mieszkańców', 'Kontakt', and 'Galerie'. Below the navigation bar, there is a search bar and a section titled 'Konsultacje społeczne'. This section contains a post dated '2016-08-29' with the title 'Trwają prace nad opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023'. The post text mentions a meeting on September 7, 2016, and invites residents to participate in social consultations. On the right side of the page, there are logos for 'BIP', 'Dziennik ustaw', and 'Monitor ustaw'. Below these, there is a section for 'Wójt Gminy' featuring a portrait of 'mgr Andrzej Wiczyński'.

Źródło: www.obrowo.pl

Zdjęcie 12. Konsultacje społeczne – spotkania

Źródło: Opracowanie własne

10.5. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania

Aby zapewnić i utrzymać zainteresowanie społeczeństwa rewitalizacją oraz zagwarantować wszystkim interesariuszom wiedzę i możliwość uczestniczenia w procesie rewitalizacji, przez cały okres wdrażania prowadzone będą działania związane z promocją i informowaniem o realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych zawartych w programie oraz stanie wdrażania programu. W celu zapewnienia każdemu zainteresowanemu dostępu do tych informacji i możliwość zgłaszania uwag przewidywane są następujące formy konsultowania/informowania:

- Strona internetowa www.obrowo.pl,
- Biuletyn Informacji Publicznej,
- Zebrania sołeckie,
- Promocja działań rewitalizacyjnych podczas lokalnych imprez,
- Rozmowy z przedstawicielami mieszkańców – radnymi i sołtysiem.

Rozdział 11.

Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu
do głównych i uzupełniających projektów/
przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 36. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ⁷	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ⁸	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania			
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne
									EFS	EFRR	Inne	
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzno, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	od września 2018 r. do listopada 2018 r. od marca 2019 r. do maja 2019 r.	„Umieć Pomagać”	S	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	GOPS Obrowo	33.000,00	85	28.050,00	X			
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzno, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	od września 2017 r. do października 2019 r.	„Szkoła rodzica”	S	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	GOPS Obrowo	54.000,00	85	45.900,00	X			
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzno, Obszar nr 3 – Kawęczyn,	od września 2018 r. do marca 2020 r.	„Jestem świadomy – chcę żyć trzeźwo i bezpiecznie w mojej rodzinie”	S	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu	GOPS Obrowo	60.000,00	85	51.000,00	X			

⁷ Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sąsiedzno, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo⁸ S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T - techniczny

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ⁷	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ⁸	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania			
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne
									EFS	EFRR	Inne	
Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo				integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności								
Obszar nr 1 – Skrzypkowo, Obszar nr 2 – Sącieszno, Obszar nr 3 – Kawęczyn, Obszar nr 4 – Osiek nad Wisłą, Obszar nr 5 – Obrowo	maj 2020 r.	„Paraolimpiada”	S	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	GOPS Obrowo	14.000,00	85	11.900,00	X			
Obszar nr 2 – Sącieszno	2018-2020	„Utworzenie miejsc przedszkolnych lub szkolnych w zrewitalizowanym obiekcie po byłej szkole w miejscowości Sącieszno”	S	1.1 Realizacja działań społecznych mających na celu integrację oraz aktywizację społeczno-zawodową lokalnej społeczności	Fundacja UBUNTU	575.000,00	85	488.750,00	X			
Obszar nr 5 – Obrowo	2018-2021	„Rewitalizacja obiektów po byłym dworcu PKP w	PF/T	3.1 Przebudowa i modernizacja	Gmina Obrowo	700.000,00	85	595.000,00		X		

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ⁷	Termin realizacji projektu (rok)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ⁸	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania			
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne
									EFS	EFRR	Inne	
		„miejscowości Obrowo”		infrastruktury przeznaczonej na cele społeczne i edukacyjne								
Obszar nr 2 – Sąciszno	2019-2022	„Rewitalizacja obiektu po byłej szkole w miejscowości Sąciszno”	PF/T	3.1 Przebudowa i modernizacja infrastruktury przeznaczonej na cele społeczne i edukacyjne	Gmina Obrowo	1.500.000,00	85	1.275.000,00		X		
Obszar nr 2 – Sąciszno	2016-2018	„Rewitalizacja obiektu po byłej szkole w miejscowości Sąciszno na cele utworzenia przedszkola lub szkoły integracyjnej o profilu niedyrektywnym”	PF/T	3.1 Przebudowa i modernizacja infrastruktury przeznaczonej na cele społeczne i edukacyjne	Fundacja UBUNTU	1.500.000,00	85	1.275.000,00		X		

Źródło: Opracowanie na podstawie zgłoszonych fiszek projektowych

Rozdział 12.

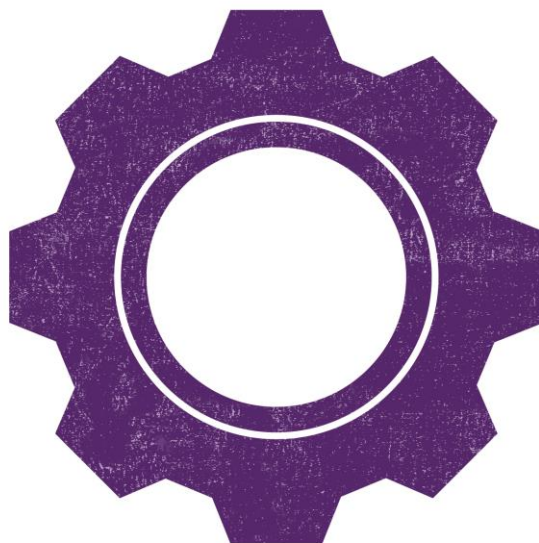
System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

12.1. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji i ich zadania

12.2. Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji

12.3. System informacji i promocji

12.4. Ramowy harmonogram realizacji programu

Złożoność procesu rewitalizacyjnego wymaga właściwego zarządzania w celu uzyskania zamierzonych efektów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.

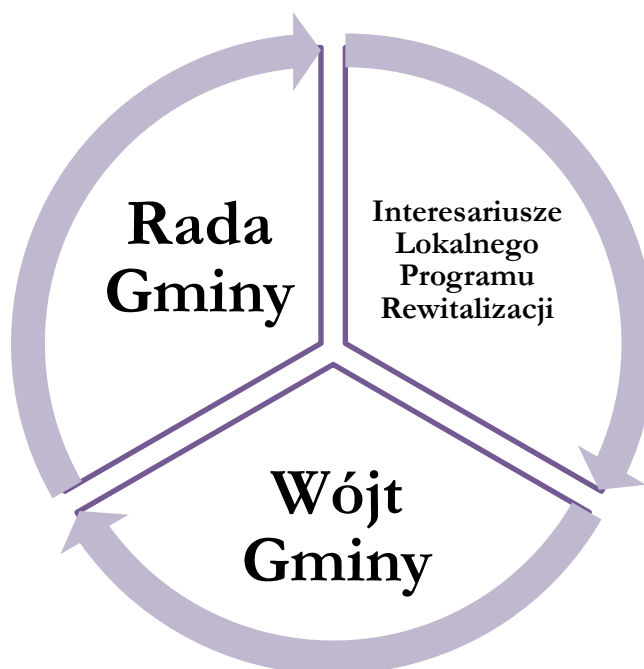
Wszelkie koszty związane z zarządzaniem programem będą pokrywane z budżetu gminy.

12.1. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji i ich zadania

Jednym z kluczowych czynników sukcesu programu rewitalizacji jest sprawna koordynacja działań i sprawny przepływ informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Istotą procesu rewitalizacji jest prowadzenie przez interesariuszy skoordynowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Charakterystyka interesariuszy i mechanizmy partycypacyjne opisane zostały w rozdziale 10.

Głównymi podmiotami zaangażowanymi w proces przygotowania i wdrożenia programu są: Wójt Gminy, Rada Gminy i Interesariusze rewitalizacji.

Schemat 22. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 37. Najważniejsze zadania podmiotów uczestniczących w procesie przygotowania i wdrażania programu rewitalizacji

Podmiot	Zadania
Wójt	▪ Koordynowanie całego procesu rewitalizacji ▪ Prowadzenie analiz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu lub zmianie LPR, ocenie aktualności i stopnia jego realizacji ▪ Prowadzenie konsultacji społecznych ▪ Ogłaszanie informacji o podjęciu uchwały w sprawie uchwalenia LPR
Rada Gminy	▪ Zatwierdzenie i uchwalenie LPR ▪ Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w LPR, służących realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy ▪ Uchwalanie zmian LPR ▪ Podjęcie uchwały o uchyleniu LPR w całości lub w części w przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych

Źródło: Opracowanie własne

12.2. Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji

Ponieważ koordynatorem całego procesu rewitalizacji gminy Obrowo będzie Urząd Gminy, który jako instytucja samorządowa posiada odpowiedni potencjał organizacyjny oraz doświadczenie niezbędne do realizacji tego zadania, Wójt Gminy Obrowo wyznaczy pracownika odpowiedzialnego za wsparcie wszystkich powyższych organów w realizacji ich zadań.

Tabela 38. Najważniejsze zadania podmiotu koordynującego działania w programie rewitalizacji

Podmiot	Zadania
Koordinatorka – pracownik Urzędu Gminy	▪ Współpraca ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w realizację programu, ▪ Koordynowanie działań projektowych wymagających jednoczesnego zaangażowania jednostek i spółek gminy oraz strony społecznej, ▪ Składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację, ▪ Ocena projektów zgłoszonych do realizacji na obszarze objętym rewitalizacją pod kątem osiągnięcia celów programu, ▪ Przygotowywanie projektów aktualizacji programu, w tym w szczególności wykazu projektów, ▪ Promocja programu, ▪ Organizacja i wdrażanie systemu monitorowania rzeczowego i finansowego dla programu, ▪ Dokonywanie okresowych przeglądów realizacji projektów, ▪ Sporządzanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji programu, ▪ Współpraca z innymi referatami Urzędu Gminy w zakresie realizacji programu.

Źródło: Opracowanie własne

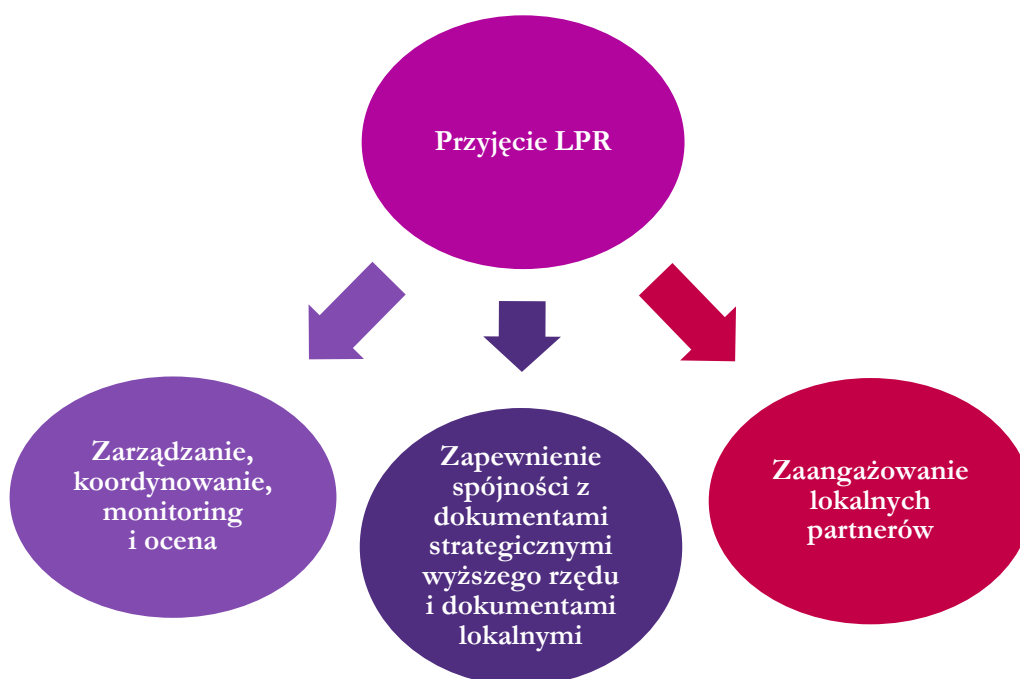
Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektora: publicznego, społecznego i gospodarczego. Realizacja niniejszego programu wiąże się z udziałem podmiotu zarządzającego i koordynującego poszczególne działania (pracownika Urzędu

Gminy) także w procesie monitoringu i oceny programu (przede wszystkim zapewnienie zgodności z harmonogramem realizacji programu rewitalizacji).

Głównym zadaniem wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji jest ukierunkowanie, kontrolowanie i ocena z punktu widzenia zapewnienia pełnej spójności z dokumentami strategicznymi. Jest to wyjątkowo istotne z uwagi na znaczenie realizacji programu dla sprawnej implementacji pozostałych instrumentów rozwoju gminy, a także np. dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, itp.

System wdrażania programu rewitalizacji został przedstawiony na poniższym schemacie.

Schemat 23. System wdrażania programu rewitalizacji

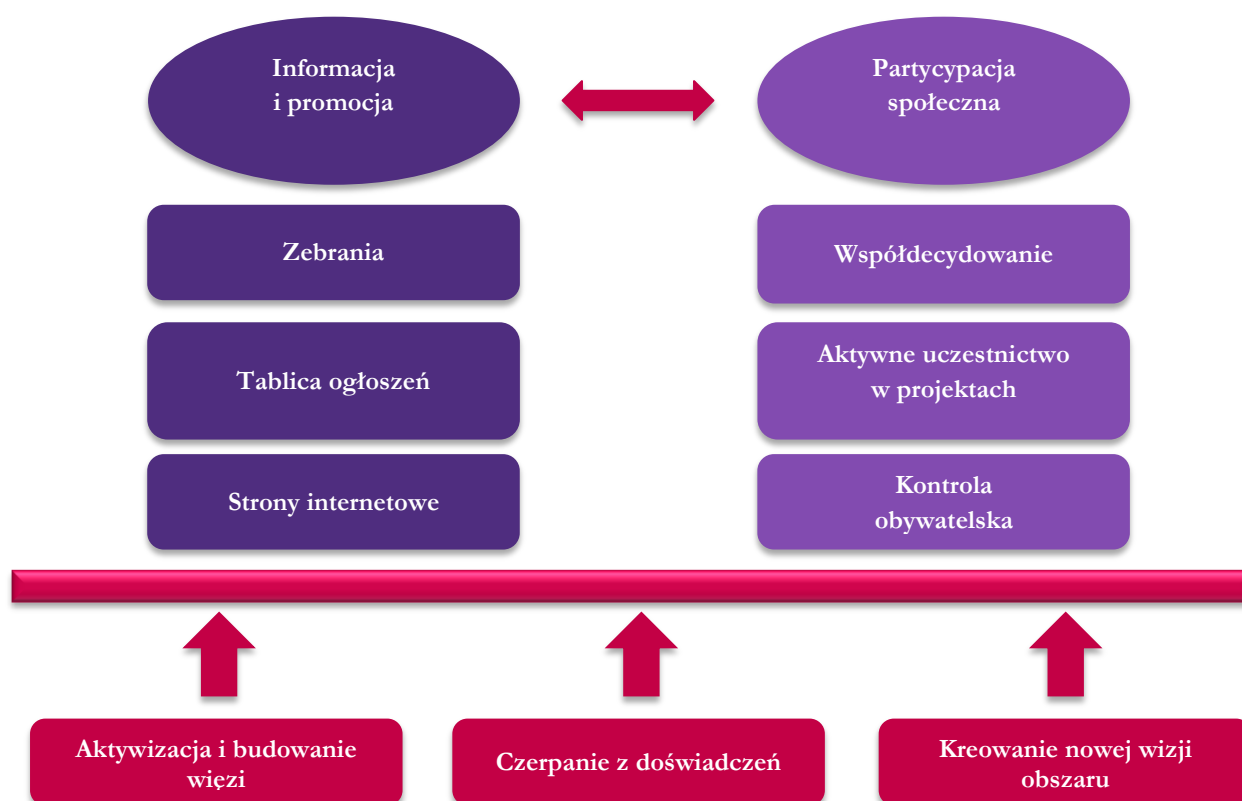

Źródło: *Opracowanie własne*

12.3. System informacji i promocji

Partycypacja społeczności lokalnej (szczegółowo opisana w rozdziale 10) na każdym etapie powstawania i realizacji programu rewitalizacji odgrywa niezmierznie istotną rolę, dostarczając najbardziej rzetelnych informacji na temat problemów, potrzeb oraz potencjałów danego obszaru, które nie są możliwe do uzyskania na podstawie jedynie analizy danych statystycznych. Zaangażowanie na każdym etapie interesariuszy zainteresowanych udziałem w programie (m.in. organizacji pożytku publicznego, stowarzyszeń, przedsiębiorców, spółdzielni, mieszkańców gminy Obrowo) umożliwi im aktywny udział w planowaniu i wdrażaniu zmian społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych zgodnie z ich potrzebami i interesami. Dlatego też niezbędne jest umożliwienie wymiany informacji i dyskusji o kształcie, jaki powinna przybrać rewitalizacja za pomocą różnorodnych instrumentów promocyjnych i informacyjnych. Poniższy schemat przedstawia instrumenty systemu informacji i promocji w powiązaniu z mechanizmami włączenia mieszkańców i partnerów w proces rewitalizacji.

Schemat 24. System informacji i promocji a partycypacja społeczna

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższego schematu działania informacyjne i promocyjne są nierozdzielnie związane z mechanizmami włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji. Aby udział lokalnej społeczności w tworzeniu i wdrażaniu programu przyniósł spodziewane efekty, konieczne jest prowadzenie szeregu działań, skupiających się przede wszystkim na:

- Organizacji zebrań z mieszkańcami zwłaszcza obszarów rewitalizowanych oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, które stanowić mają forum wymiany informacji i pomysłów na działania rewitalizacyjne,
- Publikowaniu ogłoszeń zamieszczanych na tablicach ogłoszeń,
- Wykorzystaniu możliwości kontaktu elektronicznego w postaci publikacji na stronach internetowych.

Dzięki tak zorganizowanej informacji i promocji społeczność lokalna zyska możliwość aktywnego udziału w tworzeniu wizji obszaru zdegradowanego po rewitalizacji, współdecydowania o kształcie zmian oraz kontroli społecznej nad procesem realizacji programu.

Wszelkie formy partycypacji społecznej, w połączeniu z formami informacji i promocji, mają na celu pobudzenie i aktywizację społeczności na rzecz rozwoju lokalnego z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i doświadczenia wszystkich interesariuszy, tak aby wszelkie podejmowane działania prowadziły do urzeczywistnienia wizji obszaru po rewitalizacji.

12.4. Ramowy harmonogram realizacji programu

Ramowy harmonogram realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023 obejmuje okres od 2016 r. kiedy zostały rozpoczęte prace nad programem do końca 2023 r., czyli do planowanego zakończenia realizacji projektów wynikających z programu.

Schemat 25. Ramowy harmonogram realizacji programu

Źródło: Opracowanie własne.

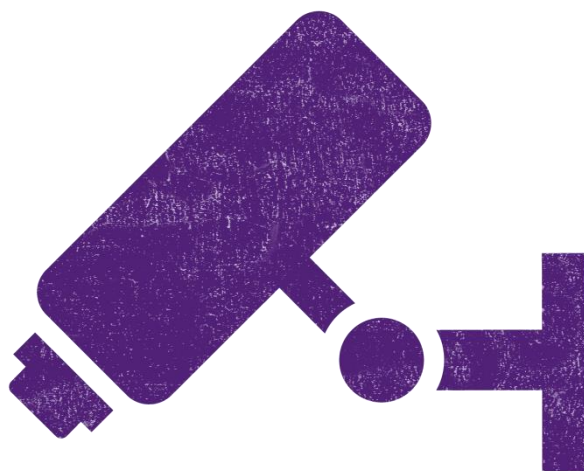
Szczegółowe informacje na temat realizacji programu wynikają z rozdziału 11. *Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.*

Rozdział 13.

System monitoringu, oceny skuteczności działań i system wprowadzania zmian

13.1. System monitoringu i oceny skuteczności działań

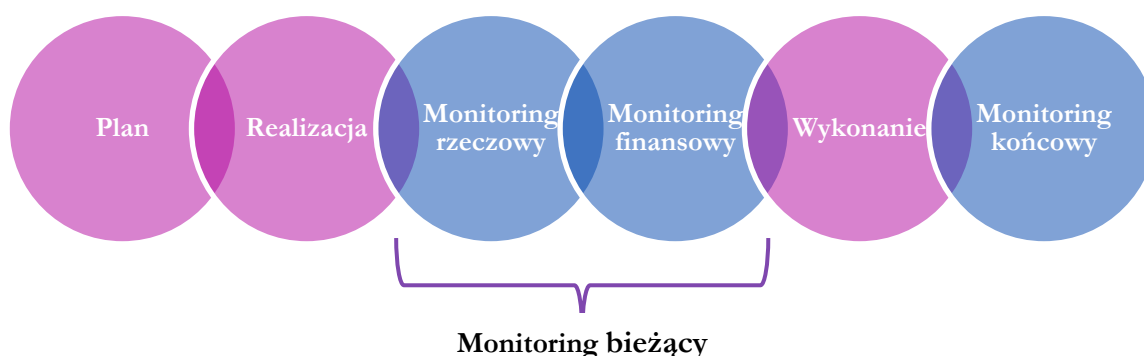
13.2. System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

13.1. System monitoringu i oceny skuteczności działań

Monitorowanie postępów realizacji oparte będzie na stałym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Bieżąca i systematyczna analiza danych ilościowych i jakościowych osiąganych w trakcie realizacji projektu i porównanie ich z zaplanowanymi w programie, pozwoli na wykrycie rozbieżności oraz umożliwi odpowiednio wczesną korektę możliwych do przewidzenia komplikacji. Zastosowane będą dwie formy monitoringu: monitorowanie postępu prac oraz monitorowanie środków finansowych projektu.

Schemat 26. Formy monitoringu

Źródło: Opracowanie własne

Monitoring rzeczowy obejmuje proces realizacji i polegać będzie przede wszystkim na bieżącej kontroli zakresu merytorycznego prowadzonych działań oraz harmonogramu wdrażania projektu na podstawie pomiarów osiągania założonych rezultatów oraz wskaźników realizacji i ich analizy, a także weryfikacji przedmiotowej zgodności z założeniami LPR.

Monitoring finansowy obejmuje zarządzanie środkami przyznanymi na realizację programu i jest podstawą oceny sprawności ich wydatkowania. Polegać będzie na bieżącej kontroli finansowych aspektów inwestycji: przepływów gotówkowych i poziomu wykorzystania funduszy w poszczególnych kategoriach budżetowych, weryfikacji kwalifikowalności kosztów oraz gromadzeniu informacji o źródłach finansowania programu i stopniu wykorzystania dotacji. Istotnym elementem będzie również kontrola wykonania wzajemnych rozliczeń i zobowiązań z podwykonawcami, ewentualnymi partnerami, uczestnikami projektu i pracownikami oraz weryfikacja finansowej zgodności z założeniami programu.

Monitoring końcowy zweryfikuje, czy wytyczone cele zostały zrealizowane.

Wszystkie projekty objęte programem rewitalizacji będą podlegały jednakowemu systemowi oceny. Odpowiedzialny za to będzie koordynator ds. rewitalizacji. Do jego obowiązków należeć będzie także wykonanie wzoru formularza oceny projektu, który będzie wypełniany przez poszczególne podmioty wykonujące projekty rewitalizacyjne. Umożliwi to oszacowanie wartości wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Gromadzenie kart projektów inwestycji już zrealizowanych pozwoli ocenić ich skuteczność oraz zdefiniować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Stanowiąc to będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji i pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych. Okresowe badanie stopnia realizacji wskaźników będzie się odbywać co dwa lata.

13.2. System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Ze względu na cel i charakter Lokalny Program Rewitalizacji ma formułę otwartą, tzn. że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowania nowych projektów – będzie on aktualizowany. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym.

Sytuacje, w których konieczna może być zmiana programu to m.in.:

- Zmiana aktualnych warunków sytuacji społeczno-gospodarczej gminy,
- Nowo zidentyfikowane potrzeby i oczekiwania mieszkańców obszarów kryzysowych,
- Wzrost bądź spadek poziomu zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania,
- Konieczność dostosowania działań do możliwości budżetu gminy oraz dostępności środków zewnętrznych.

W przypadku stwierdzenia, że LPR wymaga zmiany, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Zmiana programu następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

Rozdział 14.

Wykaz niezbędnych zmian, ocen i opinii

14.1. Opinia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

14.2. Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

14.1. Opinia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko⁹ projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023 został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy celem uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem Nr WOO.410.414.2016.SŻ z dnia 16.09.2016 r. uzgodnił **odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** dla niniejszego dokumentu.

14.2. Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁰ projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023 został przedłożony do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy celem uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy pismem Nr NNZ.9022.1.491.2016 z dnia 27.09.2016 r. uzgodnił **odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** dla niniejszego dokumentu.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zmianami

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zmianami

Załączniki

1. Wzór formularza konsultacji społecznych (1)
2. Wzór formularza konsultacji społecznych (2)
3. Wzór ankiety
4. Wyniki ankietyzacji mieszkańców

FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie

Gminy Obrowo

Gmina Obrowo, dnia2016 r.

CZĘŚĆ I - DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko:

Nazwa organizacji:

Adres korespondencyjny:

Telefon/ e-mail:

CZĘŚĆ II - UWAGI DO DIAGNOZY:

LP.	CZĘŚĆ DOKUMENTU, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA (ROZDZIAŁ, PARAGRAF, USTĘP, PUNKT)	TREŚĆ PROPONOWANEJ UWAGI	UZASADNIENIE

Wyrażam zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie moich danych osobowych, zbieranych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu programu współpracy zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135).

.....

czytelny podpis

FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Gminy Obrowo

Gmina Obrowo, dnia2016 r.

CZĘŚĆ I - DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko:

Nazwa organizacji:

Adres korespondencyjny:

Telefon/ e-mail:

CZĘŚĆ II - UWAGI DO PROJEKTU PROGRAMU REWITALIZACJI:

LP.	CZĘŚĆ DOKUMENTU, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA (ROZDZIAŁ, PARAGRAF, USTĘP, PUNKT)	TREŚĆ PROPONOWANEJ UWAGI	UZASADNIENIE

Wyrażam zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie moich danych osobowych, zbieranych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu programu współpracy zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135).

.....

czytelny podpis

Załącznik 3. Wzór ankiety

Ankieta dotycząca obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Obrowo

Szanowni Państwo!

Prosimy o udzielenie odpowiedzi na pytania z poniższej ankiety. Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach zdegradowanych gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankieta jest całkowicie anonimowa. Wyniki ankiety będą gromadzone i wykorzystywane przez firmę Dorfin Grant Thornton w celu opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023.

1. Jak ocenia Pan(i) jakość życia w swoim miejscu zamieszkania?

- a. Bardzo dobrze
- b. Dobrze
- c. Ani dobrze ani źle
- d. Źle
- e. Bardzo źle

2. Gdzie Pan(i) i członkowie Pana(i) rodziny korzystają z poniższych usług?

	W miejscu zamieszkania	W innej miejscowości w gminie	Poza gminą	Nie korzystam
Opieka przedszkolna				
Edukacja podstawowa				
Zajęcia pozalekcyjne				
Podstawowa opieka zdrowotna				
Usługi rehabilitacyjno-opiekuńcze				
Sport i rekreacja				
Rozrywka				
Dostęp do Internetu				

3. Największe problemy społeczne w Pana(i) miejscu zamieszkania.

(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- a. Alkoholizm
- b. Narkomania
- c. Bezrobocie
- d. Wiele rodzin mających problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- e. Wiele osób starszych/chorych, które nie mają zapewnionej opieki
- f. Przemoc w rodzinie
- g. Duża liczba osób żyjących w ubóstwie
- h. Zakłócanie porządku publicznego/bójki/rozboje
- i. Brak miejsca do uprawiania sportu/rekreacji
- j. Brak miejsc z atrakcyjną ofertą kulturalną
- k. Niska aktywność lokalnej społeczności
- l. Inne

4. Największe problemy w sferze gospodarczej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- a. Brak miejsc pracy
- b. Brak terenów inwestycyjnych/miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej

- c. Brak wsparcia dla przedsiębiorców
 - d. Brak dobrego dojazdu do miejscowości
 - e. Duża konkurencja lepiej rozwiniętych sąsiednich miejscowości/gmin
 - f. Inne
5. Największe problemy w sferze przestrzenno-technicznej w Pana(i) miejscu zamieszkania.
(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
- a. Nielad architektoniczny (brzydkie, przypadkowe budownictwo)
 - b. Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
 - c. Niedostatecznie rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej
 - d. Brak lub zbyt mało przydomowych oczyszczalni ścieków
 - e. Brak dbałości mieszkańców o otoczenie ich posesji
 - f. Zły stan dróg
 - g. Brak lub niedostateczna ilość połączeń komunikacyjnych
 - h. Dostęp do sieci światłowodowej
 - i. Inne
6. Największe problemy w sferze środowiskowej w Pana(i) miejscu zamieszkania.
(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
- a. Dzikie wysypiska
 - b. Zanieczyszczenie powietrza (przez ruch samochodowy, tradycyjne piece grzewcze)
 - c. Niewłaściwa gospodarka odpadami
 - d. Niska świadomość ekologiczna
 - e. Inne
7. Czego według Pana(i) najbardziej potrzeba w Pana(i) miejscu zamieszkania, aby stało się ono bardziej przyjazne dla mieszkańców i mogło się lepiej rozwijać?

.....

METRYCZKA

1. Płeć

- a. Mężczyzna b. Kobieta

2. Wiek:

- a. Do 18 lat
- b. Od 18 do 24 lat
- c. Od 25 do 29 lat
- d. Od 30 do 39 lat
- e. Od 40 do 49 lat
- f. Od 50 do 59 lat
- g. 60 lat i więcej

3. Wykształcenie:

- a. Podstawowe
- b. Zasadnicze zawodowe
- c. Średnie
- d. Wyższe

4. Reprezentowany sektor:

- a. Rolnictwo
- b. Przemysł
- c. Usługi

- d. Administracja
- e. Uczeń
- f. Emeryt
- g. Bezrobotny

5. Ile osób, razem z Panem(Panią), należy do Pana(i) gospodarstwa domowego?

- 1. Ogółem.....
- 2. W tym pracujących.....
- 3. Dzieci na utrzymaniu.....

6. Miejsce zamieszkania:

.....

Dziękujemy za udzielenie odpowiedzi!

Załącznik 4. Wyniki ankietyzacji mieszkańców

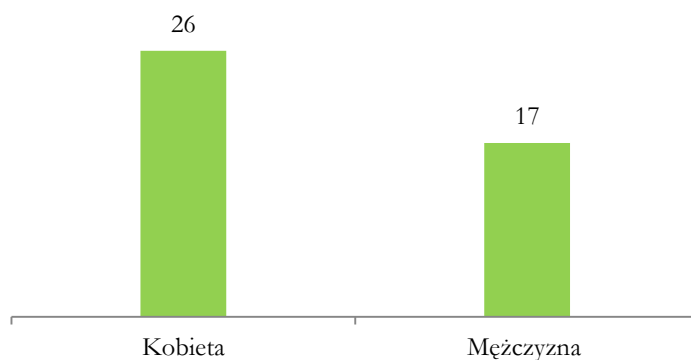
Wyniki badania ankietowego realizowanego podczas konsultacji społecznych w okresie od 1 czerwca 2016 r. do 15 czerwca 2016 r. na terenie gminy Obrowo.

W okresie realizacji konsultacji społecznych na terenie gminy Obrowo otrzymano łącznie 43 ankiety (w wersji papierowej lub elektronicznej). Kwestionariusz ankiet zawierał zarówno pytania zamknięte z gotową kafeterią odpowiedzi, jak i pytania otwarte, w których respondenci udzielali odpowiedzi własnymi słowami.

Dane metryczkowe

W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 43 osoby z miejscowości położonych na terenie Gminy Obrowo. W badanej grupie znalazło się 26 kobiety i 17 mężczyzn.

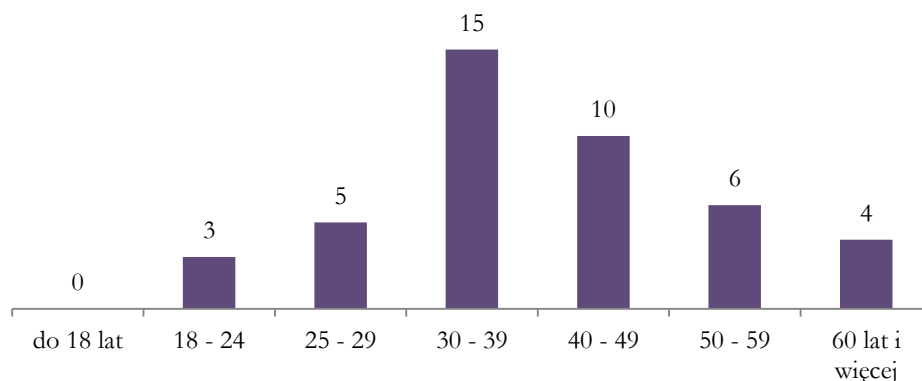
Wykres 1. Płeć osób biorących udział w badaniu ankietowym (liczba wskazań).

Źródło: Opracowanie własne

Respondenci biorący udział w badaniu deklarowali głównie wiek powyżej 30 lat.

Wykres 2. Wiek osób biorących udział w badaniu ankietowym (liczba wskazań).

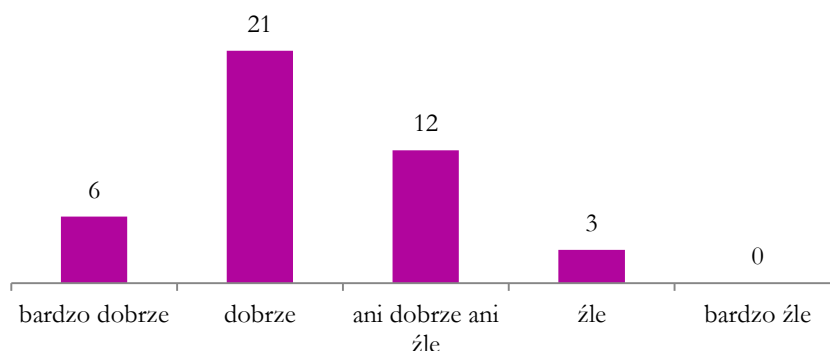
Źródło: Opracowanie własne

Opinie w badaniu ankietowym wyraziły osoby deklarujące różny poziom wykształcenia: średnie (16 osób), wyższe (16 osób), zasadnicze zawodowe (10 osób), a także podstawowe (1 osoba). Ankietowani reprezentowali różne sektory: rolnictwo (7 osób), administracja (11 osób), usługi (10 osób), przemysł (6 osób). W badaniu brały udział również osoby bezrobotne (6 osób), emeryci (6 osób) oraz uczniowie (2 osoby).

1. Jak ocenia Pan(i) jakość życia w swoim miejscu zamieszkania?

Osoby biorące udział w badaniu na dobrym poziomie oceniły jakość życia w swoim miejscu zamieszkania. Większość respondentów – 21 osób udzieliła odpowiedzi „dobrze”. Natomiast 12 respondentów wybrało odpowiedź „ani dobrze ani źle”. Na bardzo dobrym poziomie jakość życia w danej miejscowości oceniło 6 badanych. Zaledwie 4 respondentów uznało, że żyje im się źle. Najbardziej skrajne oceny – „bardzo dobrze” i „źle” wskazały pojedyncze osoby.

Wykres 3. Ocena jakości życia w miejscu zamieszkania (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne

2. Gdzie Pan(i) i członkowie Pana(i) rodziny korzystają z poniższych usług?

Dostęp osób ankietowanych do poszczególnych usług jest bardzo zróżnicowany. Poszczególni badani deklaruowali, że w głównej mierze dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej zapewniony jest w miejscu zamieszkania. Respondenci najczęściej korzystają z usług rehabilitacyjno-opiekuńczych poza gminą, zarówno w miejscu zamieszkania, jak i innej miejscowości w gminie dostęp do tych usług jest ograniczony. W miejscu zamieszkania respondenci w większości korzystają z usług edukacyjnych, w zakresie edukacji podstawowej, zajęć pozalekcyjnych oraz opieki przedszkolnej. Większość respondentów deklaruowała dostęp do Internetu w miejscu zamieszkania. Badani przyznali, że najczęściej korzystają z usług, związanych ze sportem i rekreacją oraz rozrywką poza gminą.

Tabela 4. Lokalizacja korzystania z usług (udział procentowy)

	W miejscu zamieszkania (%)	W innej miejscowości w gminie (%)	Poza gminą (%)	Nie korzystam (%)
Opieka przedszkolna	27,5	20	7,5	45
Edukacja podstawowa	42,9	11,9	4,8	40,5
Zajęcia pozalekcyjne	30,8	7,7	7,7	53,8
Podstawowa opieka zdrowotna	60,5	23,3	16,3	0
Usługi rehabilitacyjno-opiekuńcze	4,8	4,8	45,2	45,2
Sport i rekreacja	29,3	4,9	41,5	24,4
Rozrywka	24,4	9,8	46,3	19,5
Dostęp do Internetu	64,3	2,4	16,7	16,7

Źródło: Opracowanie własne

3. Największe problemy społeczne w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Największym problemem na analizowanym terenie jest brak miejsca do uprawiania sportu/rekreacji – odpowiedzi takiej udzieliło 25 osób oraz brak miejsc z aktualną ofertą kulturalną – odpowiedzi takiej udzieliło 22 badanych. Problematiczne są także: niska aktywność lokalnej społeczności (17 wskazań), bezrobocie (16 wskazań), problemy związane z zakłócaniem porządku publicznego/bójki/rozboje (10 wskazań). Rzadziej ankietowani wskazywali problemy związane z dużą liczbą osób żyjących w ubóstwie (8 wskazań), alkoholizm (7 wskazań). Podobną liczbę wskazań uzyskały takie problemy jak narkomania i wiele rodzin mających problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (4 wskazania) oraz przemoc w rodzinie i wiele osób starszych/chorych, które nie mają zapewnionej opieki (3 wskazania).

Wykres 4. Największe problemy społeczne na danym obszarze (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne

4. Największe problemy w sferze gospodarczej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Największym problemem w sferze gospodarczej w miejscu zamieszkania respondentów jest brak miejsc pracy – aż 31 osób udzieliło odpowiedzi dotyczących tego aspektu. Dużym utrudnieniem na danym terenie jest również brak wsparcia dla przedsiębiorców – 17 wskazań. Ankietowani zwrócili także uwagę na brak dogodnego dojazdu do miejscowości – opinię taką wyraziło aż 15 osób oraz dużą konkurencję lepiej rozwiniętych sąsiednich miejscowości/gmin – 12 wskazań. Najrzadziej ankietowani zwracali uwagę na brak terenów inwestycyjnych – 5 wskazań.

Wykres 5. Największe problemy gospodarcze na danym obszarze (liczba wskazań)

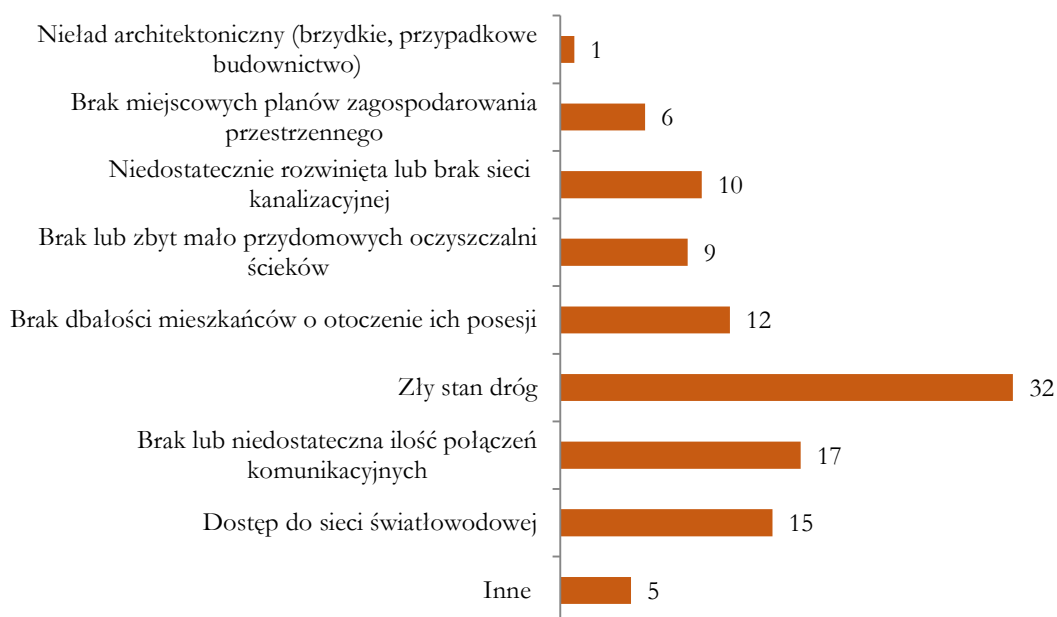

Źródło: Opracowanie własne

5. Największe problemy w sferze przestrzenno-technicznej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Głównymi problemami wskazywanym przez respondentów w sferze przestrzenno-technicznej na terenie ich miejscowości jest zły stan dróg (32 wskazania). Negatywnie ocenione zostały również kwestie związane z brakiem lub niedostateczną ilością połączeń komunikacyjnych (17 wskazań) oraz dostępem do sieci światłowodowej (15 wskazań). 12 respondentów zwróciło uwagę na brak dbałości mieszkańców o otoczenie ich posesji. Kolejne wskazania respondentów związane były z niedostateczną rozwiniętą siecią kanalizacyjną (10 wskazań) oraz zbyt małą ilością przydomowych oczyszczalni ścieków (9 wskazań). Rzadziej do problemów ankietowani zaliczali: brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (6 wskazań) oraz nieład architektoniczny (1 wskazanie).

Wykres 6. Największe problemy przestrzenno-techniczne na danym obszarze (liczba wskazań)

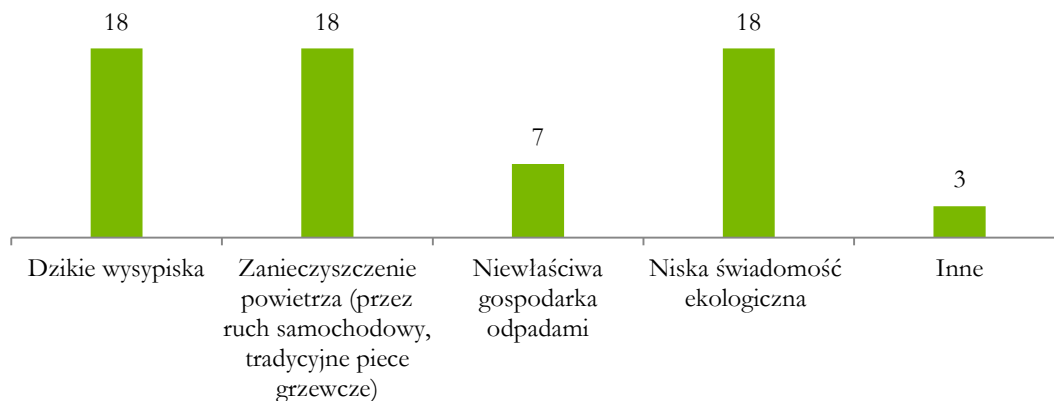

Źródło: Opracowanie własne

6. Największe problemy w sferze środowiskowej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

W sferze środowiskowej taką samą liczbę wskazań odnotowano dla problemów: dzikie wysypiska (18 wskazań), zanieczyszczenie powietrza (18 wskazań) oraz niska świadomość ekologiczną (18 wskazań). Najmniej ważnym problemem według respondentów jest niewłaściwa gospodarka odpadami (7 wskazań).

Wykres 7. Największe problemy środowiskowe na danym obszarze (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne.

7. Czego według Pana(i) najbardziej potrzeba w Pana(i) miejscu zamieszkania, aby stało się ono bardziej przyjazne dla mieszkańców i mogło się lepiej rozwijać?

Osoby biorące udział w badaniu ankietowym wskazały różnego rodzaju potrzeby, jakie ich zdaniem istnieją w zamieszkiwanym przez nie miejscu. W odpowiedziach respondentów pojawiły się zarówno kwestie społeczne i techniczne.

Do najważniejszych potrzeb społecznych zaliczono:

- Naukę języków obcych
- Rozwój opieki przedszkolnej/szkolnej
- Organizację lokalnych spotkań, w tym spotkań integrujących młodzież i seniorów
- Kontakt z żywym instrumentem (pieśni, piosenki)
- Poprawę aktywności społecznej
- Organizację szkoleń nt. zdrowia i otyłości
- Zwiększenie miejsc pracy (lepsze warunki dla przedsiębiorców)
- Wsparcie dla osób angażujących się w organizowanie przedsiębiorczości
- Doradztwo finansowe
- Wzrost liczby przedsiębiorstw nastawionych na produkcję (funkcjonujące są nastawienie na handel)

Ankietowani zwrócili również uwagę na potrzeby w kwestii infrastrukturalnej:

- Budowę basenu
- Budowę parku (z ławkami)
- Budowę placu zabaw dla dzieci
- Budowę przedszkoli
- Dostępność boiska sportowego
- Budowę hali sportowej (miejsce, gdzie młodzież mogłaby uprawiać sport np. tenis ziemny)

- Budowę siłowni na powietrzu
- Ulepszenie gospodarki wodnej
- Poprawę jakości dróg (m. in. drogi Sądziecno-Czernikowo)
- Poprawę oznakowania prędkości jazdy
- Poprawę infrastruktury technicznej (światłowód, gaz sieciowy)
- Poprawę komunikacji, szczególnie z Toruniem (np. poprzez wykorzystanie linii kolejowej do ruchu pasażerskiego: budowa przystanków w Zawalach, Brzozówce/Głogowie) oraz uruchomienie połączeń pozwalających na dotarcie do szkoły (np. na godz. 7:30, 16:00, 20-12:00)
- Poprawę częstotliwości kursowania gimbusa szkolnego
- Budowę oświetlenia ulicznego
- Lepsze oznakowanie przejazdów kolejowych (ustawienie semaforów i zamontowanie zapór przy torach)
- Rozwój zakładów usługowych (solarium, centrum fitness)
- Ogólny dostęp do Internetu
- Budowa domu kultury

Spis tabel

Tabela 1. Wyniki egzaminu szóstoklasisty w szkołach gminy Obrowo z lat 2013-2015	21
Tabela 2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2013-2015	22
Tabela 3. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz korzystający z sieci na terenie gminy Obrowo	23
Tabela 4. Korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	24
Tabela 5. Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Obrowo.....	24
Tabela 6. Instytucje kultury.....	24
Tabela 7. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych w miejscowościach o liczbie ludności do 200 mieszkańców	29
Tabela 8. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym w miejscowościach o liczbie ludności do 200 mieszkańców	30
Tabela 9. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności do 200 mieszkańców.....	30
Tabela 10. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców	31
Tabela 11. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym w miejscowościach o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców	32
Tabela 12. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców	32
Tabela 13. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców.....	33
Tabela 14. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w miejscowościach o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców.....	34
Tabela 15. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców	34
Tabela 16. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców.....	35
Tabela 17. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w miejscowościach o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców.....	36
Tabela 18. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców	36
Tabela 19. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w miejscowościach o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców.....	37
Tabela 20. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców	38
Tabela 21. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców	38
Tabela 22. Miejscowość Skrzypkowo - negatywne zjawiska w innych sferach	39
Tabela 23. Miejscowość Sącierzno - negatywne zjawiska w innych sferach	39

Tabela 24. Miejscowość Kawęczyn - negatywne zjawiska w innych sferach	40
Tabela 25. Miejscowość Osiek nad Wisłą - negatywne zjawiska w innych sferach	40
Tabela 26. Powierzchnia i ludność obszaru zdegradowanego na terenie gminy Obrowo.....	40
Tabela 27. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji na terenie gminy Obrowo.....	43
Tabela 28. Najprężniej działające organizacje pozarządowe w Obrowie.....	75
Tabela 29. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji ..	80
Tabela 30. Wskaźniki dla celów rewitalizacji.....	86
Tabela 31. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	89
Tabela 32. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	95
Tabela 33. Przykłady zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	97
Tabela 34. Formy konsultacji społecznych wykorzystane na etapie diagnozowania.....	105
Tabela 35. Formy konsultacji społecznych wykorzystane w procesie przygotowania programu na etapie programowania	107
Tabela 36. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe	113
Tabela 37. Najważniejsze zadania podmiotów uczestniczących w procesie przygotowania i wdrażania programu rewitalizacji.....	118
Tabela 38. Najważniejsze zadania podmiotu koordynującego działania w programie rewitalizacji.....	118

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Obrowo	20
Wykres 2. Struktura bezrobocia w gminie Obrowo w 2015 r.	20
Wykres 3. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Obrowo.....	22
Wykres 4. Struktura wiekowa ludności Skrzypkowa w 2015 r.	50
Wykres 5. Korzystający z pomocy społecznej w Skrzypkowie w 2015 r.....	51
Wykres 6. Liczba bezrobotnych w Skrzypkowie w 2015 r.	52
Wykres 7. Liczba podmiotów gospodarczych w Skrzypkowie	52
Wykres 8. Struktura wiekowa ludności Sásieczna w 2015 r.....	55
Wykres 9. Korzystający z pomocy społecznej w Sásiecznie w 2015 r.	56
Wykres 10. Liczba bezrobotnych w Sásiecznie w 2015 r.....	57
Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych w Sásiecznie.....	57
Wykres 12. Struktura wiekowa ludności Kawęczyna w 2015 r.	61
Wykres 13. Korzystający z pomocy społecznej w Kawęczynie w 2015 r.....	62
Wykres 14. Liczba bezrobotnych w Kawęczynie w 2015 r.	63
Wykres 15. Liczba podmiotów gospodarczych w Kawęczynie	63
Wykres 16. Struktura wiekowa ludności Osieka nad Wisłą w 2015 r.	66
Wykres 17. Korzystający z pomocy społecznej w Osieku nad Wisłą w 2015 r.	67

Wykres 18. Liczba bezrobotnych w Obrowie w 2015 r.....	68
Wykres 19. Liczba podmiotów gospodarczych w Osieku nad Wisłą.....	68
Wykres 20. Struktura wiekowa ludności Obrowa w 2015 r.....	74
Wykres 21. Korzystający z pomocy społecznej w Obrowie w 2015 r.	74
Wykres 22. Liczba bezrobotnych w Obrowie w 2015 r.....	76
Wykres 23. Liczba podmiotów gospodarczych w Obrowie.....	77

Spis schematów

Schemat 1. Proces rewitalizacji.....	7
Schemat 2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze gminy Obrowo.....	9
Schemat 3. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	12
Schemat 4. Cele rewitalizacyjne.....	45
Schemat 5. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowość Obrowo	46
Schemat 6. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowości: Kawęczyn, Obrowo, Sąsiedzko i Skrzypkowo	47
Schemat 7. Cel rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowości: Skrzypkowo, Sąsiedzko, Kawęczyn, Osiek nad Wisłą i Obrowo.....	48
Schemat 8. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Skrzypkowa	54
Schemat 9. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Sąsiedzka	60
Schemat 10. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Kawęczyna	65
Schemat 11. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Osieka nad Wisłą.....	72
Schemat 12. Kluczowe zjawiska negatywne i lokalne potencjały zdiagnozowane na obszarze Obrowa.....	80
Schemat 13. Efekty procesu rewitalizacji.....	82
Schemat 14. Cel, kierunki działań i przedsięwzięcia	85
Schemat 15. Koncepcja zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	97
Schemat 16. Projekt zintegrowany 1	99
Schemat 17. Projekt zintegrowany 2	100
Schemat 18. Projekt zintegrowany 3	101
Schemat 19. Stopień zaangażowania interesariuszy w partycypację społeczną.....	104
Schemat 20. Interesariusze rewitalizacji.....	104
Schemat 21. Formy konsultacji społecznych	105
Schemat 22. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji.....	117
Schemat 23. System wdrażania programu rewitalizacji	119
Schemat 24. System informacji i promocji a partycypacja społeczna	120
Schemat 25. Ramowy harmonogram realizacji programu	121
Schemat 26. Formy monitoringu	123

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Budynek szkoły w Sąsiecznie	58
Zdjęcie 2. Zabytkowa chata chłopska – Dobrzyńka, kiedyś pełniąca rolę plebani	69
Zdjęcie 3. Zabytkowy drewniany dom p. Barbary Marycz w Osieku nad Wisłą	69
Zdjęcie 4. Jezioro Osieckie	70
Zdjęcia 5. Pomniki przyrody w Osieku nad Wisłą.....	70
Zdjęcie 6. Zespół Szkół Jana Pawła II w Obrowie	76
Zdjęcie 7. Dwór w Obrowie.....	77
Zdjęcie 8. Obszar pokolejowy w Obrowie.....	78
Zdjęcie 9. Informacje o konsultacjach społecznych diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	108
Zdjęcie 10. Informacja w prasie „Kurier Obrowa” na temat konsultacji społecznych dotyczących opracowania programu rewitalizacji	109
Zdjęcie 11. Informacje o konsultacjach społecznych projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji	109
Zdjęcie 12. Konsultacje społeczne – spotkania.....	110

Spis map

Mapa 1. Położenie gminy Obrowo na tle powiatu toruńskiego	19
Mapa 2. Podział miejscowości w gminie Obrowo wg liczby ludności	28
Mapa 3. Miejscowości o liczbie ludności do 200 mieszkańców	29
Mapa 4. Miejscowości o liczbie ludności od 200 do 400 mieszkańców	31
Mapa 5. Miejscowości o liczbie ludności od 400 do 600 mieszkańców	33
Mapa 6. Miejscowości o liczbie ludności od 600 do 800 mieszkańców	35
Mapa 7. Miejscowości o liczbie ludności pow. 800 mieszkańców.....	37
Mapa 8. Mapa obszaru zdegradowanego w gminie Obrowo	41
Mapa 9. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Obrowo.....	44

Uzasadnienie

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Obrowo na lata 2016-2023 to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy wskazała na występowanie obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych. Tym samym opracowanie programu rewitalizacji było uzasadnione. Ponadto niniejszy program będzie dla gminy podstawą do ubiegania się o środki unijne na realizację zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.